

- **C1** Parandus, ELT L 256, 4.10.2017, lk 12 (2014/25/EL)
 ► **C2** Parandus, ELT L 90064, 3.11.2023, lk 1 (2014/25/EL)

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV
2014/25/EL,**

26. veebruar 2014,

**milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste
sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse
kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ**

(EMPs kohaldatav tekst)

I JAOTIS.	KOHALDAMISALA, MÕISTED JA ÜLDPÕHIMÕTTED
I PEATÜKK.	Reguleerimisese ja mõisted
Artikkel 1.	Reguleerimisese- ja kohaldamisala
Artikkel 2.	Mõisted
Artikkel 3.	Avaliku sektori hankijad
Artikkel 4.	Võrgustiku sektori hankijad
Artikkel 5.	Sama tegevust hõlmav segahange
Artikkel 6.	Mitut tegevust hõlmavad riigihanked
II PEATÜKK.	Tegevused
Artikkel 7.	Üldsätted
Artikkel 8.	Gaas ja soojusenergia
Artikkel 9.	Elektrienergia
Artikkel 10.	Vesi
Artikkel 11.	Transporditeenused
Artikkel 12.	Sadamad ja lennuväljad
Artikkel 13.	Postiteenused
Artikkel 14.	Nafta ja gaasi ammutamine ning sõe ja teiste tahkekütuste leiukohtade uuringud või kaevandamine
III PEATÜKK.	Kohaldamisala
1. JAGU.	PIIRMÄÄRAD
Artikkel 15.	Piirmäärad
Artikkel 16.	Hanke eeldatava maksumuse arvutamise meetodid
Artikkel 17.	Piirmäärade läbivaatamine
2. JAGU.	HANKELEPINGUTE JA IDEEKONKURSSIDE ERANDID. Erisätted riigihangete jaoks, mis sisaldavad kaitse- või julgeolekuaspekte
1. alajagu.	Kõigi võrgustiku sektori hankijate suhtes kohaldatavad erandid ning vee- ja energeetikavaldkonnas kohaldatavad erandid
Artikkel 18.	Kolmandatele isikutele edasimüügi või rentimise eesmärgil sõlmitavad hankelepingud
Artikkel 19.	Muul eesmärgil kui hõlmatud tegevuse teostamiseks või sellise tegevuse teostamiseks kolmandas riigis sõlmitavad hankelepingud ja korraldatavad ideekonkursid

▼B

Artikkel 20.	Rahvusvaheliste eeskirjade kohaselt sõlmitud hankelepingud ja korraldatud ideekonkursid
Artikkel 21.	Erandid teenuste hankelepingute puhul
Artikkel 22.	Ainuõiguse alusel sõlmitavad teenuste hankelepingud
Artikkel 23.	Teatavate võrgustiku sektori hankijate sõlmitavad hankelepingud vee hankimiseks ja elektrienergia tarnimiseks või elektrienergia tootmiseks vajalike kütuste tarnimiseks
2. alajagu.	Kaitse- või julgeolekuaspektiga seotud riigihanked
Artikkel 24.	Kaitse ja julgeolek
Artikkel 25.	Sama tegevust hõlmav segahange, millega kaasnevad kaitse- või julgeolekuaspektid
Artikkel 26.	Mitut tegevust hõlmavad riigihanked, millega kaasnevad kaitse- või julgeolekuaspektid
Artikkel 27.	Kaitse- ja julgeolekuaspekte sisaldavad hankelepingud ja ideekonkursid, mis on sõlmitud või korraldatud rahvusvaheliste eeskirjade kohaselt
3. alajagu.	Erisuhted (koostöö, sidusettevõtted ja ühisettevõtted)
Artikkel 28.	Avaliku sektori hankijate vahelised hankelepingud
Artikkel 29.	Sidusettevõtjatega sõlmitud hankelepingud
Artikkel 30.	Ühisettevõtte või ühisettevõttesse kuuluva võrgustiku sektori hankijaga sõlmitavad hankelepingud
Artikkel 31.	Teabe edastamine
4. alajagu.	Eriolukorrad
Artikkel 32.	Teadusuuringute ja arendustegevuse alased teenused
Artikkel 33.	Erikorra alusel sõlmitavad hankelepingud
5. alajagu.	Otseselt konkurentsile avatud tegevused ja nendega seotud menetlussätted
Artikkel 34.	Otseselt konkurentsile avatud tegevused
Artikkel 35.	Menetlus, millega tehakse kindlaks artikli 34 kohaldatavus
IV PEATÜKK.	Üldpõhimõtted
Artikkel 36.	Riigihanke üldpõhimõtted
Artikkel 37.	Ettevõtjad
Artikkel 38.	Reserveeritud hankelepingud
Artikkel 39.	Konfidentsiaalsus
Artikkel 40.	Teabevahetuse suhtes kohaldatavad eeskirjad

▼B

Artikkel 41.	Nomenklatuurid
Artikkel 42.	Huvide konfliktid
II JAOTIS.	LEPINGUTE SUHTES KEHTIVAD EESKIRJAD
I PEATÜKK.	Menetlus
Artikkel 43.	WTO riigihankelepingu ja muude rahvusvaheliste kokkulepetega seotud tingimused
Artikkel 44.	Menetluse valik
Artikkel 45.	Avatud hankemenetlus
Artikkel 46.	Piiratud hankemenetlus
Artikkel 47.	Väljakuulutamisega läbirääkimistega hankemenetlus
Artikkel 48.	Võistlev dialoog
Artikkel 49.	Innovatsioonipartnerlus
Artikkel 50.	Väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluse kasutamine
II PEATÜKK.	Elektrooniliste ja koondhangete puhul kasutatavad meetodid ja vahendid
Artikkel 51.	Raamlepingud
Artikkel 52.	Dünaamilised hankesüsteemid
Artikkel 53.	Elektroonilised oksjonid
Artikkel 54.	Elektroonilised kataloogid
Artikkel 55.	Keskne hankimine ja kesksed hankijad
Artikkel 56.	Ajutised ühishanked
Artikkel 57.	Eri liikmesriikide võrgustiku sektori hankijaid hõlmavad riigihanked
III PEATÜKK.	Menetluse läbiviimine
1. JAGU.	ETTEVALMISTAMINE
Artikkel 58.	Esialgsed turu-uuringud
Artikkel 59.	Taotlejate ja pakkujate eelnev osalemine
Artikkel 60.	Tehnilised kirjeldused
Artikkel 61.	Märgised
Artikkel 62.	Katsearuanded, sertifitseerimine ja muu tõendusmaterjal
Artikkel 63.	Tehniliste kirjelduste edastamine

▼B

Artikkel 64.	Alternatiivsed lahendused
Artikkel 65.	Hankelepingute osadeks jaotamine
Artikkel 66.	Tähtaegade kehtestamine
2. JAGU.	AVALDAMINE JA LÄBIPAISTVUS
Artikkel 67.	Perioodilised eelteated
Artikkel 68.	Kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teated
Artikkel 69.	Hanketeated
Artikkel 70.	Hankelepingu sõlmimise teated
Artikkel 71.	Teadete avaldamise vorm ja viis
Artikkel 72.	Avaldamine riigi tasandil
Artikkel 73.	Hankedokumentide elektrooniline kättesaadavus
Artikkel 74.	Ettepanek taotlejatele
Artikkel 75.	Kvalifitseerimise taotlejate, taotlejate ja pakkujate teavitamine
3. JAGU.	OSALEJATE VALIMINE JA HANKELEPINGUTE SÕLMIMINE
Artikkel 76.	Üldpõhimõtted
1. alajagu.	Kvalifitseerimine ja kvalitatiivne valik
Artikkel 77.	Kvalifitseerimissüsteemid
Artikkel 78.	Kvalitatiivse valiku kriteeriumid
Artikkel 79.	Teiste üksuste suutlikkusele toetumine
Artikkel 80.	Kõrvaldamise aluste ja kvalifitseerimise tingimuste kasutamine vastavalt direktiivile 2014/24/EL
Artikkel 81.	Kvaliteeditagamis- ja keskkonnajuhtimisstandardid
2. alajagu.	Hankelepingu sõlmimine
Artikkel 82.	Pakkumuste hindamise kriteeriumid
Artikkel 83.	Olelusringi kulude arvestamine
Artikkel 84.	Põhjendamatult madala maksumusega pakkumused
4. JAGU.	KOLMANDATEST RIIKIDEST PÄRINEVAID TOOTEID SISALDAVAD PAKKUMUSED JA SUHTED NENDE RIIKIDEGA

▼B

Artikkel 85.	Kolmandatest riikidest pärinevaid tooteid sisaldavad pakkumused
Artikkel 86.	Suhted kolmandate riikidega ehitustööde, asjade ja teenuste hankelepingute alal
IV PEATÜKK.	Hankelepingu täitmine
Artikkel 87.	Hankelepingute täitmise tingimused
Artikkel 88.	Allhanked
Artikkel 89.	Hankelepingute muutmine nende kehtivusajal
Artikkel 90.	Hankelepingute lõpetamine
III JAOTIS.	ERIHANGETE KORD
I PEATÜKK.	Sotsiaalteenused ja muud eriteenused
Artikkel 91.	Sotsiaalteenuste ja muude eriteenuste hankelepingute sõlmimine
Artikkel 92.	Teadete avaldamine
Artikkel 93.	Hankelepingute sõlmimise põhimõtted
Artikkel 94.	Teatavatele teenustele reserveeritud hankelepingud
II PEATÜKK.	Ideekonkursside reguleerivad eeskirjad
Artikkel 95.	Kohaldamisala
Artikkel 96.	Teated
Artikkel 97.	Ideekonkursside korraldamise ja osalejate valimise eeskirjad ja žürii
Artikkel 98.	Žürii otsused
IV JAOTIS.	JUHTIMINE
Artikkel 99.	Jõustamine
Artikkel 100.	Üksikaruanded hankelepingute sõlmimise menetluse kohta
Artikkel 101.	Liikmesriikide aruandlus ja statistiline teave
Artikkel 102.	Halduskoostöö
V JAOTIS.	DELEGEERITUD VOLITUSED, RAKENDUSVOLITUSED JA LÖPP-SÄTTED
Artikkel 103.	Delegeeritud volituste rakendamine
Artikkel 104.	Kiirmenetlus
Artikkel 105.	Komiteemenetlus
Artikkel 106.	Ülevõtmine ja üleminekusätted
Artikkel 107.	Kehtetuks tunnistamine
Artikkel 108.	Läbivaatamine
Artikkel 109.	Jõustumine
Artikkel 110.	Adressaadid

▼B

XVIII LISA.	Sotsiaalteenuste ja muude eriteenuste hankelepinguid käsitlevatesse teadetesse lisatav teave (millele on osutatud artiklis 92)
XIX LISA.	Ideekonkursi teates avaldatav teave (millele on osutatud artikli 96 lõikes 1)
XX LISA.	Teave, mis avaldatakse teates ideekonkursi tulemuste kohta (millele on osutatud artikli 96 lõikes 1)
XXI LISA.	Vastavustabel

I JAOTIS

KOHALDAMISALA, MÕISTED JA ÜLDPÕHIMÕTTED*I PEATÜKK****Reguleerimisese ja mõisted****Artikkel 1***Reguleerimisese ja kohaldamisala**

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse võrgustiku sektori hankijate tehtavate riigihangete menetluseeskirjad seoses selliste hankelepingute ja ideekonkurssidega, mille eeldatav maksumus ei jää artiklis 15 sätestatud piirmääradest allapoole.
2. Hangete all mõeldakse käesolevas direktiivis ühe või mitme võrgustiku sektori hankija poolt ehitustööde, asjade või teenuste hankimist asjade, ehitustööde ja teenuste hankelepingutega kõnealuste võrgustiku sektori hankijate valitud ettevõtjate, tingimusel et kõnealused ehitustööd, asjad või teenused on ette nähtud mõne artiklites 8–14 osutatud tegevuse teostamiseks.
3. Käesolevat direktiivi kohaldatakse ELi toimimise lepingu artikli 346 kohaselt.
4. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide vabadust määrata kooskõlas liidu õigusega kindlaks, milliseid teenuseid nad loevad üldist majandushuvi pakkuvateks teenusteks, kuidas selliste teenuste osutamist tuleks korraldada ja rahastada kooskõlas riigiabi eeskirjadega ning milliseid konkreetseid kohustusi nende suhtes tuleks kohaldada. Samuti ei mõjuta käesolev direktiiv ametiasutuste otsuseid selle üle, kas, kuidas ja millises ulatuses nad ise vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 14 ja protokollile nr 26 avalikes huvides ülesandeid täita tahavad.
5. Käesolev direktiiv ei mõjuta viisi, kuidas liikmesriigid korraldavad oma sotsiaalkindlustussüsteeme.
6. Majandushuvi mittepakkuvad üldhuviteenused ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse.

*Artikkel 2***Mõisted**

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „asjade, ehitustööde ja teenuste hankelepingud” – vähemalt ühe võrgustiku sektori hankija ja vähemalt ühe ettevõtja vahel sõlmitud kirjalikud rahaliste huvidega seotud hankelepingud, mille eesmärgiks on ehitustööde tegemine, asjade tarnimine või teenuste osutamine;
- 2) „ehitustööde hankelepingud” – hankelepingud, mille eesmärgiks on üks järgmistest:
 - a) I lisas loetletud ehitustööde tegemine või ehitustööde tegemine koos projekteerimisega;

▼B

- b) ehitustöö tegemine või ehitustöö tegemine koos projekteerimisega;
 - c) ehitustöö tegemine mis tahes vahenditega vastavalt ehitise liigile ja projektile otsustavat mõju avaldava võrgustiku sektori hankija esitatud nõuetele;
- 3) „ehitustöö” – ehitus- või tsiviilehitustööde tulemused tervikuna, millel on iseseisev majanduslik või tehniline otstarve;
 - 4) „asjade hankelepingud” – hankelepingud, mille esemeks on asjade ostmise, üürimine, rentimine või liisimine koos väljaostuvõimalusega või ilma. Asjade hankeleping võib kaasneva tööna hõlmata ka kohaletoomis- ja paigaldustöid;
 - 5) „teenuste hankelepingud” – hankelepingud, mille esemeks on selliste teenuste osutamine, välja arvatud hankelepingud punktis 2 osutatud teenuste osutamiseks;
 - 6) „ettevõtja” – füüsiline või juriidiline isik või võrgustiku sektori hankija või selliste isikute ja/või üksuste rühm, sealhulgas ettevõtjate ajutised ühendused, kes pakub turul ehitustööde ja/või ehitustöö tegemist, asju või teenuseid;
 - 7) „pakkuja” – pakkumuse esitanud ettevõtja;
 - 8) „taotleja” – ettevõtja, kes on esitanud hankemenetluses osalemise taotluse või keda on kutsutud osalema piiratud hankemenetluses või läbirääkimistega hankemenetluses, võistlevas dialoogis või innovatsioonipartnerluses;
 - 9) „hankedokument” – iga võrgustiku sektori hankija esitatud või tema poolt viidatud dokument, milles kirjeldatakse riigihanke või menetluse elemente või määratakse need kindlaks, sh hanketeade, perioodiline eelteade või kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teated, kui neid kasutatakse riigihanke väljakuulutamiseks, tehnilised kirjeldused, kirjeldav dokument, hankelepingu kavandatavad tingimused, taotlejate ja pakujate esitatavate dokumentide vormingud, teave kõikide suhtes kohaldatavate kohustuste kohta ja kõik täiendavad dokumendid;
 - 10) „kesksed riigihanked” – pidevad riigihanked ühel järgmisel kujul:
 - a) võrgustiku sektori hankijate jaoks ettenähtud asjade ja/või teenuste hankimine;
 - b) võrgustiku sektori hankijate jaoks ettenähtud ehitustööde, asjade või teenuste hankelepingute või raamlepingute sõlmimine;
 - 11) „hangete tugiteenused” – riigihankeid toetav tegevus, eelkõige järgmisel kujul:
 - a) tehniline taristu, et võimaldada võrgustiku sektori hankijatel sõlmida ehitustööde, asjade või teenuste hanke- või raamlepinguid;

▼B

- b) hankemenetluse läbiviimise või korraldamise alane nõustamine või
- c) hankemenetluse ettevalmistamine ja juhtimine asjaomase võrgustiku sektori hankija nimel;
- 12) „keskne hankija” – võrgustiku sektori hankija käesoleva direktiivi artikli 4 lõike 1 tähenduses või avaliku sektori hankija direktiivi 2014/24/EL artikli 2 lõike 1 punkti 1 tähenduses, kes osutab keskseid hanketeenuseid ning võib pakkuda ka riigihangete tugiteenuseid;
- Hanget, mille keskne hankija on korraldanud keskse hankimise läbiviimiseks, käsitatakse riigihankena artiklites 8–14 kirjeldatud tegevuste teostamiseks. Artiklit 18 ei kohaldata riigihanke suhtes, mille keskne hankija on korraldanud keskse hankimise läbiviimiseks;
- 13) „tugiteenuse osutaja” – avalik-õiguslik või eraõiguslik isik, kes pakub turul riigihangete tugiteenuseid;
- 14) „kirjalik” või „kirjalikult” – sõnadest või numbritest koosnev avaldus, mida on võimalik lugeda, paljundada ja seejärel edastada, sh elektrooniliste vahendite abil edastatav ja salvestatav teave;
- 15) „elektroonilised vahendid” – elektroonilised seadmed, mida kasutatakse kaablite, raadio, optiliste vahendite või muude elektromagnetiliste vahendite kaudu saadetud, edastatud ja vastu võetud andmete töötlemiseks (sealhulgas digitaalseks pakkimiseks) ja salvestamiseks;
- 16) „olelusring” – kõik toodete või ehitustööde olemasolu või teenuste osutamise järjestikused ja/või omavahel seotud etapid, sh teostatav uurimis- ja arendustegevus, tootmine, kauplemine ja selle tingimused, transport, kasutamine ning hooldus, alates tooraine hankimisest või ressursside loomisest kuni kõrvaldamiseni ja teenuste osutamise või kasutamise lõpuni;
- 17) „ideekonkurss” – menetlus, mille kaudu võrgustiku sektori hankija peamiselt maa- ja linnaplaneeringute, arhitektuuri ja inseneritöö või andmetöötlemise valdkonnas omandab kavandi või projekti, mille valib välja žürii auhinnalisel või auhindadeta konkursil;
- 18) „innovatsioon” – sellise uue või märkimisväärselt täiustatud toote, teenuse või protsessi, sealhulgas tootmis- või ehitusprotsesside (kuid mitte ainult), uue turustusviisi või uue organisatsioonilise meetodi kasutuselevõtt äritavades, töökorralduses või välissuhetes, muu hulgas eesmärgiga aidata lahendada ühiskondlikke väljakutseid või toetada aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiat „Euroopa 2020”;

▼B

- 19) „märgis” – mis tahes dokument, sertifikaat või tõend, mis tõendab, et asjaomased ehitustööd, tooted, teenused, protsessid või menetlused vastavad teatavatele nõuetele;
- 20) „märgise nõuded” – nõuded, millele asjaomased ehitustööd, tooted, teenused, protsessid või menetlused peavad asjaomase märgise saamiseks vastama.

*Artikkel 3***Avaliku sektori hankijad**

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel on „avaliku sektori hankijad” riik, piirkondlikud või kohalikud omavalitsused, avalik-õiguslikud isikud, ühe või mitme sellise omavalitsuse või avalik-õigusliku isiku moodustatud ühendused.
2. Mõiste „piirkondlikud omavalitsused” hõlmab kõiki haldusüksuste omavalitsusorganeid, mille mittetäielik loetelu on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1059/2003 ⁽¹⁾ osutatud NUTS 1. ja 2. tasandi piirkondade loetelus.
3. Mõiste „kohalikud omavalitsused” hõlmab kõiki NUTS 3. tasandile kuuluvate haldusüksuste omavalitsusorganeid ja väiksemate haldusüksuste omavalitsusorganeid, nagu on osutatud määruses (EÜ) nr 1059/2003.
4. Mõiste „avalik-õiguslik isik” tähendab isikut, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:
 - a) see on moodustatud konkreetse eesmärgiga rahuldada vajadusi üldistes huvides ning sellel ei ole tööstuslikku ega ärilist iseloomu;
 - b) see on juriidiline isik ja
 - c) seda rahastavad põhiliselt riik, piirkondlikud või kohalikud omavalitsused või muud avalik-õiguslikud isikud; või selle juhtimine toimub kõnealuste avalik-õiguslike isikute järelevalve all; või selle haldus-, juhtimis- või järelevalveorgani liikmetest üle poole on määranud riik, piirkondlik või kohalik omavalitsus või muud avalik-õiguslikud isikud.

*Artikkel 4***Võrgustiku sektori hankijad**

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel on võrgustiku sektori hankijad üksused, kes:
 - a) on avaliku sektori hankijad või avalik-õiguslikud äriühingud ja kes tegelevad ühe artiklites 8–14 osutatud tegevusega;

⁽¹⁾ Euroopa parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1).

▼B

b) juhul, kui tegemist ei ole avaliku sektori hankijatega või avalik-õiguslike äriühingutega, tegutsevad ühe või mitme artiklites 8–14 osutatud tegevusega või nende tegevuste kombinatsiooniga ja kelle tegevuse aluseks on liikmesriigi pädeva ametiasutuse antud eri- või ainuõigused.

2. Mõiste „avalik-õiguslik äriühing” tähendab äriühingut, millele avaliku sektori hankijad võivad omandiõiguse, rahalise osaluse või selle reguleerimise eeskirjade alusel otseselt või kaudselt avaldada valitsevat mõju.

Eeldatakse, et hankijatel on valitsev mõju ühel järgmisel juhul, kui kõnealused hankijad otseselt või kaudselt:

- a) omavad enamust äriühingu märgitud kapitalist;
- b) omavad kontrolli äriühingu emiteeritud aktsiatega määratud häälte enamuse üle;
- c) võivad nimetada rohkem kui poole äriühingu haldus-, juhtimis- või järelevalveorgani liikmetest.

3. Käesoleva artikli kohaldamisel on „eri- või ainuõigused” õigused, mis asjaomase liikmesriigi pädev ametiasutus on õigus- või haldusnormiga andnud ja mille toime seisneb artiklites 8–14 määratletud tegevuste piiramises ühe või mitme üksusega ning mis oluliselt mõjutavad teiste üksuste võimalusi sel alal tegutseda.

Piisavat avalikustamist tagava menetluse käigus antud õigusi, mis on antud objektiivsete kriteeriumide alusel, ei käsitata esimese lõigu kohaste „eri- või ainuõigustena”.

Sellised menetlused on:

- a) väljakuulutamisega hankemenetlused vastavalt direktiivile 2014/24/EL, direktiivile 2009/81/EÜ, direktiivile 2014/23/EL või käesolevale direktiivile;
- b) muude II lisas loetletud liidu õigusaktide kohased menetlused, mis tagavad eelnevalt objektiivsete kriteeriumide alusel lubade andmise piisava läbipaistvuse.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 103 vastu delegeeritud õigusakte muudatuste tegemiseks II lisas esitatud liidu õigusaktide loetellu, kui uute õigusaktide vastuvõtmise, kehtetuks tunnistamise või muutmise tõttu on sellised muudatused vajalikud.

Artikkel 5

Sama tegevust hõlmav segahange

1. Lõiget 2 kohaldatakse segalepingute suhtes, mille esemeks on erinevad hankeliigid, mis kõik on käesoleva direktiiviga hõlmatud.

Lõikeid 3–5 kohaldatakse segalepingute suhtes, mille esemeks on käesoleva direktiiviga hõlmatud riigihanked ja muude õiguskordadega hõlmatud riigihanked.

2. Hankelepingud, mille esemeks on kaks või enam liiki riigihankeid (ehitustööd, teenused või asjad), sõlmitakse kooskõlas hankelepingu põhiesemeks oleva riigihanke liigi suhtes kohaldatavate sätetega.

Segalepingute puhul, mis hõlmavad osaliselt teenuseid III jaotise I peatüki tähenduses ning osaliselt muid teenuseid või segalepingute puhul, mis hõlmavad osaliselt teenuseid ja osaliselt asju, määratakse hankelepingu põhiese kindlaks selle järgi, milliste asjaomaste teenuste või asjade eeldatav maksumus on suurim.

3. Kui asjaomase hankelepingu eri osasid on objektiivselt võimalik lahutada, kohaldatakse lõiget 4. Kui asjaomase hankelepingu eri osasid ei ole objektiivselt võimalik lahutada, kohaldatakse lõiget 5.

Kui asjaomase hankelepingu osa on hõlmatud ELi toimimise lepingu artikliga 346 või direktiiviga 2009/81/EÜ, kohaldatakse käesoleva direktiivi artiklit 25.

4. Selliste hankelepingute puhul, mille ese hõlmab nii käesoleva direktiiviga reguleeritavaid riigihankeid kui ka riigihankeid, mida käesolev direktiiv ei hõlma, võivad võrgustiku sektori hankijad teha otsuse sõlmida eri osade kohta eraldi hankelepingud või sõlmida ühtse hankelepingu. Kui võrgustiku sektori hankijad otsustavad sõlmida eri osade kohta eraldi hankelepingud, otsustatakse see, millist õiguskorda iga sellise eraldi hankelepingu suhtes kohaldada, asjaomase eraldi osa omaduste põhjal.

Kui võrgustiku sektori hankijad otsustavad sõlmida ühtse hankelepingu, kohaldatakse segalepingu suhtes käesolevat direktiivi, juhul kui artiklis 25 ei ole ette nähtud teisiti, olenemata nende osade maksumusest, mis muidu oleksid hõlmatud erineva õiguskorraga, ning olenemata sellest, millise õiguskorraga kõnealused osad muidu hõlmatud oleksid.

Seega Asjade, ehitustöö- ja teenuste hankelepingute ja kontsessioonide elemente sisaldavate segalepingute puhul sõlmitakse segaleping käesoleva direktiivi sätete kohaselt, kui hankelepingu selle osa, mis moodustab käesoleva direktiiviga reguleeritava hankelepingu, artikli 16 kohaselt arvutatud eeldatav maksumus on võrdne artiklis 15 sätestatud piirmääraga või sellest suurem.

5. Kui kõnealuse hankelepingu eri osasid ei ole objektiivselt võimalik lahutada, lähtutakse kohaldatava õiguskorra üle otsustamisel hankelepingu põhiesemest.

Artikkel 6

Mitut tegevust hõlmavad riigihanked

1. Hankelepingute puhul, mis on kavandatud hõlmama mitut tegevust, võivad võrgustiku sektori hankijad teha otsuse sõlmida eri tegevuste kohta eraldi hankelepingud või ühtse hankelepingu. Kui võrgustiku sektori hankijad otsustavad sõlmida eraldi hankelepingud, tehakse otsus selle kohta, milliseid eeskirju iga sellise eraldi hankelepingu suhtes kohaldatakse, asjaomase eri tegevuse omaduste alusel.

Olenemata artiklist 5, kui võrgustiku sektori hankijad otsustavad sõlmida ühtse hankelepingu, kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 2 ja 3. Kui üks asjaomane tegevus on siiski hõlmatud ELi toimimise lepingu artikliga 346 või direktiiviga 2009/81/EÜ, kohaldatakse käesoleva direktiivi artiklit 26.

Otsust, kas sõlmida ühtne hankeleping või mitu eraldi hankelepingut, ei või teha eesmärgiga jätta hankeleping välja käesoleva direktiivi kohaldamisalast või, kui see on asjakohane, direktiivi 2014/24/EL või direktiivi 2014/23/EL kohaldamisalast.

2. Mitut tegevust hõlmava hankelepingu suhtes kohaldatakse eeskirju, mida kohaldatakse hankelepingu peamiseks eesmärgiks oleva tegevuse puhul.

3. Kui on tegemist hankelepingutega, mille puhul on objektiivselt võimatu kindlaks määrata, millise tegevuse jaoks on hankeleping peamiselt ette nähtud, määratakse kohaldatavad eeskirjad kindlaks punktide a, b ja c kohaselt:

- a) hankeleping sõlmitakse direktiivi 2014/24/EL kohaselt, kui üht tegevustest, mille jaoks hankeleping on ette nähtud, reguleeritakse käesoleva direktiiviga, ja teist direktiiviga 2014/24/EL;
- b) hankeleping sõlmitakse käesoleva direktiivi kohaselt, kui üht tegevustest, mille jaoks hankeleping on ette nähtud, reguleeritakse käesoleva direktiiviga, ja teist direktiiviga 2014/23/EL;
- c) hankeleping sõlmitakse käesoleva direktiivi kohaselt, kui üht tegevustest, mille jaoks hankeleping on ette nähtud, reguleeritakse käesoleva direktiiviga, ja teist ei reguleerita ei käesoleva direktiiviga, direktiiviga 2014/24/EL ega direktiiviga 2014/23/EL.

II PEATÜKK

Tegevused

Artikkel 7

Üldsätted

Artiklite 8, 9 ja 10 kohaldamisel tähendab „tarnimine” tootmist, hulgi müüki ja jaemüüki.

Gaasi tootmine ammutamise teel kuulub siiski artikli 14 kohaldamisalasse.

▼B*Artikkel 8***Gaas ja soojusenergia**

1. Gaasi ja soojusenergia puhul kohaldatakse käesolevat direktiivi järgmiste tegevuste suhtes:

- a) selliste püsivõrkude pakkumine või käitamine, mille eesmärk on pakkuda avalikkusele gaasi või soojusenergia tootmise, transpordi või jaotamisega seotud teenust;
- b) gaasi või soojusenergia tarnimine sellistesse võrkudesse.

2. Kui võrgustiku sektori hankija, kes ei ole avaliku sektori hankija, varustab üldkasutatavat teenust osutavaid püsivõrke gaasi või soojusenergia, ei käsitata seda asjakohase tegevusena lõike 1 tähenduses, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) nimetatud võrgustiku sektori hankija gaasi või soojusenergia tootmine on muu kui käesoleva artikli lõikes 1 või artiklites 9–11 osutatud tegevuse vältimatuks tagajärjeks;
- b) üldkasutatavate võrkude varustamise eesmärk on ainult kõnealuse toodangu majanduslik eksploateerimine ja see ei ületa 20 % võrgustiku sektori hankija käibest, võttes arvesse kolme eelneva aasta, sh käesoleva aasta keskmist.

*Artikkel 9***Elektrienergia**

1. Elektrienergia puhul kohaldatakse käesolevat direktiivi järgmiste tegevuste suhtes:

- a) selliste püsivõrkude pakkumine või käitamine, mille eesmärk on pakkuda avalikkusele elektrienergia tootmise, transpordi või jaotamisega seotud teenust;
- b) elektrienergia tarnimine sellistesse võrkudesse.

2. Kui võrgustiku sektori hankija, kes ei ole avaliku sektori hankija, varustab üldkasutatavat teenust osutavaid püsivõrke elektrienergia, ei käsitata seda asjakohase tegevusena lõike 1 tähenduses, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) nimetatud võrgustiku sektori hankija elektrienergia tootmine toimub seetõttu, et selle tarbimine on vajalik muu kui käesoleva artikli lõikes 1 või artiklites 8, 10 ja 11 hõlmatud tegevuse teostamiseks;
- b) üldkasutatavate võrkude varustamine sõltub ainult võrgustiku sektori hankija omatarbimisest ega ole ületanud 30 % võrgustiku sektori hankija summaarsest energiatootmisest, võttes arvesse kolme eelneva aasta, sh käesoleva aasta keskmist.

▼B*Artikkel 10***Vesi**

1. Veega seoses kohaldatakse käesolevat direktiivi järgmiste tegevuste suhtes:

a) niisuguste püsivõrkude pakkumine või käitamine, mille eesmärgiks on pakkuda avalikkusele joogivee tootmise, transpordi või jaotamisega seotud teenust;

b) joogivee tarnimine sellistesse võrkudesse.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka selliste hankelepingute või ideekonkursside suhtes, mida sõlmivad või korraldavad lõikes 1 osutatud tegevusi teostavad võrgustiku sektori hankijad ja mis on seotud ühe järgmise elemendiga:

a) vesiehitusprojektid, niisutus või maakuivendus, tingimusel et joogivee tarne moodustab üle 20 % nimetatud projektide, niisutus- või kuivendustööde käigus saadava vee kogumahust;

b) reovee ärajuhtimine ja töötlemine.

3. Kui muu võrgustiku sektori hankija kui avaliku sektori hankija varustab üldkasutatavat teenust osutavaid püsivõrke joogiveega, ei käsitata seda asjakohase tegevusena lõike 1 tähenduses, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

a) nimetatud võrgustiku sektori hankija joogivee tootmine toimub seetõttu, et selle joogivee tarbimine on vajalik muu kui artiklites 8–11 hõlmatud tegevuse teostamiseks;

b) üldkasutatavate võrkude varustamine sõltub ainult võrgustiku sektori hankija omatarbimisest ega ole ületanud 30 % võrgustiku sektori hankija summaarsest joogivee tootmisest, võttes arvesse kolme eelneva aasta, sh jooksva aasta keskmist.

*Artikkel 11***Transporditeenused**

Käesolevat direktiivi kohaldatakse tegevuste suhtes, mis on seotud võrgustike käitamisega või avalikkusele transporditeenuse pakkumisega rongiga, automaatsüsteemidega, trammiga, trollibussiga, bussiga või köisteedel.

Transporditeenuste puhul loetakse võrgustiku olemasoluks seda, kui teenust osutatakse vastavalt liikmesriigi pädeva asutuse kehtestatud tegevustingimustele, nagu näiteks teenindusmarsruutide tingimused, pakutav läbilaskevõime või teenindussagedus.

▼B*Artikkel 12***Sadamad ja lennuväljad**

Käesolevat direktiivi kohaldatakse selliste tegevuste suhtes, mis on seotud geograafilise piirkonna kasutamisega lennuvälja- ja meresadama-teenuste või siseveekogude sadamateenuste või muude terminaliteenuste osutamiseks ettevõtjatele, kes teevad vedusid õhu-, mere- või sisevee teede kaudu.

*Artikkel 13***Postiteenused**

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse selliste tegevuste suhtes, mis on seotud järgneva osutamisega:

a) postiteenused;

b) muud kui postiteenused, kui selliseid teenuseid osutab üksus, kes pakub ka postiteenuseid käesoleva artikli lõike 2 punkti b tähenduses, ning kui artikli 34 lõikes 1 sätestatud tingimused ei ole täidetud käesoleva artikli lõike 2 punkti b alla kuuluvate teenuste puhul.

2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 97/67/EÜ ⁽¹⁾ kohaldamist piiramata kasutatakse käesolevas artiklis järgmisi mõisteid:

a) „postisaadetis” – igasuguse kaaluga aadressiga saadetis valmiskujul, milles teda edasi toimetatakse. Lisaks kirjadele võivad postisaadetiste hulka kuuluda näiteks raamatud, kataloogid, ajalehed, perioodikaväljaanded ja igasuguse kaaluga postipakid, mis sisaldavad kaubandusliku väärtusega või väärtuseta asju;

b) „postiteenused” – teenused, mis koosnevad postisaadetiste kogumisest, sortimisest, sihitamisest ja kättetoimetamisest. See hõlmab nii vastavalt direktiivile 97/67/EÜ kehtestatud universaalteenuse kohaldamisalasse kuuluvaid teenuseid kui ka sellest välja jäävaid teenuseid;

c) „muud teenused kui postiteenused” – teenused, mida osutatakse järgmistes valdkondades:

i) postiteenistuse korraldamise teenused (teenused, mis eelnevad ja järgnevad lähetamisele, sealhulgas „postiruumi töö korraldamise teenused”);

ii) teenused, mis on seotud postisaadetistega, mis ei ole hõlmatud punktiga a, nagu aadressita otsepostituse saadetised.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiiv 97/67/EÜ ühenduse postiteenuste siseturu arengut ja teenuse kvaliteedi parandamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (EÜT L 15, 21.1.1998, lk 14).

▼B*Artikkel 14***Nafta ja gaasi ammutamine ning söe ja teiste tahkekütuste leiukohtade uuringud või kaevandamine****▼C1**

Käesolevat direktiivi kohaldatakse selliste tegevuste suhtes, mis on seotud geograafilise piirkonna kasutamisega, mille eesmärk on:

▼B

- a) nafta või gaasi ammutamine;
- b) söe või muude tahkekütuste uuringud ja kaevandamine.

*III PEATÜKK***Kohaldamisala**

1. ja g u

P i i r m ä ä r a d*Artikkel 15***Piirmäärad**

Välja arvatud juhud, kus piirmäärad on välistatud artiklite 18–23 või artikli 34 kohaselt, kohaldatakse käesolevat direktiivi seoses asjaomase tegevuse teostamisega selliste riigihangete suhtes, mille maksumus käibemaksuta vastab hinnanguliselt vähemalt järgmistele piirmääradele või ületab neid:

- a) ►**M6** 432 000 eurot ◀ asjade ja teenuste hankelepingute ning ideekonkursside puhul;
- b) ►**M6** 5 404 000 eurot ◀ ehitustööde hankelepingute puhul;
- c) 1 000 000 eurot XVII lisas loetletud sotsiaalteenuste ja muude eriteenuste hankelepingute puhul.

*Artikkel 16***Hanke eeldatava maksumuse arvutamise meetodid**

1. Hanke eeldatava maksumuse arvutamisel võetakse aluseks võrgustiku sektori hankija hinnangu kohaselt väljamakstav kogusumma käibemaksuta, arvestades sealhulgas hankelepingutega seotud mis tahes valikuvõimalusi ja uuendamisi, nagu on selgelt esitatud hankedokumentides.

Kui võrgustiku sektori hankija näeb ette auhindu või makseid taotlejatele või pakkujatele, võtab ta need arvesse hanke eeldatava maksumuse arvutamisel.

2. Kui võrgustiku sektori hankija koosneb mitmest eraldi tegutsevast üksusest, võetakse arvesse kõigi nende üksuste riigihangete eeldatavat kogumaksumust.

Olenemata esimesest lõigust, kui eraldi tegutsev üksus on sõltumatult vastutav oma riigihanke või selle teatavate kategooriate eest, võib maksumust hinnata kõnealuse üksuse tasandil.

▼B

3. Hanke eeldatava maksumuse arvutamise meetodi valik ei tohi olla seotud kavatsusega jätta hankeleping käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja. Üksikhanget ei jaotata seega osadeks selliselt, et hoitakse ära selle kuulumine käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, välja arvatud juhul, kui see ei ole objektiivsetel põhjustel õigustatud.

4. Kõnealune hinnang peab kehtima hanketeate saatmise hetkel või kui hanketeate saatmist ei ole ette nähtud, siis hetkel, kui võrgustiku sektori hankija alustab hankemenetlust, näiteks võttes, kui see on asjakohane, riigihankega seoses ühendust ettevõtjatega.

5. Raamlepingu ja dünaamiliste hankesüsteemide puhul on arvestatavaks maksumuseks raamlepingu kogu kehtivusaja või hankesüsteemi kogu kasutusaja jooksul sõlmitavate kõigi hankelepingute suurim eeldatav kogumaksumus käibemaksuta.

6. Innovatsioonipartnerluste puhul vastab arvessevõetav maksumus kavandatava partnerluse kõigis etappides aset leidva teadus- ja arendustegevuse ning samuti kavandatava partnerluse lõpus välja arendatavate ja tarnitavate asjade, teenuste või ehitustööde maksimaalsele eeldatavale maksumusele käibemaksuta.

7. Artikli 15 kohaldamisel arvestavad võrgustiku sektori hankijad ehitustööde hankelepingu eeldatava maksumuse sisse ehitustööde kulud ja võrgustiku sektori hankija poolt töövõtjale kättesaadavaks tehtavate kõigi asjade ja teenuste maksumuse, kui need on vajalikud ehitustööde tegemiseks.

8. Kui kavandatava ehitustöö või teenuse tulemuseks võib olla hankelepingute sõlmimine eraldi osadena, võetakse arvesse kõigi selliste osade eeldatavat kogumaksumust.

Kui osade kogumaksumus on võrdne artiklis 15 sätestatud piirmääraga või sellest suurem, kohaldatakse käesolevat direktiivi iga osa suhtes.

9. Kui sarnaste asjade riigihanke tulemuseks võib olla hankelepingute sõlmimine eraldi osadena, tuleb artikli 15 punktide b ja c kohaldamisel arvestada kõigi selliste osade eeldatavat kogumaksumust.

Kui osade kogumaksumus on võrdne artiklis 15 sätestatud piirmääraga või sellest suurem, kohaldatakse käesolevat direktiivi iga osa suhtes.

10. Olenemata lõigetest 8 ja 9 võivad võrgustiku sektori hankijad üksikute osade suhtes hankelepinguid sõlmides jätta käesolevas direktiivis sätestatud menetlused kohaldamata, kui asjaomase osa eeldatav maksumus käibemaksuta jääb asjade või teenuste puhul alla 80 000 euro ja ehitustööde puhul alla 1 miljoni euro. Selliste osade kogumaksumus, mille jaoks sõlmitud hankelepingute suhtes ei kohaldata käesolevat direktiivi, ei tohi siiski ületada 20 % kavandatava ehitustöö, samalaadsete asjade või teenuste riigihanke kõikide osade kogumaksumusest.

▼B

11. Asjade või teenuste hankelepingute puhul, mis on olemuselt regulaarsed või mida kavatakse teatava aja jooksul uuendada, võetakse hankelepingu eeldatava maksumuse arvutamisel aluseks:

- a) kas eelnenud 12 kuu või eelarveaasta jooksul sõlmitud samalaadsete järjestikuste hankelepingute tegelik kogumaksumus, mida on võimaluse korral kohandatud esialgse hankelepingu sõlmimisele järgneva 12 kuu jooksul toimuvate muutustega koguses või maksumuses;
- b) või esimesele tarnele järgnenud kaheteistkümne kuu või finantsaasta jooksul, kui see on pikem kui 12 kuud, sõlmitud järjestikuste hankelepingute eeldatav kogumaksumus.

12. Asjade hankelepingute puhul, mis on seotud toodete liisimise, rentimise, laenutamise või ostuga järelmaksu teel, võetakse hankelepingu eeldatava maksumuse arvutamisel aluseks:

- a) tähtajaliste hankelepingute puhul, kus tähtaeg on kuni 12 kuud, selle hankelepingu eeldatav kogumaksumus kogu hankelepingu tähtaja jooksul või kui tähtaeg on pikem kui 12 kuud, selle hankelepingu kogumaksumus, kaasa arvatud selle eeldatav jääkmaksumus;
- b) tähtajatute hankelepingute puhul või hankelepingute puhul, mille kehtivusaega ei ole võimalik määratleda, igakuine maksumus korrutatuna 48ga.

13. Teenuste hankelepingute puhul tuleb hankelepingu eeldatava maksumuse arvutamisel vajaduse korral aluseks võtta järgmine:

- a) kindlustusteenused: makstav kindlustusmakse ja muud tasud;
- b) panga- ja muud finantsteenused: teenustasud, makstavad vahendustasud, intress ja muud tasud;
- c) projekteerimislepingud: teenustasud, makstavad vahendustasud ja muud tasud.

14. Teenuste hankelepingute puhul, milles ei täpsustata koguhinda, võetakse hankelepingu eeldatava maksumuse arvutamisel aluseks:

- a) selliste tähtajaliste hankelepingute puhul, mille kehtivusaeg on 48 kuud või lühem: kogumaksumus hankelepingu kehtivusaja jooksul;
- b) tähtajatute hankelepingute või selliste hankelepingute puhul, mille kehtivusaeg on üle 48 kuu: igakuine maksumus korrutatuna 48ga.

▼B

Artikkel 17

Piirmäärade läbivaatamine

1. Komisjon kontrollib iga kahe aasta tagant alates 30. juunist 2013, kas artikli 15 punktides a ja b kehtestatud piirmäärad vastavad Maaailma Kaubandusorganisatsiooni riigihankelepingus (edaspidi „WTO riigihankeleping“) sätestatud piirmääradele, ja vaatab need vajaduse korral kooskõlas käesoleva artikliga läbi.

Vastavalt WTO riigihankelepingu kohasele arvutamismeetodile võtab komisjon kõnealuste piirmäärade väärtuste arvutamisel aluseks Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikutes (SDR) väljendatud euro keskmise päevakursi 24 kuu pikkuse ajavahemiku jooksul, mis lõpeb 1. jaanuaril jõustuvale läbivaatamisele eelnevaks 31. augustiks. Sel viisil läbivaadatud piirmäärade väärtus ümardatakse vajaduse korral lähima tuhande euronit allapoole, et tagada WTO riigihankelepingus sätestatud ja SDRides väljendatud kehtivate piirmäärade järgimine.

2. Iga kahe aasta tagant alates 1. jaanuarist 2014 määrab komisjon kindlaks artikli 15 punktides a ja b osutatud ja käesoleva artikli lõike 1 kohaselt läbivaadatud piirmäärade väärtused liikmesriikidele, mille rahaühik ei ole euro.

Samal ajal määrab komisjon kindlaks artikli 15 punktis c osutatud piirmäära väärtuse liikmesriikidele, mille rahaühik ei ole euro.

Vastavalt WTO riigihankelepingu kohasele arvutusmeetodile võetakse nende väärtuste arvutamisel aluseks kõnealuste omavääringute keskmine päevakurss, mis vastab eurodes väljendatud kohaldatavatele piirmääradele 24 kuu pikkuse ajavahemiku jooksul, mis lõpeb 1. jaanuaril toimuvale piirmäärade muutmisele eelneval 31. augustil.

3. Komisjon avaldab lõikes 1 osutatud muudetud piirmäärad, nende vastavad väärtused lõike 2 esimeses lõigus osutatud riikide vääringus ja lõike 2 teise lõigu kohaselt kindlaks määratud väärtuse *Euroopa Liidu Teatajas* nende muutmisele järgneva novembrikuu alguses.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 103 vastu delegeeritud õigusakte, et kohandada käesoleva artikli lõike 1 teises lõigus osutatud meetodit WTO riigihankelepingus sätestatud meetodi muudatustega seoses artikli 15 punktides a ja b osutatud piirmäärade muutmise ning käesoleva artikli lõikes 2 osutatud, liikmesriikide, mille rahaühik ei ole euro, omavääringu vastava väärtuse kindlaksmääramisega.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 103 vastu delegeeritud õigusakte, et vajaduse korral muuta artikli 15 punktides a ja b osutatud piirmäärasid.

▼B

5. Kui on vaja muuta artikli 15 punktides a ja b osutatud piirmäärasid ja ajalised piirangud ei võimalda kasutada artikliga 103 ette nähtud menetlust, siis on tegemist eriti kiireloomulise vajadusega ja kohaldatakse käesoleva artikli lõike 4 teise lõigu kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktide suhtes artiklis 104 sätestatud menetlust.

2. jagu

**Hankelepingute ja ideekonkursside erandid;
erisätted riigihangete jaoks, mis sisaldavad
kaitse- või julgeolekuaspekte**

1. alajagu

Kõigi võrgustiku sektori hankijate suhtes kohaldatavad erandid ning vee- ja energeetikavaldkonnas kohaldatavad erandid

Artikkel 18

Kolmandatele isikutele edasimüügi või rentimise eesmärgil sõlmitavad hankelepingud

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata selliste hankelepingute suhtes, mis on sõlmitud kolmandatele isikutele edasimüümise või rentimise eesmärgil, tingimusel et võrgustiku sektori hankijal ei ole kõnealuste hankelepingute eseme müümiseks või rentimiseks eri- või ainuõigusi ja teistel üksustel on õigus müüa või rentida võrgustiku sektori hankijaga samadel tingimustel.

2. Võrgustiku sektori hankijad teatavad taotluse korral komisjonile kõikidest toodete või tegevuste kategooriatest, mida nad peavad lõike 1 kohase erandi alla kuuluvaks. Komisjon võib teavitamise eesmärgil aeg-ajalt avaldada nende toodete ja tegevuste kategooriate loetelud *Euroopa Liidu Teatajas*, mida ta peab selle erandi alla kuuluvaks. Seejuures võtab komisjon arvesse kõiki delikaatseid ärilisi aspekte, millele võrgustiku sektori hankijad võivad teavet edastades tähelepanu juhtida.

Artikkel 19

Muul eesmärgil kui hõlmatud tegevuse teostamiseks või sellise tegevuse teostamiseks kolmandas riigis sõlmitavad hankelepingud ja korraldatavad ideekonkurssid

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata hankelepingute suhtes, mille võrgustiku sektori hankijad sõlmivad muu kui artiklites 8–14 kirjeldatud tegevuse teostamise eesmärgil või niisuguseks tegevuseks kolmandas riigis ja mille tingimuste hulka ei kuulu liidus asuvate võrkude või geograafiliste piirkondade füüsiline kasutamine, samuti ei kohaldata seda kõnealusel eesmärgil korraldatavate ideekonkursside suhtes.

▼B

2. Võrgustiku sektori hankijad teavitavad komisjoni, kui seda taotleatakse, mis tahes tegevusest, mida nad peavad lõike 1 kohase erandi alla kuuluvaks. Komisjon võib teavitamise eesmärgil aeg-ajalt avaldada nende tegevuste kategooriate loetelud *Euroopa Liidu Teatajas*, mida ta peab selle erandi alla kuuluvaks. Seejuures võtab komisjon arvesse kõiki delikaatseid ärilisi aspekte, millele võrgustiku sektori hankijad võivad teavet edastades tähelepanu juhtida.

*Artikkel 20***Rahvusvaheliste eeskirjade kohaselt sõlmitud hankelepingud ja korraldatud ideekonkursid**

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata hankelepingute ja ideekonkurside suhtes, mille sõlmimisel või korraldamisel peab võrgustiku sektori hankija kohaldama käesolevas direktiivis sätestatud erinevat hankemenetlust, mis on kehtestatud mõnel järgmisel alusel:

a) rahvusvahelisest õigusest tulenevaid kohustusi loov õiguslik vahend, näiteks rahvusvaheline leping, mis on sõlmitud kooskõlas aluslepingutega liikmesriigi ja ühe või mitme kolmanda riigi või selle allpiirkonna vahel ja mis hõlmab ehitustöid, asju või teenuseid, mis on ette nähtud teatava projekti ühiseks rakendamiseks või kasutamiseks allakirjutanute poolt;

b) rahvusvaheline organisatsioon.

Liikmesriigid teatavad kõigist käesoleva lõike esimese lõigu punktis a osutatud õiguslikest vahenditest komisjonile, kes võib konsulteerida artiklis 105 osutatud hankelepingute nõuandekomiteega.

2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata hankelepingute ega ideekonkurside suhtes, mille võrgustiku sektori hankija sõlmib hankelepingu või korraldab selle sõlmimise kooskõlas rahvusvahelise organisatsiooni või rahvusvahelise finantseerimisasutuse hanke-eeskirjadega, kui asjaomaseid hankelepinguid või ideekonkurssi rahastab täielikult see organisatsioon või asutus; hankelepingu või ideekonkursi puhul, mille suuremat osa kaasrahastab rahvusvaheline organisatsioon või rahvusvaheline finantseerimisasutus, lepivad lepingupooled kokku, milliseid hankemenetlusi kohaldada.

3. Artiklit 27 kohaldatakse kaitse- või julgeolekuaspekte sisaldavate hankelepingute ja ideekonkursside suhtes, mis on sõlmitud või korraldatud rahvusvaheliste eeskirjade kohaselt. Käesoleva artikli lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata nimetatud lepingute ja ideekonkursside suhtes.

*Artikkel 21***Erandid teenuste hankelepingute puhul**

Käesolevat direktiivi ei kohaldata selliste teenuste hankelepingute suhtes, mis hõlmavad järgmist:

a) maa, olemasolevate ehitiste või muu kinnisvara või sellega seotud õiguste omandamine või rendilevõtmine mis tahes rahaliste vahenditega;

▼B

- b) vahekohtu- ja lepitamisteenused;
- c) järgmised õigusteenused:
 - i) kliendi õiguslik esindamine juristi poolt, nagu seda mõistet käsitletakse nõukogu direktiivi 77/249/EMÜ ⁽¹⁾ artiklis 1:
 - liikmesriigi, kolmanda riigi või rahvusvahelises vahekohtus või lepituskohtus läbiviidavates vahekohtu- või lepitusmenetlustes või
 - liikmesriigi või kolmanda riigi kohtutes või ametiasutustes või rahvusvahelistes kohtutes või asutustes läbiviidavates kohtumenetlustes;
 - ii) õigusnõustamine käesoleva punkti alapunktis i osutatud menetluste ettevalmistamisel või juhul, kui on konkreetsed märgid selle kohta, et suure tõenäosusega hakatakse asja, mida õigusnõustamine puudutab, sellistes menetlustes arutama, tingimusel et õigusnõu annab jurist direktiivi 77/249/EMÜ artikli 1 tähenduses;
 - iii) notarite osutatavad dokumentide tõendamise ja autentimise teenused;
 - iv) usaldusisikute või hooldajate osutatavad õigusteenused või muud õigusteenused, mida osutavad isikud, kelle on määranud asjaomase liikmesriigi kohus või kes on õigusaktidega määratud selliste kohtute järelevalve all konkreetseid ülesandeid täitma;
 - v) muud õigusteenused, mis on asjaomases liikmesriigis seotud (isegi harvadel juhtudel) riigivõimu teostamisega;
- d) finantsteenused, mis on seotud väärtpaberite või muude finantsinstrumentide emiteerimise, müügi, ostu või võõrandamisega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ ⁽²⁾ tähenduses, ning Euroopa Finantsstabiilsuse Fondiga ja Euroopa Stabiilsusmehhanismiga seotud toimingud;
- e) laenud, mis on või ei ole seotud väärtpaberite või muude finantsinstrumentide emiteerimise, müügi, ostu või võõrandamisega;
- f) töölepingud;
- g) avalik reisijateveoteenus raudteel või metroos;

⁽¹⁾ Nõukogu 22. märtsi 1977. aasta direktiiv 77/249/EMÜ õigusteenuste osutamise vabaduse tulemuslikuma elluviimise kohta (EÜT L 78, 26.3.1977, lk 17).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

▼B

- h) tsiviilkaitse, kodanikukaitse ja ohu ennetusega seotud teenused, mida osutavad mittetulunduslikud organisatsioonid ja ühendused ning mis on kaetud järgmiste CPV koodidega: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8; 98113100-9 ja 85143000-3, välja arvatud patsiendi veo kiirabiteenused;
- i) audiovisuaalmeedia teenuste pakkuja või raadioringhäälinguorganisatsiooniga sõlmitavaid hankelepinguid, mis käsitlevad saateaga või saate pakkimist. Käesoleva punkti kohaldamisel käsitatakse mõistet „meediateenuse osutajad” samas tähenduses nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/13/EL⁽¹⁾ artikli 1 lõike 1 punktis d. Mõistet „saade” kasutatakse samas tähenduses kui direktiivi 2010/13/EL artikli 1 lõike 1 punktis b, kuid see hõlmab ka raadiosaateid ja raadiosaadete materjale. Käesoleva sätte kohaldamisel on mõistel „saatematerjal” sama tähendus nagu mõistel „saade”.

*Artikkel 22***Ainuõiguse alusel sõlmitavad teenuste hankelepingud**

Käesolevat direktiivi ei kohaldata teenuste hankelepingute suhtes, mis sõlmitakse üksusega, kes on ise avaliku sektori hankija, või avaliku sektori hankijate ühendusega ainuõiguse alusel, mis on neile antud ELi toimimise lepingule vastava õigusnormide või avaldatud haldusnormiga.

*Artikkel 23***Teatavate võrgustiku sektori hankijate sõlmitavad hankelepingud vee hankimiseks ja elektrienergia tarnimiseks või elektrienergia tootmiseks vajalike kütuste tarnimiseks**

Käesolevat direktiivi ei kohaldata:

- a) vee hankimise lepingute suhtes, kui need sõlmivad võrgustiku sektori hankijad, kes osalevad ühes või mõlemas joogiveega seotud tegevuses, millele on osutatud artikli 10 lõikes 1;
- b) selliste hankelepingute suhtes, mille on sõlminud ise energeetika-valdkonnas tegutsevad võrgustiku sektori hankijad, kes tegelevad artikli 8 lõikes 1, artikli 9 lõikes 1 või artiklis 14 osutatud tegevusega, tarnides:
 - i) energiat;
 - ii) energia tootmiseks vajalikke kütuseid.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) (ELT L 95, 15.4.2010, lk 1).

▼B

2. alajagu

Kaitse- või julgeolekuaspektiga seotud riigihanked*Artikkel 24***Kaitse ja julgeolek**

1. Seoses kaitse ja julgeoleku valdkonnas sõlmitavate hankelepingute või korraldatavate ideekonkurssidega ei kohaldata käesolevat direktiivi järgmise suhtes:

- a) direktiivi 2009/81/EÜ kohaldamisalasse kuuluvad hankelepingud;
- b) hankelepingud, mis vastavalt direktiivi 2009/81/EÜ artiklitele 8, 12 ja 13 ei kuulu nimetatud direktiivi kohaldamisalasse.

2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata hankelepingute ja ideekonkursside suhtes, mille suhtes ei ole lõike 1 alusel tehtud muul viisil erandit, kuivõrd liikmesriigi oluliste julgeolekuhuvide kaitset ei ole võimalik tagada vähem sekkuvate meetmetega, näiteks kehtestades nõuded eesmärgiga kaitsta võrgustiku sektori hankija poolt käesoleva direktiivi kohaselt hankemenetluse jooksul esitatud teabe konfidentsiaalsust.

Lisaks ning kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 346 lõike 1 punktiga a ei kohaldata käesolevat direktiivi hankelepingute ja ideekonkursside suhtes, mille suhtes ei ole juba tehtud erandit käesoleva artikli lõike 1 alusel, sel määral, mil käesoleva direktiivi kohaldamine kohustaks liikmesriiki andma teavet, mille avalikustamist ta peab oma oluliste julgeolekuhuvide vastaseks.

3. Kui riigihange ja hankelepingu või ideekonkursi täitmine on tunnistatud salajaseks või nendega peavad kaasnema erilised julgeolekumeetmed kooskõlas liikmesriigis kehtivate õigus- ja haldusnormidega, siis käesolevat direktiivi ei kohaldata, tingimusel et liikmesriik on kindlaks teinud, et asjaomaseid olulisi huve ei ole võimalik tagada vähem sekkuvate meetmetega, näiteks lõike 2 esimeses lõigus osutatud meetmetega.

*Artikkel 25***Sama tegevust hõlmav segahange, millega kaasnevad kaitse- või julgeolekuaspektid**

1. Sama tegevust hõlmavate segalepingute puhul, mille esemeks on käesoleva direktiiviga hõlmatud riigihange ning ELi toimimise lepingu artikliga 346 või direktiivi 2009/81/EÜ hõlmatud riigihange või muud elemendid, kohaldatakse käesolevat artiklit.

2. Kui asjaomase hankelepingu eri osasid on objektiivselt võimalik lahutada, võib võrgustiku sektori hankija teha otsuse sõlmida eri osade kohta eraldi hankelepingud või sõlmida ühtne hankeleping.

▼B

Kui võrgustiku sektori hankija otsustab sõlmida eri osade kohta eraldi hankelepingud, otsustatakse see, millist õiguskorda iga sellise eraldi hankelepingu suhtes kohaldada, asjaomase eraldi osa omaduste põhjal.

Kui võrgustiku sektori hankija otsustab sõlmida ühtse hankelepingu, kohaldatakse järgmisi kriteeriume, et määrata kindlaks kohaldatav õiguskord:

- a) kui asjaomase hankelepingu osa on hõlmatud ELi toimimise lepingu artikliga 346, võib hankelepingu sõlmida ilma käesolevat direktiivi kohaldamata, tingimusel et ühtse hankelepingu sõlmimine on objektiivselt põhjendatud;
- b) kui asjaomase hankelepingu osa on hõlmatud direktiiviga 2009/81/EÜ, võib hankelepingu sõlmida kooskõlas nimetatud direktiiviga, tingimusel et ühtse hankelepingu sõlmimine on objektiivselt põhjendatud. Käesolev punkt ei piira nimetatud direktiiviga sätestatud piirmäärade ja erandite kohaldamist.

Otsust sõlmida ühtne hankeleping ei tohi siiski teha selleks, et arvata hankelepingud välja kas käesoleva direktiivi või direktiivi 2009/81/EÜ kohaldamisalast.

3. Segalepingute suhtes, mille puhul võiks kohaldada nii lõike 2 kolmanda lõigu punkti a kui ka b, kohaldatakse nimetatud lõigu punkti a.

4. Kui asjaomase hankelepingu eri osasid ei ole objektiivselt võimalik lahutada, võib hankelepingu sõlmida ilma käesolevat direktiivi kohaldamata, kui see sisaldab elemente, mille suhtes kohaldatakse ELi toimimise lepingu artiklit 346; muul juhul võib hankelepingu sõlmida kooskõlas direktiiviga 2009/81/EÜ.

Artikkel 26

Mitut tegevust hõlmavad riigihanked, millega kaasnevad kaitse- või julgeolekuaspektid

1. Hankelepingute puhul, mis on kavandatud hõlmama mitut tegevust, võib võrgustiku sektori hankija teha otsuse sõlmida eri tegevuste kohta eraldi hankelepingud või ühtse hankelepingu. Kui võrgustiku sektori hankija otsustab sõlmida eri osade kohta eraldi hankelepingud, otsustatakse see, millist õiguskorda iga sellise eraldi hankelepingu suhtes kohaldada, asjaomase eraldi tegevuse omaduste põhjal.

Kui võrgustiku sektori hankija otsustab sõlmida ühtse hankelepingu, kohaldatakse käesoleva artikli lõiget 2. Valikut, kas sõlmida ühtne hankeleping või mitu eraldi hankelepingut, ei tohi teha eesmärgiga jätta hankeleping või hankelepingud välja käesoleva direktiivi kohaldamisalast või direktiivi 2009/81/EÜ kohaldamisalast.

2. Hankelepingute puhul, mis on kavandatud hõlmama mõnda käesoleva direktiiviga reguleeritavat tegevust ja teist tegevust:

▼B

a) mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2009/81/EÜ või

b) mis on hõlmatud ELi toimimise lepingu artikliga 346,

võib esimese lõigu punktis a osutatud juhtudel hankelepingu sõlmida vastavalt direktiivile 2009/81/EÜ ning punktis b osutatud juhtudel hankelepingu sõlmida ilma käesolevat direktiivi kohaldamata. Käesolev lõik ei piira direktiiviga 2009/81/EÜ sätestatud piirmäärade ja erandite kohaldamist.

Esimese lõigu punktis a sätestatud hankelepinguid, mis lisaks hõlmavad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 346 hõlmatud riigihankeid või muid elemente, võib sõlmida käesolevat direktiivi kohaldamata.

Esimese ja teise lõigu kohaldamise tingimuseks on siiski see, et ühtse hankelepingu sõlmimine on objektiivsetel põhjustel õigustatud ning et otsust sõlmida ühtne hankeleping ei tehta eesmärgiga arvata hankelepingud välja käesoleva direktiivi kohaldamisest.

Artikkel 27

Kaitse- ja julgeolekuaspekte sisaldavad hankelepingud ja ideekonkurssid, mis on sõlmitud või korraldatud rahvusvaheliste eeskirjade kohaselt

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata selliste kaitse- või julgeolekuaspekte sisaldavate hankelepingute ja ideekonkursside suhtes, mille sõlmimisel või korraldamisel võrgustiku sektori hankija peab kohaldama käesoleva direktiiviga kaetust erinevat hankemenetlust, mis on kehtestatud mõnel järgmisel alusel:

- a) rahvusvaheline leping või kokkulepe, mis on sõlmitud liikmesriigi ja ühe või mitme kolmanda riigi või selle allpiirkonna vahel aluslepingute kohaselt ja mis hõlmab ehitustöid, asju või teenuseid, mis on ette nähtud teatava projekti ühiseks rakendamiseks või kasutamiseks allakirjutanute poolt;
- b) sõjaväeüksuste paigutamist käsitlev rahvusvaheline leping või kokkulepe, mis on seotud liikmesriigi või kolmanda riigi ettevõtjaga;
- c) rahvusvaheline organisatsioon.

Kõigist käesoleva lõike esimese lõigu punktis a osutatud lepingutest või kokkulepetest teatatakse komisjonile, kes võib konsulteerida artiklis 105 osutatud riigihankelepingute nõuandekomiteega.

2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata selliste kaitse- või julgeolekuaspekte sisaldavate hankelepingute ega ideekonkursside suhtes, mille puhul võrgustiku sektori hankija sõlmib hankelepingu kooskõlas rahvusvahelise organisatsiooni või rahvusvahelise finantseerimisasutuse hanke-eeskirjadega, kui asjaomaseid hankelepinguid või ideekonkursside rahastab täielikult see organisatsioon või asutus. Hankelepingu või ideekonkursi puhul, mille suuremat osa kaasrahastab rahvusvaheline organisatsioon või rahvusvaheline finantseerimisasutus, lepivad lepingupooled kokku, milliseid hankemenetlusi kohaldada.

3. alajagu

Erisuhted (koostöö, sidusettevõtted ja ühisettevõtted)

Artikkel 28

Avaliku sektori hankijate vahelised hankelepingud

1. Hankeleping, mille avaliku sektori hankija on sõlminud mõne teise avalik-õigusliku või eraõigusliku juriidilise isikuga, jääb käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) avaliku sektori hankija teostab asjaomase juriidilise isiku üle kontrolli, mis sarnaneb kontrolliga, mida ta teostab oma osakondade üle;
- b) üle 80 % asjaomase kontrollitava juriidilise isiku tegevusest on selliste ülesannete täitmine, mille talle on andnud kontrolliv avaliku sektori hankija või selle avaliku sektori hankija kontrollitav muu juriidiline isik;
- c) kontrollitaval juriidilisel isikul puudub otsene erakapitali osalus, välja arvatud kontrolliõiguseta ja mitteblokeerivad erakapitali osaluse vormid, mis on kooskõlas aluslepingutega nõutavate siseriiklike õigusaktidega ja mille puhul ei avaldata kontrollitavale juriidilisele isikule otsustavat mõju.

Esimese lõigu punkti a mõistes teostab avaliku sektori hankija juriidilise isiku üle kontrolli, mis sarnaneb kontrolliga, mida ta teostab oma osakondade üle esimese lõigu alapunkti a tähenduses, kui ta avaldab otsustavat mõju kontrollitava juriidilise isiku strateegilistele eesmärkidele ja olulistele otsustele. Kontrolli võib teostada ka muu juriidiline isik, keda ennast kontrollib avaliku sektori hankija samal viisil.

2. Lõiget 1 kohaldatakse ka siis, kui kontrollitav isik, kes on avaliku sektori hankija, sõlmib hankelepingu teda kontrolliva avaliku sektori hankijaga või muu sama avaliku sektori hankija poolt kontrollitava juriidilise isikuga, tingimusel et sellel juriidilisel isikul, kellega sõlmitakse hankeleping, puudub otsene erakapitali osalus, välja arvatud siseriikliku õiguse sätetega ettenähtud kontrolliõiguseta ja mitteblokeerivad erakapitali osaluse vormid, mis on kooskõlas aluslepingutega nõutavate õigusaktidega ja mille puhul ei avaldata kontrollitavale juriidilisele isikule otsustavat mõju.

3. Avaliku sektori hankija, kes ei teosta kontrolli avalik-õigusliku või eraõigusliku juriidilise isiku üle lõike 1 tähenduses, võib siiski käesolevat direktiivi kohaldamata sõlmida hankelepingu sellise juriidilise isikuga, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) avaliku sektori hankija teostab ühiselt koos teiste avaliku sektori hankijatega asjaomase juriidilise isiku üle kontrolli, mis sarnaneb kontrolliga, mida nad teostavad oma osakondade üle;
- b) üle 80 % asjaomase juriidilise isiku tegevusest on selliste ülesannete täitmine, mille talle on usaldanud kontrolliv avaliku sektori hankija või sama avaliku sektori hankija poolt kontrollitav muu juriidiline isik; ja

▼B

- c) kontrollitaval juriidilisel isikul puudub otsene erakapitali osalus, välja arvatud kontrolliõiguseta ja mitteblokeerivad erakapitali osaluse vormid, mis on kooskõlas aluslepingutega nõutavate siseriiklike õigusaktidega ja mille puhul ei avaldata kontrollitavale juriidilisele isikule otsustavat mõju.

Esimese lõigu punkti a tähenduses kontrollivad avaliku sektori hankijad juriidilist isikut ühiselt juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- i) kontrollitava juriidilise isiku otsuseid tegevad organid koosnevad kõigi osalevate avaliku sektori hankijate esindajatest. Esindaja võib esindada mitut või kõiki osalevaid avaliku sektori hankijaid;
- ii) kõnealused avaliku sektori hankijad saavad ühiselt avaldada otsustavat mõju kontrollitava juriidilise isiku strateegilistele eesmärkidele ja olulistele otsustele ja
- iii) kontrollitav juriidiline isik ei lähtu huvidest, mis on vastuolus kontrollivate avaliku sektori hankijate huvidega.

4. Ainult kahe või enama avaliku sektori hankija vahel sõlmitud hankeleping ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) hankeleping kehtestab osalevate avaliku sektori hankijate vahelise koostöö või rakendab seda eesmärgiga tagada, et nende osutatavaid avalikke teenuseid osutatakse oma ühiste eesmärkide täitmiseks;
- b) sellise koostöö tegemisel juhendatakse üksnes avaliku huviga seotud kaalutlustest ja
- c) osalevate avaliku sektori hankijate sellise koostööga seonduvast tegevusest toimub avatud turul alla 20 %.

5. Lõike 1 esimese lõigu punktis b, lõike 3 esimese lõigu punktis b ja lõike 4 punktis c osutatud tegevuse protsendimäära kindlakstegemisel võetakse arvesse asjaomase juriidilise isiku keskmist hankelepingu sõlmimisele eelnenud kolme aasta kogukäivet seoses teenuste, asjade ja ehitustöödega või muud sobivat alternatiivset tegevusepõhist elementi, näiteks kantud kulusid.

Kui asjaomase juriidilise isiku loomise või tegevuse alustamise kuupäeva või tegevuse ümberkorraldamise tõttu puuduvad andmed eelneva kolme aasta käibe kohta või alternatiivse tegevusepõhise elemendi, näiteks kulude kohta, või kui need ei ole enam asjakohased, siis piisab sellest, kui näidatakse, eelkõige majandustegevuse prognooside abil, et tegevuse mahu hindamine on usaldusväärne.

Artikkel 29

Sidusettevõtjatega sõlmitud hankelepingud

1. Käesolevas artiklis tähendab „sidusettevõtja” mis tahes ettevõtjat, kelle raamatupidamise aastaaruanne on konsolideeritud võrgustiku sektori hankija aastaaruannetega vastavalt nõukogu direktiivi 2013/34/EL nõuetele.

2. Direktiiviga 2013/34/EL hõlmamata üksuste puhul tähendab „sidusettevõtja” mis tahes ettevõtjat, kes vastab järgmistele tingimustele:

- a) tema üle võib võrgustiku sektori hankijal olla otsene või kaudne valitsev mõju;
- b) tal võib olla valitsev mõju võrgustiku sektori hankija üle või
- c) tema ja võrgustiku sektori hankija üle on teisel ettevõtjal valitsev mõju tulenevalt omandiõigusest või finantsosalusest või teda reguleerivatest eeskirjadest.

Käesoleva lõike kohaldamisel on mõistel „valitsev mõju” sama tähendus kui artikli 4 lõike 2 teises lõigus.

3. Olenemata artiklist 28 ja tingimusel et käesoleva artikli lõikes 4 sätestatud tingimused on täidetud, ei kohaldata käesolevat direktiivi selliste hankelepingute suhtes:

- a) mille võrgustiku sektori hankija sõlmib sidusettevõtjaga või
- b) mille sõlmib ühisettevõtte, mille mitu võrgustiku sektori hankijat on loonud üksnes artiklites 8–14 kirjeldatud tegevuseks, ettevõtjaga, mis on ühe kõnealuse võrgustiku sektori hankija sidusettevõtja.

4. Lõiget 3 kohaldatakse:

- a) teenuste hankelepingute suhtes, tingimusel et vähemalt 80 % selle sidusettevõtja eelneva kolme aasta keskmisest kogukäibest, võttes arvesse kõiki nimetatud ettevõtja osutatud teenuseid, on saadud teenuste osutamisest võrgustiku sektori hankijale või teistele temaga seotud ettevõtjatele;
- b) asjade hankelepingute suhtes, tingimusel et vähemalt 80 % selle sidusettevõtja eelneva kolme aasta keskmisest kogukäibest, võttes arvesse kõiki nimetatud ettevõtja tarnitud asju, on saadud asjade tarnimisest võrgustiku sektori hankijale või teistele temaga seotud ettevõtjatele;
- c) ehitustööde hankelepingute suhtes, tingimusel et vähemalt 80 % selle sidusettevõtja eelneva kolme aasta keskmisest kogukäibest, võttes arvesse kõiki nimetatud ettevõtja tehtud ehitustöid, on saadud ehitustööde tegemisest võrgustiku sektori hankijale või teistele temaga seotud ettevõtjatele.

▼B

5. Kui sidusettevõtja loomise või tegevuse alustamise aja tõttu puuduvad andmed eelneva kolme aasta käibe kohta, siis piisab sellest, kui ettevõtja näitab eelkõige äriprognnooside abil, et lõike 4 punktides a, b või c osutatud käive on usaldusväärne.

6. Kui mitu võrgustiku sektori hankijaga seotud sidusettevõtjat, kes moodustavad koos ettevõtjate rühma, osutavad ühesuguseid või sarnaseid teenuseid, tarnivad ühesuguseid või sarnaseid asju või teevad ühesuguseid või sarnaseid ehitustöid, siis arvutatakse nimetatud protsendimäärad kogukäibe põhjal, mis kõnealused sidusettevõtjad on teenuste osutamisest või ehitustööde tegemisest saanud.

*Artikkel 30***Ühisettevõtte või ühisettevõttesse kuuluva võrgustiku sektori hankijaga sõlmitavad hankelepingud**

Olenemata artiklist 28 ja tingimusel et ühisettevõtte on loodud kõnealuse tegevuse teostamiseks vähemalt kolme aasta jooksul ja et ühisettevõtte asutamisdokumendis on sätestatud, et ühisettevõttesse kuuluvad võrgustiku sektori hankijad osalevad selles vähemalt samasuguse ajavahemiku jooksul, ei kohaldata käesolevat direktiivi hankelepingute suhtes, mille sõlmib:

- a) ühisettevõtte, mille mitu võrgustiku sektori hankijat on loonud üksnes artiklites 8–14 määratletud tegevuste sooritamiseks, ühega kõnealusest võrgustiku sektori hankijatest või
- b) võrgustiku sektori hankija sellise ühisettevõttega, kuhu ta kuulub.

*Artikkel 31***Teabe edastamine**

Võrgustiku sektori hankijad esitavad komisjonile taotluse korral artikli 29 lõigete 2 ja 3 ning artikli 30 kohaldamisega seotud järgmised andmed:

- a) asjaomaste ettevõtjate või ühisettevõtete nimed;
- b) asjaomaste hankelepingute olemus ja maksumus;
- c) tõendusmaterjal, mida komisjon peab vajalikuks tõendamaks, et suhe võrgustiku sektori hankija ja selle ettevõtja või ühisettevõtte vahel, kellega sõlmitakse hankelepingud, vastab artikli 29 või 30 nõuetele.

4. alajagu

Eriolukorrad*Artikkel 32***Teadusuuringute ja arendustegevuse alased teenused**

Käesolevat direktiivi kohaldatakse ainult selliste teadus- ja arendusteenuste hankelepingute suhtes, mis on kaetud CPV koodidega 73000000-2 - 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 ja 73430000-5, tingimusel et mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

- a) hankelepingust tuleneb kasu üksnes võrgustiku sektori hankijale tema enda tegevuse läbiviimiseks ning
- b) teenuse eest tasub täielikult võrgustiku sektori hankija.

*Artikkel 33***Erikorra alusel sõlmitavad hankelepingud**

1. Ilma et see piiraks käesoleva direktiivi artikli 34 kohaldamist, tagavad Austria Vabariik ja Saksamaa Liitvabariik volitamistingimuste ja muude asjakohaste meetmetega, et iga üksus, kes tegutseb komisjoni otsuses 2002/205/EÜ ⁽¹⁾ ja komisjoni otsuses 2004/73/EÜ ⁽²⁾ osutatud sektorites:

- a) järgib asjade, ehitustööde ja teenuste hankelepingute sõlmimisel mittediskrimineerimise ja konkurentsi põhimõtteid, eriti hankekavatsusi käsitleva eelteabe avaldamisel ettevõtjatele;
- b) edastab komisjonile vastavalt komisjoni otsusega 93/327/EMÜ ⁽³⁾ ette nähtud tingimustele teabe nende sõlmitud hankelepingute kohta.

2. Ilma et see piiraks artikli 34 kohaldamist, tagab Ühendkuningriik volitamistingimuste ja muude asjakohaste meetmetega, et otsuses 97/367/EMÜ osutatud sektorites tegutsevad üksused kohaldavad käesoleva artikli lõike 1 punkte a ja b selliste hankelepingute suhtes, mis on sõlmitud kõnealuse tegevuse teostamiseks Põhja-Iirimaal.

⁽¹⁾ Komisjoni 4. märtsi 2002. aasta otsus 2002/205/EÜ vastuseks Austria palvele, milles taotleti direktiivi 93/38/EMÜ artiklis 3 sätestatud erikorra kehtestamist (EÜT L 68, 12.3.2002, lk 31).

⁽²⁾ Komisjoni 15. jaanuari 2004. aasta otsus 2004/73/EÜ Saksamaa palve kohta, milles taotleti direktiivi 93/38/EMÜ artiklis 3 sätestatud erikorra kehtestamist (ELT L 16, 23.1.2004, lk 57).

⁽³⁾ Komisjoni 13. mai 1993. aasta otsus 93/327/EMÜ, millega määratletakse tingimused, mille alusel peavad nafta, gaasi, kivisöe ja muude tahkekütuste leiukohtade uurimiseks või nende tootmiseks geograafilisi piirkondi kasutavad tellijad edastama komisjonile teavet sõlmitavate lepingute kohta (EÜT L 129, 27.5.1993, lk 25).

▼B

3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata nafta ja gaasi leiukohtade uurimiseks sõlmitavate hankelepingute suhtes.

5. alajagu

Otseselt konkurentsile avatud tegevused ja nendega seotud menetlussätted*Artikkel 34***Otseselt konkurentsile avatud tegevused**

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata artiklites 8–14 osutatud tegevuse võimaldamiseks ette nähtud hankelepingute suhtes, kui artikli 35 kohaselt taotluse esitanud liikmesriigil või võrgustiku sektori hankijal on võimalik näidata, et liikmesriigis, kus seda tegevust teostatakse, on see tegevus otseselt avatud konkurentsile turgudel, millele juurdepääs ei ole piiratud; ka ei kohaldata käesolevat direktiivi selliste ideekonkurside suhtes, mida korraldatakse sellise tegevuse teostamiseks kõnealuses geograafilises piirkonnas. Asjaomane tegevus võib olla suurema sektori osa või sellega võidakse tegeleda üksnes asjaomase liikmesriigi teatavates osades. Selline käesoleva lõike esimeses lauses osutatud konkurentsi hindamine, mida tehakse komisjonile kättesaadava teabe alusel ja käesoleva direktiivi kohaldamise eesmärgil, ei piira konkurentsialaste õigusaktide kohaldamist. Sellise hindamise läbiviimisel võetakse arvesse kõnealuste tegevuste turgu ja geograafilist võrdlusturгу lõike 2 tähenduses.

2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel otsustatakse, kas tegevus on otseselt avatud konkurentsile, lähtudes kriteeriumidest, mis vastavad ELi toimimise lepingu konkurentsialastele sätetele. Kõnealused kriteeriumid võivad hõlmata asjaomaste asjade või teenuste omadusi, nõudluse või pakkumise aspektis asendatavaks peetavate alternatiivsete asjade või teenuste olemasolu, hindu ja mitme kõnealuseid asju tarniva või teenuseid osutava tarnija tegelikku või võimalikku kohalolekut turul.

Konkurentsile avatuse hindamiseks kasutatav geograafiline võrdlusturg hõlmab ala, kus asjaomased ettevõtjad tegelevad kaupade ja teenuste pakkumise ja nõudmisega ja kus konkurentsitingimused on piisavalt sarnased ning mida saab naaberladedest eristada eelkõige märgatavalt erinevate konkurentsitingimuste tõttu. Hindamisel võetakse eelkõige arvesse kõnealuste asjade või teenuste olemust ja omadusi, turutõkete või tarbijaeelistuste olemasolu, märgatavaid erinevusi võrreldes naaber-turgude ettevõtjate turuosadega või olulisi hinnaerinevusi.

3. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel loetakse juurdepääsu turule mittepiiratuks, kui liikmesriik on rakendanud ja kohaldanud liidu õigusakte, mis on loetletud III lisas.

▼B

Kui esimese lõigu põhjal ei saa eeldada, et juurdepääs antud turule on vaba, on vaja tõendada, et juurdepääs kõnealusele turule on vaba nii de facto kui ka de jure.

*Artikkel 35***Menetlus, millega tehakse kindlaks artikli 34 kohaldatavus**

1. Kui liikmesriik või kui see on asjaomase liikmesriigi õigusaktidega ette nähtud, siis võrgustiku sektori hankija, leiab, et teatav tegevus on vastavalt artikli 34 lõigetele 2 ja 3 otseselt avatud konkurentsile piiramata juurdepääsuga turul, võib ta esitada komisjonile taotluse, et käesolevat direktiivi ei kohaldataks kõnealuse tegevuse teostamiseks sõlmitavate hankelepingute või korraldatavate ideekonkursside suhtes, lisades vajaduse korral seisukoha, mille on vastu võtnud sõltumatu siseriiklik ametiasutus, kes on pädev kõneluse tegevuse valdkonnas. Sellised taotlused võivad puudutada tegevusi, mis on suurema sektori osaks või millega tegeletakse üksnes asjaomase liikmesriigi teatavates osades.

Asjaomane liikmesriik või võrgustiku sektori hankija teavitab komisjoni nimetatud taotluses kõigist asjakohastest faktidest ja eelkõige mis tahes õigus- või haldusnormist või kokkuleppest seoses artikli 34 lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmisega.

2. Komisjon teavitab asjaomast liikmesriiki viivitamata, välja arvatud juhul, kui võrgustiku sektori hankija taotlusega koos esitatakse põhjendatud seisukoht, mille on vastu võtnud sõltumatu siseriiklik ametiasutus, kellel on pädevus kõneluse tegevuse valdkonnas, milles analüüsitakse põhjalikult tingimusi artikli 34 lõike 1 võimalikuks kohaldamiseks asjaomase tegevuse suhtes kooskõlas selle artikli lõigetele 2 ja 3. Asjaomane liikmesriik teavitab sellisel juhul komisjoni nimetatud taotluses kõigist asjakohastest faktidest ja eelkõige mis tahes õigus- või haldusnormist või kokkuleppest seoses artikli 34 lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmisega.

3. Käesoleva artikli lõike 1 kohaselt esitatud taotluse korral võib komisjon IV lisas sätestatud ajavahemike jooksul vastuvõetud rakendusaktidega kehtestada, kas artiklite 8–14 kohane tegevus on otsesele konkurentsile avatud, võttes aluseks artiklis 34 sätestatud kriteeriumid. Need rakendusaktid võetakse vastu artikli 105 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt.

Käesolevat direktiivi ei kohaldata enam asjaomase tegevuse võimaldamiseks ette nähtud hankelepingute suhtes ega sellise tegevuse teostamiseks korraldatavate ideekonkursside suhtes ühel järgmisel juhul:

- a) komisjon on võtnud vastu rakendusakti artikli 34 lõike 1 kohaldatavuse kohta IV lisas ette nähtud ajavahemiku jooksul;
- b) rakendusakti ei ole IV lisas ette nähtud ajavahemiku jooksul vastu võetud.

▼B

4. Asjaomane liikmesriik või võrgustiku sektori hankija võib pärast taotluse esitamist muuta komisjoni nõusolekul taotlust olulisel määral, eelkõige asjaomaseid tegevusi või geograafilisi piirkondi. Sellisel juhul nähakse rakendusakti vastuvõtmiseks ette uus ajavahemik, mis arvutatakse kooskõlas IV lisa punktiga 1, kui komisjon ei ole taotluse esitanud liikmesriigi või võrgustiku sektori hankijaga kokku leppinud lühema ajavahemiku kohaldamises.

5. Kui teatava tegevuse suhtes antud liikmesriigis juba kohaldatakse lõigete 1, 2 ja 4 kohast menetlust, siis sama tegevust samas liikmesriigis hõlmavaid edasisi taotlusi, mis esitatakse enne esimese taotlusega alanud ajavahemiku lõppu, ei käsitata uute menetlustena ja neid käsitletakse esimese taotluse kontekstis.

6. Komisjon võtab vastu rakendusakti, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad lõigete 1–5 kohaldamiseks. Selles rakendusaktis esitatakse vähemalt eeskirjad, mis seonduvad järgmisega:

- a) IV lisa punktis 1 sätestatud ajavahemiku ja sealhulgas vajaduse korral nimetatud lisa kohaste pikendatud või peatatud ajavahemike algus- ja lõpukuupäeva avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* teavitamise eesmärgil;
- b) teate avaldamine artikli 34 lõike 1 võimaliku kohaldamise kohta kooskõlas käesoleva artikli lõike 3 teise lõigu punktiga b;
- c) rakendussätted, mis hõlmavad käesoleva artikli lõike 1 kohaste taotluste vormi, sisu ja muid üksikasju;

Need rakendusaktid võetakse vastu artikli 105 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt.

IV PEATÜKK

Üldpõhimõtted

Artikkel 36

Riigihanke üldpõhimõtted

1. Võrgustiku sektori hankijad kohtlevad ettevõtjaid võrdselt ja mitte-diskrimineerivalt ning tegutsevad läbipaistvalt ja proportsionaalselt.

Riigihanke kavandamisel ei tohi lähtuda eesmärgist jätta see käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja või konkurentsi kunstlikult piirata. Konkurentsi peetakse kunstlikult piiratuks, kui riigihanget kavandatakse kavatsusega teatavaid ettevõtjaid sobimatul viisil soodustada või ebasoodsasse olukorda panna.

▼B

2. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, et tagada, et hankelepingute täitmisel täidavad ettevõtjad neid keskkonna-, sotsiaal- ja tööõiguse valdkonnas kohaldatavaid kohustusi, mis on kehtestatud liidu või siseriiklike õigusaktidega, kollektiivlepingutega või XIV lisas loetletud rahvusvaheliste keskkonna-, sotsiaal- ja tööõiguse sätetega.

*Artikkel 37***Ettevõtjad**

1. Ettevõtjaid, kellel on oma asukohaliikmesriigi õigusaktide alusel õigus asjaomast teenust osutada, ei tohi kõrvale jätta üksnes seetõttu, et selle liikmesriigi õiguse alusel, kus hankeleping sõlmitakse, peaksid nad olema kas füüsilised või juriidilised isikud.

Ent teenuste, ehitustööde ning selliste asjade hankelepingute puhul, mis hõlmavad ka lisateenuseid või kohaletoomis- ja paigaldamistööid, võib juriidilistelt isikutelt nõuda, et nad märgiksid pakumuses või osalemistaotluses kõnealuse hankelepingu täitmise eest vastutavate töötajate nimed ja asjakohase kutsekvalifikatsiooni.

2. Ettevõtjate rühmad, sealhulgas ajutised ühendused võivad hanke-menetlustes osaleda. Võrgustiku sektori hankija ei või nõuda, et neil oleks pakumuse või osalemistaotluse esitamiseks mingi konkreetne õiguslik vorm.

Vajaduse korral võib võrgustiku sektori hankija hankedokumentides selgitada, kuidas ettevõtjate rühmad peavad vastama artiklites 77–81 osutatud kvalifikatsiooni ja kvantitatiivsetele kvalifitseerimise tingimustele ja -nõuetele, kui see on objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalne. Liikmesriigid võivad kehtestada standardtingimused sellele, kuidas ettevõtjate rühmad neid nõudeid täitma peavad.

Ettevõtjaterühmade poolt esitatud hankelepingu täitmise kõik sellised tingimused, mis erinevad eraldiseisvate osalejate suhtes kehtestatud tingimustest, peavad samuti olema objektiivsetel alustel põhjendatavad ning proportsionaalsed.

3. Olenemata lõikest 2 võivad võrgustiku sektori hankijad ettevõtjate rühmadelt nõuda teatava õigusliku vormi võtmist, kui nendega on sõlmitud hankeleping, sellisel määral, mil seda muudatust on vaja hankelepingu nõuetekohaseks täitmiseks.

*Artikkel 38***Reserveeritud hankelepingud**

1. Liikmesriigid võivad reserveerida hankemenetluses osalemise õiguse kaitsitud töö keskustele ja ettevõtjatele, kelle peamine eesmärk

▼B

on puudega või ebasoodsas olukorras olevate isikute sotsiaalne ja kutsealane integreerimine, või näha ette selliste hankepingute täitmise kaitstud tööhõive programmi raames, tingimusel et vähemalt 30 % sellises töökohas, sellise ettevõtja alluvuses või selliste programmidega hõivatud töötajatest on puudega või ebasoodsas olukorras olevad töötajad.

2. Hanketeates viidatakse käesolevale artiklile.

*Artikkel 39***Konfidentsiaalsus**

1. Kui käesoleva direktiivi või siseriiklike, eelkõige teabele juurdepääsu käsitlevate õigusaktidega, mis on võrgustiku sektori hankija suhtes kohaldatavad, ei ole teisiti ette nähtud ning ilma et see piiraks kohustusi seoses sõlmitud hankepingute avaldamisega ning taotlejatele ja pakkujatele artiklite 70 ja 75 kohase teabe andmisega, ei avalikusta võrgustiku sektori hankija talle ettevõtjate poolt edastatud konfidentsiaalsena märgitud teavet, sh tehnika- või ärialaseid saladusi ja pakku- muste konfidentsiaalseid aspekte.

2. Võrgustiku sektori hankijad võivad ettevõtjate suhtes kohaldada nõudeid, mille eesmärk on kaitsta sellise teabe konfidentsiaalsust, mille võrgustiku sektori hankijad teevad hankemenetluse käigus kättesaadavaks, sh seoses kvalifitseerimissüsteemi käitamisega kättesaadavaks tehtud teave, olenemata sellest, kas see on hõlmatud kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teatega, mida kasutati riigihanke väljakuulutamiseks.

*Artikkel 40***Teabevahetuse suhtes kohaldatavad eeskirjad**

1. Liikmesriigid tagavad, et kogu käesoleva direktiivi kohane sidepidamine ja teabevahetus, eelkõige dokumentide elektrooniline esitamine, toimub elektrooniliste sidevahendite abil kooskõlas käesolevas artiklis sätestatud nõuetega. Elektroonilisel sidepidamisel kasutatavad vahendid ja seadmed, samuti nende tehnilised omadused, peavad olema mittediskrimineerivad, üldiselt kättesaadavad ja koostalitlusvõimelised üldkasutatavate IKT toodetega ning need ei tohi piirata ettevõtjate juurdepääsu hankemenetlusele.

Olenemata esimesest lõigust ei pea võrgustiku sektori hankijad nõudma esitamisprotsessis elektrooniliste sidevahendite kasutamist järgmistel juhtudel:

- a) hanke spetsiifilise olemuse tõttu nõuaks elektrooniliste sidevahendite kasutamine erivahendeid, seadmeid või failivorminguid, mis ei ole üldiselt kättesaadavad või mida ei toeta üldiselt kättesaadavad rakendused;

▼B

- b) pakkumuse kirjelduse jaoks sobivaid failivorminguid toetavad rakendused kasutavad failivorminguid, mida ei ole võimalik töödelda ühegi teise avatud või üldiselt kättesaadava rakendusega või on need failivormingud kasutatavad tööstusomandi kasutamise korra alusel ja võrgustiku sektori hankija ei saa neid teha allalaadimiseks või kaugkasutamiseks kättesaadavaks;
- c) elektrooniliste sidevahendite kasutamine nõuaks spetsiaalseid kontoriseadmeid, mida võrgustiku sektori hankijad üldiselt ei kasuta;
- d) hankedokumentides nõutakse füüsilise või mõõtkavas mudeli esitamist, mida ei saa edastada elektrooniliste vahendite abil.

Andmed, mille puhul ei kasutata teise lõigu kohaselt elektroonilisi sidevahendeid, edastatakse posti teel või muid sobivaid vahendeid kasutades või kasutades nii postiteenust või muid sobivaid vahendeid ja elektroonilisi vahendeid.

Olenemata käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatust ei ole võrgustiku sektori hankijad kohustatud nõudma esitamisprotsessis elektrooniliste sidevahendite kasutamist selles ulatuses, kus muude kui elektrooniliste vahendite kasutamine on vajalik kas nende sidevahendite turvalisuse rikkumise tõttu või eriti tundliku iseloomuga teabe kaitsmiseks, mis nõuab niivõrd kõrgetasemelist kaitset, et seda ei ole võimalik nõuetekohaselt tagada nende elektrooniliste vahendite ja seadmetega, mis on kas ettevõtjatele üldiselt kättesaadavad või mida saab neile kättesaadavaks teha alternatiivsete juurdepääsuviisidega lõike 5 tähenduses.

Võrgustiku sektori hankijad, kes kooskõlas käesoleva lõike teise lõiguga nõuavad esitamisprotsessis muid kui elektroonilisi sidevahendeid, peavad artiklis 100 osutatud üksikaruandes esitama selle nõude põhjused. Vajaduse korral esitavad võrgustiku sektori hankijad üksikaruandes põhjused, miks muude kui elektrooniliste sidevahendite kasutamist on peetud vajalikuks käesoleva lõike neljandalõigu kohaldamisel.

2. Olenemata lõikest 1 võib muu kui hankemenetluse oluliste elementidegaseotud teabe vahetamisel suhelda suuliselt. Sel eesmärgil loetakse olulisteks elementideks hankedokumente, osalemistaotluseid, huvi kinnitamise avaldusi ja pakkumusi, tingimusel et suulise suhtluse sisu dokumenteeritakse piisavas ulatuses. Eelkõige tuleb dokumenteerida piisavas ulatuses ja sobival viisil, näiteks kirjalikult või helisalvestusvahenditega või tehes kokkuvõtte suhtluse peamistest elementidest, suuline suhtlemine pakkujatega, mis võib olulisel määral mõjutada pakkumuste sisu ja hindamist.

3. Teabe vahetamisel ning salvestamisel tagavad võrgustiku sektori hankijad andmete tervikluse ning pakkumuste ja osalustootluste konfidentsiaalsuse säilimise. Nad tutvuvad pakkumuste ja osalemistaotluste sisuga alles pärast esitamise tähtaja möödumist.

▼B

4. Ehitustööde hankelepingute ja ideekonkursside puhul võivad liikmesriigid nõuda spetsiaalsete elektrooniliste vahendite, näiteks ehitusteave elektroonilise modelleerimise vahendite või sarnaste vahendite kasutamist. Seni, kuni need vahendid muutuvad üldiselt kättesaadavaks lõike 1 esimese lõigu teise lause tähenduses, pakuvad võrgustiku sektori hankijad lõikes 5 sätestatud alternatiivseid juurdepääsuvõimalusi.

5. Võrgustiku sektori hankijad võivad vajaduse korral nõuda ka selliste vahendite kasutamist, mis ei ole üldiselt kättesaadavad, tingimusel et nad pakuvad alternatiivseid juurdepääsuvahendeid.

Võrgustiku sektori hankijad pakuvad sobivaid alternatiivseid juurdepääsuvõimalusi, kui nad:

a) pakuvad tasuta piiramatut ja täielikku elektroonilist juurdepääsu kõnealustele vahenditele ja seadmetele alates teate avaldamisest kooskõlas IX lisaga või alates kuupäevast, mil saadetakse huvi kinnitamise ettepanek. Teates või huvi kinnitamise ettepanekus esitatakse internetiaadress, kus kõnealused vahendid ja seadmed on kättesaadavad;

b) tagavad, et pakkujad, kellel puudub juurdepääs asjaomastele vahenditele ja seadmetele, või kellel ei ole võimalik neid vastava tähtaja jooksul hankida, tingimusel et juurdepääsu puudumine ei tulene asjaomasest pakkujast endast, võivad saada juurdepääsu hankemenetlusele ajutiste lubadega, mis tehakse interneti kaudu tasuta kättesaadavaks; või

c) toetavad alternatiivset kanalit pakkumuste elektrooniliseks esitamiseks.

6. Lisaks V lisas sätestatud nõuetele kehtivad pakkumuste elektroonilise edastamise ja vastuvõtu ning osalemistaotluste elektroonilise vastuvõtu vahendite ja seadmete suhtes järgmised eeskirjad:

a) huvitatud isikutele tehakse kättesaadavaks teave pakkumuste ja osalemistaotluste elektroonilise esitamise, sealhulgas krüpteerimise ja ajatempli kasutamise kirjelduste kohta;

b) liikmesriigid või asjaomase liikmesriigi kehtestatud üldises raamistikus tegutsevad võrgustiku sektori hankijad täpsustavad teatava hankemenetluse iga etapi puhul elektroonilistelt sidevahenditelt nõutava turvalisuse taseme; tase peab olema proportsionaalne kaasnivate riskidega;

c) kui liikmesriigid või asjaomase liikmesriigi kehtestatud üldises raamistikus tegutsevad võrgustiku sektori hankijad leiavad, et kooskõlas käesoleva lõike punktiga b hinnatud riskide tase on selline, et

▼B

on nõutavad Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiivis 1999/93/EÜ ⁽¹⁾ määratletud täiustatud elektroonilised allkirjad, aktsepteerivad võrgustiku sektori hankijad kvalifitseeritud sertifikaadi toetatavaid täiustatud elektroonilisi allkirju, võttes arvesse kas kõnealused sertifikaadid on esitanud komisjoni otsuses 2009/767/EÜ ⁽²⁾ sätestatud usaldusnimekirjas oleva sertifitseeritud teenuse pakkuja, kas see on loodud turvalise allkirja andmise vahendiga või ilma selleta, kui on täidetud järgmised tingimused:

- i) võrgustiku sektori hankijad peavad komisjoni otsusega 2011/130/EL ⁽³⁾ ette nähtud vormingute alusel kehtestama nõutava täiustatud elektroonilise allkirja vormingu ja vajalikud meetmed, mis võimaldaksid neid vorminguid tehniliselt töödelda; juhul, kui kasutatakse erinevat elektroonilise allkirja vormingut, peab elektrooniline allkiri või elektrooniline dokumendikandja sisaldama teavet olemasolevate verifitseerimisvõimaluste kohta, mille eest vastutab liikmesriik. Verifitseerimisvõimalused võimaldavad võrgustiku sektori hankijal interneti teel, tasuta ja kasutatud keelt emakeelena mittekõnelevale inimesele arusaadaval viisil verifitseerida laekunud elektroonilisi allkirju kvalifitseeritud sertifikaadil põhinevate täiustatud elektrooniliste allkirjadena. Liikmesriigid esitavad verifitseerimisteenuste osutajat käsitleva teabe komisjonile, kes teeb liikmesriikidelt saadud teabe internetis avalikkusele kättesaadavaks;
- ii) kui pakkumus on allkirjastatud usaldusnimekirjas osutatud kvalifitseeritud sertifikaadiga, ei tohi võrgustiku sektori hankijad kohaldada täiendavaid nõudeid, mis võivad pakkujatel takistada kõnealuste allkirjade kasutamist.

Hankemenetluses kasutatavate dokumentide puhul, mille allkirjastab liikmesriigi pädev asutus või muu dokumente väljastav üksus, võib dokumendi väljastanud pädev asutus või üksus kehtestada nõutava täiustatud allkirja vormingu komisjoni otsuse 2011/130/EL artikli 1 lõikes 2 sätestatud nõuete kohaselt. Nad näevad ette vajalikud meetmed selliste vormingute tehniliseks töötlemiseks, lisades teabe, mis on vajalik asjaomases dokumendis oleva allkirja töötlemiseks. Sellised dokumendid peavad sisaldama elektroonilises allkirjas või elektroonilises dokumendikandjas teavet olemasolevate verifitseerimisvõimaluste kohta, mis võimaldavad laekunud elektroonilisi allkirju interneti teel, tasuta ja kasutatud keelt emakeelena mittekõnelevale inimesele arusaadaval viisil verifitseerida.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 1999. aasta direktiiv 1999/93/EÜ elektroonilisi allkirju käsitleva ühenduse raamistiku kohta (EÜT L 13, 19.1.2000, lk 12).

⁽²⁾ Komisjoni 16. oktoobri 2009. aasta otsus 2009/767/EÜ, millega kehtestatakse meetmed elektrooniliste haldustoimingute kasutamise lihtsustamiseks ühtsete kontaktpunktide kaudu, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 274, 20.10.2009, lk 36).

⁽³⁾ Komisjoni 25. veebruari 2011. aasta otsus 2011/130/EL, millega kehtestatakse pädevate asutuste poolt elektrooniliselt allkirjastatud dokumentide piiriülese töötlemise miinimumnõuded vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 53, 26.2.2011, lk 66).

▼B

7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 103 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta V lisas osutatud tehnilisi üksikasju ja omadusi tulenevalt tehnika arengust.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 103 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva artikli lõike 1 teise lõigu punktides a–d esitatud loetelu muutmiseks, kui tehnoloogia arengu tõttu ei ole elektrooniliste sidevahendite kasutamisest püsivate erandite tegemine enam asjakohane või, erandkorras, kui tehnoloogia arengu tõttu on vaja ette näha uusi erandeid.

Tehniliste vormingute ning protsesside ja sõnumiedastusstandardite koostalitlusvõime tagamiseks, eelkõige piiriülel suhtlemisel, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 103 vastu delegeeritud õigusakte selliste teatavate tehniliste standardite kasutamise kohustuslikuks muutmiseks, eelkõige seoses pakumuste ja taotluste elektroonilise esitamise ja elektrooniliste kataloogide kasutamisega ning elektroonilise autentimise vahenditega, üksnes juhul kui need tehnilised standardid on põhjalikult kontrollitud ja on tõendatud nende tegelik kasu. Enne mõne tehnilise standardi kasutamise kohustuslikuks tegemist peab komisjon samuti hoolikalt analüüsima sellega kaasneda võivaid kulusid, eelkõige seoses olemasolevate elektrooniliste hankelepingute sõlmimise lahenduste, sealhulgas infrastruktuuri, protsesside ja tarkvara kohandamisega.

*Artikkel 41***Nomenklatuurid**

1. Kõik viited nomenklatuuridele riigihangete kontekstis peavad põhinema määrusega (EÜ) nr 2195/2002 vastu võetud ühtsel riigihangete klassifikaatoril (CPV).

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 103 vastu delegeeritud õigusakte, et kohendada käesolevas direktiivis osutatud CPV koodi kui CPV nomenklatuuri tehakse muudatusi, mis peavad kajastuma käesolevas direktiivis ning millega ei kaasne direktiivi kohaldamisala muutust.

*Artikkel 42***Huvide konflikt**

Liikmesriigid tagavad, et avaliku sektori hankijad võtavad sobivaid meetmeid selliste huvide konfliktide tõhusaks ärahoidmiseks, kindlakstegemiseks ja heastamiseks, mis võivad tekkida hankemenetluste läbiviimisel, eesmärgiga vältida konkurentsi moonutamist ja tagada kõigi ettevõtjate võrdne kohtlemine.

Mõiste „huvide konflikt“ hõlmab vähemalt olukordi, kus avaliku sektori hankija või avaliku sektori hankija nimel tegutseva hanketeenuse osutaja töötajal, kes on kaasatud hankemenetluse läbiviimisse või võib mõjutada selle menetluse tulemust, on otseselt või kaudselt finantsalaseid, majanduslikke või muid isiklikke huvisid, mida võib hankemenetluse kontekstis käsitada tema erapooletust ja sõltumatust kahjustavatena.

▼B

II JAOTIS

LEPINGUTE SUHTES KEHTIVAD EESKIRJAD*I PEATÜKK****Menetlused****Artikkel 43***WTO riigihankelepingu ja muude rahvusvaheliste kokkulepetega seotud tingimused**

WTO riigihankelepingu Euroopa Liitu käsitleva I liite 3., 4. ja 5. lisa ja üldiste märkuste ning teiste liidu jaoks kohustuslike rahvusvaheliste lepingute reguleerimisala piires kohtlevad artikli 4 lõike 1 punkti a kohased võrgustiku sektori hankijad kõnealuste kokkulepete osaliste ehitustöid, asju, teenuseid ja ettevõtjaid sama soodsatel tingimustel kui liidu ehitustöid, asju, teenuseid ja ettevõtjaid.

*Artikkel 44***Menetluse valik**

1. Asjade, ehitustööde või teenuste hankelingute sõlmimisel kasutavad võrgustiku sektori hankijad vastavalt käesoleva direktiivi sätetele kohandatud menetlusi, tingimusel et kooskõlas käesoleva direktiiviga on avaldatud hanketeade, ilma et see piiraks artikli 47 kohaldamist.

2. Liikmesriigid näevad ette, et võrgustiku sektori hankijad võivad kasutada avatud või piiratud hankemenetlust või väljakuulutamisega läbirääkimistega hankemenetlust, lähtudes käesoleva direktiivi sätetest.

3. Liikmesriigid näevad ette, et võrgustiku sektori hankijad võivad kasutada võistlevat dialoogi ja innovatsioonipartnerlusi, lähtudes käesoleva direktiivi sätetest.

4. Hanke väljakuulutamiseks võib kasutada ühte järgmistest vahenditest:

- a) artikli 67 kohane perioodiline eelteade, kui hankeling sõlmitakse piiratud hankemenetluse või läbirääkimistega hankemenetluse teel;
- b) artikli 68 kohane kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teade, kui hankeling sõlmitakse piiratud hankemenetluse või läbirääkimistega hankemenetluse või võistleva dialoogi või innovatsioonipartnerluse teel;
- c) artikli 69 kohane hanketeade.

Käesoleva lõike punktis a osutatud juhul kutsutakse perioodilise eelteate avaldamise järel huvi avaldanud ettevõtjad kinnitama oma huvi kirjalikult „huvi kinnitamise ettepanekuga” vastavalt artiklile 74.

▼B

5. Artiklis 50 selgelt osutatud konkreetsetel juhtudel ja asjaoludel võivad liikmesriigid ette näha, et võrgustiku sektori hankijad võivad kasutada väljakuulutamisetähtaajaga hankemenetlust. Liikmesriigid ei võimalda seda hankemenetlust kohaldada muudel kui artiklis 50 osutatud juhtudel.

*Artikkel 45***Avatud hankemenetlus**

1. Avatud hankemenetluse puhul võib iga huvitatud ettevõtja esitada hanketeate peale pakkumuse.

Pakkumuste laekumise miinimumtähtaeg on 35 päeva alates hanketeate saatmise kuupäevast.

Pakkumusega koos tuleb esitada kvalitatiivse valiku tegemiseks võrgustiku sektori hankija poolt nõutud teave.

2. Kui võrgustiku sektori hankija on esitanud perioodilise eelteate, mida ei kasutatud riigihanke väljakuulutamiseks, võib käesoleva artikli lõike 1 teises lõigus sätestatud pakkumuste laekumise miinimumtähtaega lühendada 15 päevani, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) perioodiline eelteade sisaldas lisaks VI lisa A osa I jao kohaselt nõutavale teabele kogu teavet, mis on nõutav VI lisa A osa II jao kohaselt, kui viimasena osutatud teave oli perioodilise eelteate avaldamise ajal kättesaadav;

b) perioodiline eelteade on avaldamiseks saadetud 35 päeva kuni 12 kuud enne hanketeate saatmise kuupäeva.

3. Kui asjaolude kiireloomulisus, mida võrgustiku sektori hankija nõuetekohaselt põhjendab, muudab lõike 1 teise lõiguga ette nähtud tähtaaja kasutamise võimatuks, võib võrgustiku sektori hankija määrata tähtaaja, mis on vähemalt 15 päeva alates hanketeate saatmise kuupäevast.

4. Võrgustiku sektori hankija võib käesoleva artikli lõike 1 teises lõigus sätestatud pakkumuste laekumise tähtaega lühendada viie päeva võrra, kui ta nõustub sellega, et pakkumused võib esitada elektrooniliselt artikli 40 lõike 4 esimese lõigu ning artikli 40 lõigete 5 ja 6 kohaselt.

*Artikkel 46***Piiratud hankemenetlus**

1. Piiratud hankemenetluse puhul võib iga ettevõtja esitada hanketeate peale hankemenetluses osalemise taotluse, esitades kvalitatiivse valiku tegemiseks võrgustiku sektori hankija poolt nõutava teabe.

▼B

Osalemistaotluste laekumise miinimumtähtaeg on üldiselt vähemalt 30 päeva alates kuupäevast, mil saadeti hanketeade või huvi kinnitamise ettepanek ning see ei ole mitte mingil juhul lühem kui 15 päeva.

2. Pakkumuse võivad esitada ainult need ettevõtjad, kellele võrgustiku sektori hankija teeb esitatud teabe hindamise põhjal vastava ettepaneku. Võrgustiku sektori hankijad võivad artikli 78 lõike 2 kohaselt piirata sobivate taotlejate arvu, keda kutsutakse menetluses osalema.

Pakkumuste laekumise tähtaeg võidakse määrata võrgustiku sektori hankija ja valitud taotlejate vastastikusel kokkuleppel, tingimusel et kõikidele valitud taotlejatele antakse pakkumuste ettevalmistamiseks ja esitamiseks võrdselt aega.

Kui pakkumuste laekumise tähtaja suhtes ei ole kokku lepitud, on tähtaeg vähemalt kümme päeva alates pakkumuse esitamise ettepaneku saatmise kuupäevast.

*Artikkel 47***Väljakuulutamise ja läbirääkimistega hankemenetlus**

1. Väljakuulutamise ja läbirääkimistega hankemenetluse puhul võib iga ettevõtja esitada väljakuulutatud hankemenetluses osalemise taotluse, esitades kvalitatiivse valiku tegemiseks võrgustiku sektori hankija poolt nõutava teabe.

Osalemistaotluste laekumise miinimumtähtaeg on üldiselt vähemalt 30 päeva alates kuupäevast, mil saadeti hanketeade või huvi kinnitamise ettepanek, kui riigihanke väljakuulutamiseks kasutati perioodilist eelteadet, ning see ei ole mitte mingil juhul lühem kui 15 päeva.

2. Läbirääkimistel võivad osaleda ainult need ettevõtjad, keda võrgustiku sektori hankija kutsub esitatud teabe hindamise põhjal läbirääkimistel osalema. Võrgustiku sektori hankijad võivad artikli 78 lõike 2 kohaselt piirata vastavaks tunnistatud taotlejate arvu.

Pakkumuste laekumise tähtaeg võidakse määrata võrgustiku sektori hankija ja valitud taotlejate vastastikusel kokkuleppel, tingimusel et neile kõigile antakse pakkumuste ettevalmistamiseks ja esitamiseks võrdselt aega.

Kui pakkumuste laekumise tähtaja suhtes ei ole kokku lepitud, on tähtaeg vähemalt 10 päeva alates pakkumuse esitamise ettepaneku saatmise kuupäevast.

▼B

Artikkel 48

Võistlev dialoog

1. Võistleva dialoogi puhul võib iga ettevõtja esitada hanketeate peale hankemenetluses osalemise taotluse kooskõlas artikli 44 lõike 4 punktidega b ja c, esitades kvalitatiivse valiku tegemiseks võrgustiku sektori hankija poolt nõutava teabe.

Osalemistaotluste laekumise miinimumtähtaeg on üldiselt vähemalt 30 päeva alates kuupäevast, mil saadeti hanketeade või huvi kinnitamise ettepanek, kui riigihanke väljakuulutamiseks kasutati perioodilist eelteadet, ning see ei ole mitte mingil juhul lühem kui 15 päeva.

Dialoogis võivad osaleda ainult need ettevõtjad, kellele võrgustiku sektori hankija teeb esitatud teabe hindamise põhjal vastava ettepaneku. Võrgustiku sektori hankijad võivad artikli 78 lõike 2 kohaselt piirata vastavaks tunnistatud taotlejate arvu. Hankeleping sõlmitakse parima hinna-kvaliteedi suhtega pakkumuse alusel kooskõlas artikli 82 lõikega 2, mis on pakkumuste hindamise ainus kriteerium.

2. Võrgustiku sektori hankija esitab oma vajadused ja nõuded hanketeates ja/või kirjeldavas dokumendis. Samal ajal ja samades dokumentides esitab ja määratleb ta ka pakkumuste hindamise kriteeriumid ning kehtestab soovitusliku ajakava.

3. Võrgustiku sektori hankija alustab artiklite 76–81 asjakohaste sätete kohaselt valitud osalejatega dialoogi, mille eesmärk on tuvastada ja määratleda võrgustiku sektori hankija vajadusi kõige paremini rahuldavad lahendusi. Dialoogi ajal võib võrgustiku sektori hankija arutada valitud osalejatega kõiki riigihanke aspekte.

Võrgustiku sektori hankija tagab kõigi osalejate võrdse kohtlemise dialoogi ajal. Seetõttu ei avalda ta teavet diskrimineerival viisil, mis võib anda mõnele osalejale teiste ees eelise.

Vastavalt artiklile 39 ei avalda võrgustiku sektori hankija teistele osalejatele osaleva taotleja või pakkuja pakutud lahendusi või esitatud konfidentsiaalset teavet ilma vastava taotleja või pakkuja nõusolekuta. Sellist nõusolekut ei saa anda üldise konfidentsiaalsuse nõudest loobumisenä, vaid selle andmisel tuleb osutada konkreetse teabe kavandatavale edastamisele.

4. Võistlev dialoog võib toimuda järjestikuste etappidena, et hanketeates või kirjeldavas dokumendis sätestatud pakkumuste hindamise kriteeriume kohaldades vähendada dialoogietapis arutatavate lahenduste arvu. Võrgustiku sektori hankija näitab hanketeates või kirjeldavas dokumendis ära, kas ta kavatseb seda võimalust kasutada.

5. Võrgustiku sektori hankija jätkab dialoogi, kuni on kindlaks määranud oma vajadustele vastava(d) lahenduse(d).

▼B

6. Kui võrgustiku sektori hankija on teatanud dialoogi lõpetamisest ja järelejäanud osalejaid sellest teavitanud, palub ta neil esitada lõplikud pakkumused dialoogi käigus esitatud ja täpsustatud lahenduse või lahenduste põhjal. Pakkumused peavad sisaldama kõiki ettenähtud ja projekti elluviimiseks vajalikke elemente.

Võrgustiku sektori hankija taotluse korral võib neid pakkumusi selgitada, piiritleda ja täpsustada. Sellise selgitamise, piiritlemise, täpsustamise või täiendava teabe esitamisega ei tohi muuta pakkumuse või riigihanke põhiaspekte, sealhulgas hanketeates või kirjeldavas dokumendis esitatud vajadusi ja nõudeid, kui nende aspektide, vajaduste või nõuete muutmine tõenäoliselt moonutaks konkurentsi või oleks diskrimineeriv.

7. Võrgustiku sektori hankija hindab laekunud pakkumusi hanketeates või kirjeldavas dokumendis esitatud pakkumuste hindamise kriteeriumide alusel.

Võrgustiku sektori hankija taotluse korral võib artikli 82 lõike 2 kohaselt parima hinna-kvaliteedi suhtega pakkumuse teinud pakkujaga pidada läbirääkimisi, et hankelepingu tingimusi viimistledes kinnitada pakkumuses sisalduvad rahalised kohustused või muud tingimused, juhul kui need läbirääkimised ei mõjuta oluliselt pakkumuse või riigihanke sisu, sealhulgas hanketeates või kirjeldavas dokumendis esitatud vajadusi ja nõudeid, ning sellega ei kaasne konkurentsi moonutamise või diskrimineerimise ohtu.

8. Võrgustiku sektori hankija võib kindlaks määrata preemiad või maksed dialoogis osalejatele.

*Artikkel 49***Innovatsioonipartnerlus**

1. Innovatsioonipartnerluse puhul võib iga ettevõtja esitada hanketeate peale hankemenetluses osalemise taotluse kooskõlas artikli 44 lõike 4 punktidega b ja c, esitades kvalitatiivse valiku tegemiseks võrgustiku sektori hankija poolt nõutava teabe.

Võrgustiku sektori hankija teeb hankedokumentides kindlaks vajaduse selliste innovatiivsete toodete, teenuste või ehitustööde järele, mida ei ole võimalik rahuldada turul juba olemasolevate toodete, teenuste või ehitustööde ostmisega. Samuti osutab ta, millised selle kirjelduse elemendid määratlevad miinimumnõuded, millele kõik pakkumused peavad vastama. Esitatud teave peab olema piisavalt täpne, et võimaldada ettevõtjatel kindlaks teha nõutava lahenduse olemus ja ulatus ning otsustada, kas esitada hankemenetluses osalemise taotlus.

Võrgustiku sektori hankija võib teha otsuse luua innovatsioonipartnerlus ühe või mitme partneriga, kes tegelevad eraldi teadus- ja arendustegevusega.

▼B

Osalemistaotluste laekumise miinimumtähtaeg on üldiselt vähemalt 30 päeva alates kuupäevast, mil saadeti hanketeade, ning see ei ole mitte mingil juhul lühem kui 15 päeva. Menetluses võivad osaleda ainult need ettevõtjad, kellele võrgustiku sektori hankija teeb esitatud teabe hindamise põhjal vastava ettepaneku. Võrgustiku sektori hankija võib artikli 78 lõike 2 kohaselt piirata vastavaks tunnistatud taotlejate arvu. Hankeleping sõlmitakse parima hinna – kvaliteedi suhtega pakkumuse alusel kooskõlas artikli 82 lõikega 2, mis on pakkumuste hindamise ainus kriteerium.

2. Innovatsioonipartnerluse eesmärk on innovatiivsete toodete, teenuste või ehitustööde väljatöötamine ning selle tulemusena saadud asjade, teenuste või ehitustööde hilisem ostmine, tingimusel et need on võrgustiku sektori hankija ja osalejate vahel kokkulepitud kvaliteedi ja hinnaga.

Innovatsioonipartnerlus ehitatakse üles järjestikuste etappidena, lähtudes teadusuuringute ja innovatsiooniprotsessi osadest, mis võib hõlmata ka toodete tootmist, teenuste osutamist või ehitustööde läbiviimist. Innovatsioonipartnerlusega kehtestatakse partnerite saavutatavad vahe-eesmärgid ning nähakse ette tasu maksmine sobivate osamaksetena.

Nende eesmärkide alusel võib võrgustiku sektori hankija teha pärast igat etappi otsuse lõpetada innovatsioonipartnerlus või, kui innovatsiooni-partnerlus on loodud mitme partneriga, vähendada partnerite arvu üksikute hankelepingute lõpetamise teel, tingimusel et võrgustiku sektori hankija on hankedokumentides ette näinud sellised võimalused ja nende kasutamise tingimused.

3. Kui käesolevas artiklis ei ole sätestatud teisiti, peab võrgustiku sektori hankija pakkujatega läbirääkimisi talle esitatud esialgsete ja kõigi järgnevat pakumuste, välja arvatud lõplike pakumuste üle, et parandada nende sisu.

Läbirääkimisi ei peeta miinimumnõuete ning pakumuste hindamise kriteeriumide üle.

4. Läbirääkimiste ajal tagavad võrgustiku sektori hankijad kõigi pakkujate võrdse kohtlemise. Seetõttu ei avalda nad teavet diskrimineerival viisil, mis võib anda mõnele pakkujale teiste ees eelise. Nad teavitavad kõiki pakkujaid, kelle pakumusi ei ole lõike 5 kohaselt kõrvale jäetud, kirjalikult muudest kui miinimumnõudeid puudutavatest muudatustest tehnilises kirjelduses või muudes hankedokumentides. Pärast kõnealuste muudatuste tegemist annavad võrgustiku sektori hankijad pakkujatele piisavalt aega vastavalt vajadusele pakumusi muuta ja uuesti esitada.

Kooskõlas artikliga 39 ei avalda võrgustiku sektori hankijad teistele läbirääkimistel osalejatele taotleja või pakkuja esitatud konfidentsiaalset teavet ilma vastava taotleja või pakkuja nõusolekuta. Sellist nõusolekut ei saa anda üldise konfidentsiaalsuse nõudest loobumisenä, vaid selle andmisel tuleb osutada konkreetse teabe kavandatavale edastamisele.

▼B

5. Innovatsioonipartnerluse menetluste jooksul võivad läbirääkimised toimuda järjestikuste etappidena, et vähendada läbirääkimistel arutatavate pakkumuste arvu, kohaldades hanketeates, huvi kinnitamise ettepanekus või muus hankedokumentis esitatud pakkumuste hindamise kriteeriume. Võrgustiku sektori hankija näitab hanketeates, huvi kinnitamise ettepanekus või muus hankedokumentis ära, kas ta kavatseb seda võimalust kasutada.

6. Taotlejate vahel valikut tehes kohaldavad võrgustiku sektori hankijad eelkõige kriteeriume, mis puudutavad taotlejate suutlikkust teadus- ja arendustegevuse ning innovatiivsete lahenduste väljatöötamise ja rakendamise valdkonnas.

Ainult sellised ettevõtjad, kellele võrgustiku sektori hankija on nõutava teabe hindamise põhjal vastava kutse saatnud, võivad esitada teadus- ja arendusprojekte, eesmärgiga rahuldada võrgustiku sektori hankija poolt kindlaks määratud vajadusi, mida ei ole võimalik rahuldada olemasolevate lahenduste abil.

Võrgustiku sektori hankija määratleb hankedokumentides intellektuaalomandi õiguste suhtes kohaldatava korra. Mitme partneriga loodud innovatsioonipartnerluse puhul ei avalda võrgustiku sektori hankija kooskõlas artikliga 39 teistele partneritele pakutud lahendusi ega muud konfidentsiaalset teavet, mille partner on partnerluse raames edastanud, ilma selle partneri nõusolekuta. Sellist nõusolekut ei saa anda üldise konfidentsiaalsuse nõudest loobumisenä, vaid selle andmisel tuleb osutada konkreetse teabe kavandatavale edastamisele.

7. Võrgustiku sektori hankija tagab, et partnerluse struktuur ning eelkõige selle eri etappide kestus ja maksumus peegeldavad kavandatava lahenduse uuenduslikkust ning turul seni kättesaamatu innovatiivse lahenduse väljatöötamiseks vajalikke teadusuuringute ja innovatsiooni-tegevuse etappe. Hangitavate asjade, teenuste ja ehitustööde eeldatav maksumus ei tohi olla ebaproportsionaalne võrreldes nende väljaarendamiseks tehtavate investeeringutega.

*Artikkel 50***Väljakuulutamisetä läbirääkimistega hankemenetluse kasutamine**

Võrgustiku sektori hankijad võivad kasutada väljakuulutamisetä läbirääkimistega hankemenetlust järgmistel juhtudel:

- a) kui väljakuulutamisetä läbirääkimistega hankemenetluse käigus ei ole esitatud ühtegi pakkumust või ühtegi nõuetele vastavaks tunnistatud pakkumust või ühtegi osalemistaotlust või ühtegi nõuetele vastavaks tunnistatud osalemistaotlust, tingimusel et hankelepingu lähtetingimusi ei ole vahepeal oluliselt muudetud.

▼B

Pakkumust ei peeta nõuetele vastavaks, kui see ei ole hankelepingu täitmiseks asjakohane, kuna ilmselgelt ei vasta oluliselt muutmata kujul võrgustiku sektori hankija hankedokumentides esitatud vajadustele ja nõuetele. Osalemistaotlust ei peeta nõuetele vastavaks, kui asjaomane ettevõtja kõrvaldatakse või võidakse kõrvaldada artikli 78 lõike 1 või artikli 80 lõike 1 kohaselt või kui ta ei vasta võrgustiku sektori hankija sätestatud kvalifitseerimise tingimustele vastavalt artiklitele 78 või 80;

b) kui hankeleping sõlmitakse üksnes teadusuuringute, katsetus-, uurimis- või arendustööde eesmärgil ja mitte kasumi saamiseks või teadusuuringute ja arendustööde kulutuste tasateenimiseks ning kui selliste hankelepingute sõlmimine ei piira just viimati nimetatud eesmäärke taotleivate edaspidiste hankelepingute sõlmimist konkursi korras;

c) kui ühel järgmistest põhjustest saab ehitusöid, asju või teenuseid pakkuda ainult teatav ettevõtja:

i) hanke eesmärk on unikaalse kunstiteose või kunstilise esituse loomine või omandamine;

ii) tehnilistel põhjustel konkurents puudub;

iii) ainuõiguste, sealhulgas intellektuaalomandi õiguste kaitsmine.

Alapunktides ii ja iii sätestatud erandeid kohaldatakse ainult juhul, kui puudub mõistlik alternatiiv ning konkurentsi puudumine ei tulene hankekriteeriumide kunstlikust kitsendamisest;

d) kui see on tingimata vajalik, sest võrgustiku sektori hankija jaoks ettenägematustest sündmustest tingitud kiireloomulisuse tõttu ei ole avatud, piiratud või väljakuulutamisega läbirääkimistega hankemenetluste tähtaegade täitmine võimalik. Kiireloomulisuse põhjendamiseks esitatavad asjaolud ei tohi mingil juhul johtuda võrgustiku sektori hankijast;

e) esialgse tarnija lisatarneid käsitlevate asjade hankelepingute puhul, mis on mõeldud olemasolevate asjade või seadmete osaliseks asendamiseks või olemasolevate asjade või seadmete täiendamiseks, kui tarnija vahetamine sunniks võrgustiku sektori hankijat hankima teistsuguste tehniliste omadustega asju, mis tooks kaasa ühildamatuse või ülemäärased tehnilised raskused käitamisel ja hooldamisel;

f) uute ehitustööde või teenuste puhul, mis seisnevad samalaadsete ehitustööde või teenuste kordamises, mille kohta samad võrgustiku sektori hankijad on töövõtjaga varasema hankelepingu sõlminud, tingimusel et need ehitustööd või teenused vastavad artikli 44 lõike 1 kohaselt valitud menetluse alusel sõlmitud esimese hankelepingu esemeks olevale esialgsele projektile.

▼B

Esialgses projektis märgitakse võimalike täiendavate ehitustööde või teenuste ulatus ning nende suhtes lepingu sõlmimise tingimused. Niipea, kui esialgse projekti kohta on hankemenetlus välja kuulutatud, teatatakse kõnealuse menetluse kasutamise võimalusest ning võrgustiku sektori hankijad võtavad artiklite 15 ja 16 kohaldamisel arvesse järgnevate ehitustööde või teenuste eeldatavat kogumaksumust;

- g) tooraineturul noteeritud ja sealt ostetavate asjade puhul;
- h) allahindlusega riigihangete puhul, kui väga lühikeseks ajaks avaneb eriti soodne võimalus hankida materjale hinnaga, mis on tunduvalt allpool tavapärast turuhinda;
- i) asjade või teenuste ostmise puhul erakordselt soodsatel tingimustel kas oma äritegevust lõpetavalt tarnijalt või likvideerijalt, kes teostab maksejõuetusmenetlust, võlausaldajatega sõlmitud kokkulepet või muud siseriiklikele õigusnormidele vastavat samalaadset menetlust;
- j) teenuste hankelepingute puhul, kui asjaomase hankelepingu aluseks on käesoleva direktiivi kohaselt korraldatud ideekonkurss ning ideekonkursis ette nähtud eeskirjade järgi sõlmitakse hankeleping selle ideekonkursi võitjaga või ühega võitjatest; viimasel juhul peetakse läbirääkimisi kõigi konkursi võitjatega.

II PEATÜKK

Elektrooniliste ja koondhangete puhul kasutatavad meetodid ja vahendid

Artikkel 51

Raamlepingud

1. Võrgustiku sektori hankijad võivad sõlmida raamlepinguid, tingimusel et kohaldatakse käesolevas direktiivis sätestatud menetlusi.

Raamleping on ühe või mitme võrgustiku sektori hankija ning ühe või mitme ettevõtja vaheline leping, mille eesmärk on kehtestada teatava aja jooksul sõlmitavaid hankelepinguid reguleerivad tingimused, eelkõige hinna ja vajaduse korral kavandatava koguse osas.

Raamlepingu kehtivusaeg ei ületa kaheksat aastat, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel, mis on eelkõige seotud raamlepingu esemega.

2. Raamlepingul põhinevad hankelepingud sõlmitakse objektiivsete eeskirjade ja kriteeriumide alusel, mis võivad hõlmata minikonkurssi sõlmitud raamlepingu pooleks olevate ettevõtjate vahel. Need eeskirjad ja kriteeriumid esitatakse raamlepingu hankedokumentides.

▼B

Esimeses lõigus osutatud objektiivsete eeskirjade ja kriteeriumidega tagatakse lepingupoolteks olevate ettevõtjate võrdne kohtlemine. Mini-konkursi korral määravad võrgustiku sektori hankijad piisavalt pika tähtaja, mis võimaldab iga konkreetse hankelepinguga seoses pakkumusi esitada, ning võrgustiku sektori hankijad sõlmivad iga hankelepingu pakkujaga, kes on raamlepingu kirjelduses sätestatud pakkumuste hindamise kriteeriumide põhjal esitanud parima pakkumuse.

Võrgustiku sektori hankijad peavad raamlepinguid kasutama nõuetekohasel viisil, mis ei tõkesta, piira ega moonuta konkurentsi.

*Artikkel 52***Dünaamilised hankesüsteemid**

1. Üldkasutatavate toodete puhul, mis sellisel kujul, nagu neid üldiselt turul pakutakse, vastavad võrgustiku sektori hankijate nõuetele, võivad võrgustiku sektori hankijad kasutada dünaamilist hankesüsteemi. Dünaamiline hankesüsteem on täielikult elektrooniliselt hallatav protsess ja see on hankesüsteemi kasutusajal avatud kõigile kvalifitseerimise tingimustele vastavatele ettevõtjatele. Selle võib jagada asjade, ehitustööde või teenuste kategooriateks, mis määratletakse objektiivselt asjaomase kategooria raames läbiviidava riigihanke omaduste alusel. Selliseks omaduseks võib muu hulgas olla edaspidi sõlmitavate konkreetsete hankelepingute maksimaalne maksumus või konkreetne geograafiline ala, kus edaspidi sõlmitavad konkreetsete hankelepingud tuleb täita.

2. Hangete teostamiseks dünaamilise hankesüsteemi alusel järgivad võrgustiku sektori hankijad piiratud hankemenetluse eeskirju. Süsteemiga võivad liituda kõik kvalifitseerimise tingimustele vastavad taotlejad, liituvate taotlejate arvu artikli 78 lõike 2 alusel ei piirata. Kui võrgustiku sektori hankijad on süsteemi jaotanud käesoleva artikli lõike 1 kohaselt asjade, ehitustööde või teenuste kategooriateks, määravad nad iga kategooria puhul kohaldatavad kvalifitseerimise tingimused.

Olenemata artiklist 46 kohaldatakse järgmisi tähtaegu:

a) osalemistaotluste laekumise miinimumtähtaeg on üldiselt vähemalt 30 päeva alates kuupäevast, mil saadeti hanketeade või huvi kinnitamise ettepanek, kui riigihanke väljakuulutamiseks kasutati perioodilist eelteadet, ning see ei ole mitte mingil juhul lühem kui 15 päeva. Osalemistaotluste laekumise suhtes ei kohaldata muid täiendavaid tähtaegu, kui pakkumuse esitamise ettepanek esimese konkreetse hankelepingu sõlmimiseks dünaamilise hankesüsteemi alusel on juba esitatud;

b) pakkumuste laekumise miinimumtähtaeg on vähemalt kümme päeva alates pakkumuse esitamise ettepaneku saatmise kuupäevast. Kohaldatakse artikli 46 lõike 2 teist ja kolmandat lõiku.

3. Kogu dünaamilise hankesüsteemiga seotud teabevahetus toimub ainult elektrooniliste vahendite abil kooskõlas artikli 40 lõigetega 1, 3, 5 ja 6.

▼B

4. Dünaamilise hankesüsteemi alusel hankepinguid sõlmides peavad võrgustiku sektori hankijad:

- a) hanget välja kuulutades selgelt märkima, et kasutusel on dünaamiline hankesüsteem;
- b) osutama hankedokumentides vähemalt kõnealuse süsteemi alusel kavandatavate riigihangete olemusele ja hinnangulisele kogusele, samuti vajalikule teabele dünaamilise hankesüsteemi ja selle toimimisviisi, kasutatavate elektrooniliste seadmete ning ühenduse tehnilise korralduse ja kirjelduste kohta;
- c) osutama asjade, ehitustööde või teenuste kategooriateks jagamisele, kui seda tehakse, ning neid määratlevatele omadustele;
- d) võimaldama kooskõlas artikliga 73 hankedokumentidele piiramatut ja täielikku otsest juurdepääsu kogu süsteemi kasutajajooksul.

5. Võrgustiku sektori hankijad võimaldavad kõigil ettevõtjatel kogu dünaamilise hankesüsteemi kehtivusaja jooksul esitada taotlusi süsteemiga liitumiseks lõikes 2 nimetatud tingimuste kohaselt. Võrgustiku sektori hankijad annavad taotlustele kvalifitseerimise tingimuste alusel hinnangu kümne tööpäeva jooksul alates taotluste laekumisest. Seda tähtaega võib üksikjuhtudel pikendada 15 tööpäevani, kui see on põhjendatud, eelkõige tulenevalt vajadusest vaadata läbi täiendavaid dokumente või muul viisil kontrollida, kas kvalifitseerimise tingimused on täidetud.

Olenemata esimesest lõigust võib võrgustiku sektori hankija seni, kuni pakkumuse esitamise ettepanek esimese konkreetse hankepingu sõlmimiseks dünaamilise hankesüsteemi alusel ei ole veel esitatud, pikendada hindamisperioodi, tingimusel et pikendatud hindamisperioodi jooksul ei esitata pakkumuse esitamise ettepanekut. Võrgustiku sektori hankija peab hankedokumentides märkima, kui pikk on pikendatud periood, mida ta kavatseb kohaldada.

Võrgustiku sektori hankija annab asjaomasele ettevõtjale esimesel võimalusel teada, kas tal lubatakse dünaamilise hankesüsteemiga liituda.

6. Dünaamilise hankesüsteemi alusel toimuva iga konkreetse riigihanke puhul teeb võrgustiku sektori hankija kõigile liitumiseks loa saanud osalejatele artikli 74 kohaselt ettepaneku esitada pakkumus. Kui dünaamiline hankesüsteem on jaotatud ehitustööde, asjade või teenuste kategooriateks, teeb võrgustiku sektori hankija konkreetsele asjaomasele riigihankale vastava kategooriaga liitumiseks loa saanud osalejatele ettepaneku esitada pakkumus.

Nad sõlmivad hankepingu pakkujaga, kes on esitanud parima pakkumuse, võttes aluseks pakkumuste hindamise kriteeriumid, mis on esitatud dünaamilise hankesüsteemi hanketeates, huvi kinnitamise ettepanekus või kui riigihange kuulutatakse välja kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teatega, siis pakkumuse esitamise ettepanekus. Vajaduse korral võib need kriteeriumid pakkumuse esitamise ettepanekus täpselt sõnastada.

▼B

7. Võrgustiku sektori hankija, kes artikli 80 kohaselt kohaldab direktiivis 2014/24/EL sätestatud kõrvaldamis- ja kvalifitseerimise tingimusi, võib igal ajal dünaamilise hankesüsteemi kehtivusajal nõuda liitumiseks loa saanud osalejatelt uuendatud ja ajakohastatud enda kinnituste esitamist, nagu on sätestatud selle direktiivi artikli 59 lõikes 1, viie tööpäeva jooksul alates sellise nõude esitamise päevast.

Dünaamilise hankesüsteemi kogu kehtivusaja jooksul kohaldatakse artikli 59 lõikeid 2–4.

8. Võrgustiku sektori hankija teatab riigihanget välja kuulutades dünaamilise hankesüsteemi kehtivusaja. Ta teavitab komisjoni kehtivusaja mis tahes muutusest, kasutades järgmisi standardvorme:

- a) dünaamilise hankesüsteemi esialgseks väljakuulutamiseks kasutatud vorm, kui kehtivusaega muudetakse süsteemi kehtivust lõpetamata;
- b) artikli 70 kohane hankelepingu sõlmimise teade, kui süsteemi kehtivus lõpetatakse.

9. Enne dünaamilise hankesüsteemi kehtivuse algust ega selle ajal ei tohi nõuda tasu neilt ettevõtjatelt, kes dünaamilise hankesüsteemi vastu huvi tunnevad või selles osalevad.

*Artikkel 53***Elektroonilised oksjonid**

1. Võrgustiku sektori hankija võib kasutada elektroonilisi oksjoneid, mis põhinevad uute, madalamate hindade ja/või pakkumuse teatavate osadega seotud uute maksumuste esitamisel.

Selleks viib võrgustiku sektori hankija läbi elektroonilise oksjoni, mis on elektrooniline kordumenetlus, mis toimub pärast pakkumuste esialgset täielikku hindamist, võimaldades need pakkumused automaatsete hindamismeetodite abil järjestada.

Teatavate teenuste hankelepingute ja teatavate ehitustööde hankelepingute puhul, mille esemeks on intellektuaalne tegevus, nagu ehitustööde projekteerimine, ei saa pakkumusi automaatsete hindamismeetodite abil järjestada ning selliste hankelepingute sõlmimiseks ei kasutata elektroonilist oksjonit.

2. Avatud või piiratud menetluse või väljakuulutamisega läbirääkimistega hankemenetluse puhul võivad võrgustiku sektori hankijad otsustada, et hankelepingu sõlmimisele eelneb elektrooniline oksjon, kui hankedokumendid ja eelkoige tehnilised kirjeldused on võimalik täpselt koostada.

Samadel asjaoludel võib raamlepingu poolte jaoks artikli 51 lõike 2 kohase uue riigihanke väljakuulutamise puhul ning artikli 52 kohase dünaamilise hankesüsteemi alusel sõlmitavate hankelepingutega seotud riigihanke väljakuulutamise puhul korraldada elektroonilise oksjoni.

▼B

3. Elektrooniline oksjon toimub ühe järgmise pakkumuste elemendi alusel:

- a) üksnes hind, kui hankeleping sõlmitakse ainult hinna alusel;
- b) hind ja/või hankedokumentides märgitud pakkumuse osade uus maksumus, kui hankeleping sõlmitakse parima hinna ja kvaliteedi suhte alusel või madalaima maksumusega pakkumuse alusel, kasutades kulutõhususe põhimõtet.

4. Elektroonilist oksjonit korraldada kavatsevad võrgustiku sektori hankijad märgivad selle ära hanketeates, huvi kinnitamise ettepanekus või kui hanketeade on kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teade, siis pakkumuse esitamise ettepanekus. Hankedokumendid peavad sisaldama vähemalt VII lisas osutatud andmeid.

5. Enne elektroonilise oksjoni alustamist annab võrgustiku sektori hankija pakkumustele täieliku esialgse hinnangu vastavalt pakkumuste hindamise kriteeriumidele ja neile määratud suhtelisele osakaalule.

Pakkumust peetakse vastuvõetavaks, kui selle on esitanud pakkuja, keda ei ole artikli 78 lõike 1 või artikli 80 lõike 1 kohaselt kõrvaldatud ja kes vastab artiklite 78 ja 80 kohaselt kehtestatud kvalifitseerimise tingimustele ning kelle pakkumus on tehnilise kirjeldusega kooskõlas ning ei ole ebakorrektnes või vastuvõetamatu või sobimatu.

Eelkõige tuleb ebakorrekseteks pidada pakkumusi, mis ei vasta hankedokumentidele, on saadud liiga hilja, on esitatud konkurentsivastase koostöö või korruptsiooni tulemusel või mille maksumust peab avaliku sektori hankija põhjendamatult madalaks. Eelkõige tuleb vastuvõetamatuteks pidada pakkumusi, mille on esitanud pakkujad, kellel puudub nõutud kvalifikatsioon, ja pakkumusi, mille hind ületab avaliku sektori hankija eelarvet, mis on kindlaks määratud ja dokumenteeritud enne hankemenetluse käivitamist.

Pakkumust ei peeta nõuetele vastavaks, kui see ei ole hankelepingu täitmiseks asjakohane, kuna ilmselgelt ei vasta oluliselt muutmata kujul võrgustiku sektori hankija hankedokumentides esitatud vajadustele ja nõuetele. Osalemistaotlust ei peeta nõuetele vastavaks, kui asjaomane ettevõtja kõrvaldatakse või võidakse kõrvaldada artikli 78 lõike 1 või artikli 80 lõike 1 kohaselt või kui ta ei vasta võrgustiku sektori hankija sätestatud kvalifitseerimise tingimustele vastavalt artiklitele 78 või 80.

Kõik pakkujad, kes on esitanud vastuvõetavad pakkumused, kutsutakse seejärel samal ajal elektrooniliste vahendite teel elektroonilisel oksjonil osalema, kasutades selleks kindlaks määratud kuupäeval ja kellaajal kutses esitatud instruktsioonide kohaseid ühendusi. Elektrooniline oksjon võib toimuda mitme järjestikuse etapina. Elektrooniline oksjon ei tohi alata varem kui kaks tööpäeva pärast kutsete väljasaatmise kuupäeva.

6. Kutsele lisatakse asjakohase pakkuja pakkumuse täieliku hindamise tulemused, mis on saadud artikli 82 lõike 5 esimeses lõigus sätestatud osakaalu põhjal.

▼B

Kutses esitatakse ka elektroonilisel oksjonil esitatud uute hindade ja/või maksumuste põhjal automaatselt toimuva ümberjärjestuse määramiseks kasutatav matemaatiline valem. See valem sisaldab kõigi majanduslikult soodsaima pakkumuse kindlaksmääramiseks esitatud kriteeriumide osakaale, nagu oli näidatud hanketeates või muudes hankedokumentides, väljaarvatud juhul, kui majanduslikult kõige soodsam pakkumus on määratletud ainult hinna alusel. Selleks taandatakse kõik lubatud vahemikud ette kindlaks määratud maksumustele.

Kui alternatiivsed lahendused on lubatud, esitatakse iga alternatiivse lahenduse kohta eraldi valem.

7. Elektroonilise oksjoni iga etapi vältel saadavad võrgustiku sektori hankijad kõikidele pakkujatele kohe piisavat teavet, mis võimaldab neil endil määrata mis tahes hetkel oma pakkumuse koha pakkumuste järjeshes. Nad võivad edastada ka muud teavet esitatud hindade või maksumuse kohta, tingimusel et kirjeldustes on vastav märges. Samuti võivad nad igal ajal teatada oksjoni asjaomases etapis osalejate arvu. Ent ühelgi juhul ega üheski oksjoni etapis ei tohi nad avalikustada pakkujate isikuid.

8. Võrgustiku sektori hankija lõpetab elektroonilise oksjoni ühel või mitmel järgmisel viisil:

- a) eelnevalt osutatud kuupäeval ja kellaajal;
- b) kui pakkujad ei esita enam minimaalsete erinevuste nõuetele vastavaid uusi hindu ega uusi maksumusi, tingimusel et võrgustiku sektori hankija on eelnevalt ära näidanud aja, mille möödumisel viimasest hinna või maksumuse esitamisest ta elektroonilise oksjoni sulgeb, või
- c) kui on läbitud eelnevalt ära näidatud arv oksjoni etappe.

Kui võrgustiku sektori hankija kavatseb sulgeda elektroonilise oksjoni esimese lõigu punkti c kohaselt, mida ta võib kombineerida selle punktis b sätestatud korraga, tuleb oksjonil osalemise kutses märkida oksjoni kõikide etappide ajakava.

9. Pärast elektroonilise oksjoni lõpetamist sõlmib võrgustiku sektori hankija elektroonilise oksjoni tulemuste põhjal hankelepingu vastavalt artiklile 82.

Artikkel 54

Elektroonilised kataloogid

1. Kui on nõutav elektrooniliste sidevahendite kasutamine, võib võrgustiku sektori hankija nõuda pakkumuste esitamist elektroonilise kataloogi kujul või elektroonilise kataloogi lisamist.

▼B

Liikmesriigid võivad teha elektrooniliste kataloogide kasutamise teatavat liiki riigihangete puhul kohustuslikuks.

Elektroonilise kataloogi kujul esitatud pakkumustele võib lisada pakkumuse täiendamiseks muid dokumente.

2. Taotlejad või pakkujad koostavad konkreetsetes hankemenetluses osalemiseks elektroonilised kataloogid võrgustiku sektori hankija esitatud tehnilise kirjelduse ja vormingu kohaselt.

Elektroonilised kataloogid peavad vastama elektroonilise sidevahendite suhtes kohaldatavatele nõuetele ning mis tahes täiendavatele nõuetele, mis võrgustiku sektori hankija on kooskõlas artikliga 40 kehtestanud.

3. Kui võrgustiku sektori hankijad aktsepteerivad või nõuavad pakkumuste esitamist elektrooniliste kataloogide kujul, peavad nad:

- a) märkima selle ära hanketeates, huvi kinnitamise ettepanekus või kui riigihange kuulutakse välja kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teatega, siis pakkumuse esitamise või läbirääkimiste alustamise ettepanekus;
- b) esitama hankedokumentides artikli 40 lõike 6 kohase kogu vajaliku teabe vormingu, kasutatavate elektrooniliste seadmete, tehniliste ühenduste korra ning kataloogi tehniliste kirjelduste kohta.

4. Kui pärast pakkumuste esitamist elektrooniliste kataloogide kujul sõlmitakse raamleping mitme ettevõtjaga, võib võrgustiku sektori hankija ette näha, et konkreetsete hankelepingute puhul kuulutatakse riigihange uuesti välja ajakohastatud kataloogide alusel. Sellisel juhul kasutab võrgustiku sektori hankija üht järgmistest meetoditest:

- a) esitab pakkujatele kutse esitada uuesti elektrooniline kataloog, mida on kohandatud hankelepingu nõuetele, või
- b) teatab pakkujatele, et kavatseb koguda juba esitatud elektroonilistest kataloogidest vajaliku teabe, mida on vaja hankelepingu nõuetele kohandatud pakkumuse koostamiseks, tingimusel et kõnealuse meetodi kasutamine on ära näidatud raamlepingu hankedokumentides.

5. Kui võrgustiku sektori hankija kuulutab riigihanke uuesti välja lõike 4 punkti b alusel, teavitab ta pakkujaid kuupäeva ja kellaaja, millal ta kavatseb koguda konkreetse hankelepingu nõuetele kohandatud pakkumuste koostamiseks vajalikku teavet, ning annab pakkujatele võimaluse teabe kogumisest keelduda.

Võrgustiku sektori hankija jätab teatamise ja teabekogumise vahele piisavalt aega.

▼B

Enne hankelepingu sõlmimist esitab võrgustiku sektori hankija kogutud teabe asjaomasele pakkujale, et anda talle võimalus esitada vastuväiteid või kinnitada, et nii koostatud pakkumus ei sisalda sisulisi vigu.

6. Võrgustiku sektori hankija võib sõlmida hankelepingu dünaamilise hankesüsteemi alusel, nõudes konkreetse hankelepingu sõlmimiseks pakumuste esitamist elektroonilise kataloogi kujul.

Võrgustiku sektori hankija võib sõlmida hankelepingu ka dünaamilise hankesüsteemi alusel kooskõlas lõike 4 punktiga b ja lõikega 5, tingimusel et dünaamilise hankesüsteemiga liitumise taotlusega koos esitatakse elektrooniline kataloog, mis vastab võrgustiku sektori hankija esitatud tehnilisele kirjeldusele ja kehtestatud vormingule. Kui võrgustiku sektori hankija teatab taotlejatele oma kavatsusest koostada pakumused lõike 4 punktis b sätestatud viisil, täidavad taotlejad selle kataloogi.

*Artikkel 55***Keskne hankimine ja kesksed hankijad**

1. Liikmesriigid võivad sätestada, et võrgustiku sektori hankija võib hankida asju ja/või teenuseid keskselt hankijalt, kes osutab artikli 2 punkti 10 alapunktis a osutatud kesksete riigihangete läbiviimise teenuseid.

Liikmesriigid võivad samuti sätestada, et võrgustiku sektori hankija võib hankida ehitustöid, asju ja teenuseid, kasutades keskse hankija sõlmitud hankelepinguid, keskse hankija hallatavat dünaamilist hankesüsteemi või kasutades raamlepingut, mille on sõlminud keskne hankija, kes osutab artikli 2 punkti 10 alapunktis b osutatud kesksete riigihangete läbiviimise teenuseid. Kui keskse hankija hallatavat dünaamilist hankesüsteemi võivad kasutada teised võrgustiku sektori hankijad, tuleb seda mainida sellise dünaamilise hankesüsteemi loomist käsitlevas hanketeates.

Seoses esimese ja teise lõiguga võivad liikmesriigid sätestada, et teatavad riigihanked tuleb läbi viia keskse hankija kaudu või ühe või mitme konkreetse keskse hankija kaudu.

2. Võrgustiku sektori hankija täidab oma käesolevast direktiivist tulenevaid kohustusi, kui ta hangib asju või teenuseid keskselt hankijalt, kes osutab artikli 2 punkti 10 alapunktis a osutatud kesksete riigihangete läbiviimise teenuseid.

Lisaks täidab võrgustiku sektori hankija oma käesolevast direktiivist tulenevaid kohustusi, kui ta hangib ehitustöid, asju või teenuseid, kasutades keskse hankija sõlmitud hankelepinguid, keskse hankija hallatavat dünaamilist hankesüsteemi või kasutades raamlepingut, mille on sõlminud keskne hankija, kes osutab artikli 2 punkti 10 alapunktis b osutatud kesksete riigihangete läbiviimise teenuseid.

▼B

Asjaomane võrgustiku sektori hankija vastutab siiski käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmise eest seoses sellise tegevusega, mis ta viib läbi ise, nagu:

a) hankelepingu sõlmimine keskse hankija hallatava dünaamilise hanke-süsteemi alusel või

b) minikonkurss keskse hankija sõlmitud raamlepingu alusel.

3. Kõigi keskse hankija läbi viidavate hankemenetluste puhul kasutatakse elektroonilisi sidevahendeid vastavalt artiklis 40 sätestatud nõuetele.

4. Võrgustiku sektori hankijad võivad sõlmida keskse hankijaga teenuste hankelepingu keskse riigihanke teenuste osutamiseks, kasutamata käesolevas direktiivis ette nähtud menetlusi.

Sellised teenuste hankelepingud võivad hõlmata ka riigihangete tugiteenuste osutamist.

*Artikkel 56***Ajutised ühishanked**

1. Kaks või rohkem võrgustiku sektori hankijat võivad otsustada viia teatavad riigihanked läbi ühiselt.

2. Kui kogu hankemenetlus viiakse läbi ühiselt kõigi asjaomaste võrgustiku sektori hankijate nimel ja eest, on nad ühiselt vastutavad oma käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmise eest. See kehtib ka juhtudel, kui hankemenetlust juhib üks võrgustiku sektori hankija, tegutsedes enda nimel ja teiste asjaomaste võrgustiku sektori hankijate nimel.

Kui kõigi asjaomaste võrgustiku sektori hankijate nimel ja eest ei viida läbi kogu hankemenetlust, vastutavad nad ühiselt ainult nende menetluse osade eest, mis viiakse läbi ühiselt. Iga võrgustiku sektori hankija vastutab ainuisikuliselt oma käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmise eest seoses menetluse osadega, mille ta viib läbi enda nimel ja enda eest.

*Artikkel 57***Eri liikmesriikide võrgustiku sektori hankijaid hõlmavad riigihanked**

1. Ilma et see piiraks artiklite 28–31 kohaldamist, võivad eri liikmesriikide võrgustiku sektori hankijad tegutseda hankelepingute sõlmimisel ühiselt, kasutades ühte käesolevas artiklis kirjeldatud viisi.

Võrgustiku sektori hankijad ei kasuta käesolevas artiklis sätestatud viise selleks, et vältida kohustuslike avaliku õiguse sätete kohaldamist kooskõlas liidu õigusega, mida nad peavad kohaldama oma liikmesriigis.

▼B

2. Liikmesriigid ei keela võrgustiku sektori hankijatel kasutada muus liikmesriigis asuvate kesksete hankijate pakutavaid keskseid riigihankeid.

Liikmesriigid võivad muus kui võrgustiku sektori hankija liikmesriigis asuva keskse hankija poolt osutatavate keskse riigihanke läbiviimise teenustega seoses siiski täpsustada, et nende võrgustiku sektori hankijad võivad kasutada üksnes artikli 2 punkti 10 alapunktis a või b osutatud keskseid riigihankeid.

3. Keskse riigihanke läbiviimise teenuste osutamine teises liikmesriigis asuva keskse hankija poolt peab toimuma selle liikmesriigi siseriiklike sätete kohaselt, kus asub keskne hankija.

Selle liikmesriigi siseriiklikke sätteid, kus asub keskne hankija, kohaldatakse ka järgmise suhtes:

a) hankelepingu sõlmimine dünaamilise hankesüsteemi alusel;

b) minikonkurss raamlepingu alusel.

4. Mitu eri liikmesriikide võrgustiku sektori hankijat võivad ühiselt sõlmida hankelepinguid, sõlmida raamlepinguid ja hallata dünaamilist hankesüsteemi. Nad võivad samuti sõlmida hankelepinguid raamlepingu või dünaamilise hankesüsteemi alusel. Kui vajalikke elemente ei reguleerita asjaomaste liikmesriikide vahel sõlmitud rahvusvahelise lepinguga, sõlmivad osalevad võrgustiku sektori hankijad hankelepingu, milles määratakse kindlaks järgmine:

a) poolte vastutusvaldkonnad ja asjakohased kohaldatavad siseriiklikud sätted;

b) hankemenetluse sisemine korraldus, sh menetluse haldamine, hangitavate ehitustööde, asjade või teenuste jaotamine ning hankelepingute sõlmimine.

Osalev võrgustiku sektori hankija täidab oma käesoleva direktiivi kohaseid kohustusi, kui ta hangib ehitustöid, asju või teenuseid hankemenetluse eest vastutavalt võrgustiku sektori hankijalt. Vastutuse ja punktis a osutatud kohaldatava siseriikliku õiguse kindlaksmääramisel võivad osalevad võrgustiku sektori hankijad jagada konkreetse vastutuse omavahel ning määrata kindlaks nende vastava liikmesriigi siseriikliku õiguse kohaldatavad siseriiklikud sätted. Vastutuse jaotust ja sellest tulenevalt kohaldatavat siseriiklikku õigust mainitakse ühiselt sõlmitud hankelepingute hankedokumentides.

5. Kui mitu eri liikmesriikide võrgustiku sektori hankijat on moodustanud ühise juriidilise isiku, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1082/2006 ⁽¹⁾ kohase Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse või muu liidu õigusaktide kohaselt asutatud üksuse, lepivad osalevad võrgustiku sektori hankijad ühise juriidilise isiku pädeva organi otsusega kokku kohaldada ühe järgmise liikmesriigi siseriiklikke hanke-eeskirju:

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta (ELT L 210, 31.7.2006, lk 19).

▼B

- a) selle liikmesriigi siseriiklikud sätted, kus on ühise juriidilise isiku registrijärgne asukoht;
- b) selle liikmesriigi siseriiklike sätteid, kus ühine juriidiline isik tegutseb.

Esimeses lõigus osutatud kokkulepet võib kohaldada tähtajatult, kui nii on sätestatud ühise juriidilise isiku asutamisaktis, või teatava ajavahe-
miku jooksul või teatavat tüüpi hankelepingute suhtes või ühe või
mitme sõlmitud üksiku hankelepingu suhtes.

*III PEATÜKK***Menetluse läbiviimine****1. ja g u****Ettevalmistamine***Artikkel 58***Esialgsed turu-uuringud**

Enne hankemenetluse käivitamist võivad võrgustiku sektori hankijad läbi viia turu-uuringud eesmärgiga valmistada riigihanget ette ning teavitada ettevõtjaid oma hankeplaanidest ja nõuetest.

Selleks võib võrgustiku sektori hankija näiteks küsida või vastu võtta nõuandeid sõltumatutelt ekspertidelt või asutustelt või turul osalejatelt. Seda nõu võib kasutada hankemenetluse kavandamisel ja läbiviimisel, tingimusel et sellised nõuanded ei moonuta konkurentsi ning nende tulemusel ei rikuta mittediskrimineerimise ja läbipaistvuse põhimõtet.

*Artikkel 59***Taotlejate ja pakkujate eelnev osalemine**

Kui taotleja või pakkuja või taotleja või pakkujaga seotud ettevõtja on andnud võrgustiku sektori hankijale nõu, kas artikli 58 kontekstis või mitte, või on muul moel olnud kaasatud hankemenetluse ettevalmistamisse, võtab võrgustiku sektori hankija asjakohaseid meetmeid tagamaks, et kõnealuse taotleja või pakkuja osalemine ei moonuta konkurentsi.

Selliste meetmetega nähakse ette, et teistele taotlejatele ja pakkujatele edastatakse oluline teave, mida on vahetatud seoses sellise taotleja või pakkuja hankemenetluse ettevalmistamises osalemisega või selle tulemusena, ning et pakumuste laekumiseks kehtestatakse piisavad tähtajad. Kõnealune taotleja või pakkuja kõrvaldatakse menetlusest üksnes siis, kui puuduvad muud vahendid, millega tagada võrdse kohtlemise põhimõtte järgimist.

▼B

Enne sellist kõrvaldamist antakse taotlejatele ja pakkujatele võimalus tõendada, et nende kaasatus hankemenetluse ettevalmistamisse ei moonuta konkurentsi. Võetavad meetmed dokumenteeritakse artikli 100 kohases üksikaruandes.

*Artikkel 60***Tehnilised kirjeldused**

1. VIII lisa punktis 1 määratletud tehniline kirjeldus esitatakse hanke-dokumentides. Tehnilises kirjelduses määratakse kindlaks ehitustöö, teenuse või asja nõutavad omadused.

Selliste omaduste kirjeldamisel võib käsitleda ka tellitavate ehitustööde tegemise, asjade tootmise või teenuste osutamise teatavat protsessi või meetodit või spetsiifilist protsessi nende olulusringi muu etapi jaoks, isegi kui need tegurid ei ole nende oluliseks osaks, tingimusel et need on seotud hankelepingu esemega ning on proportsionaalsed selle maksu-muse ja eesmärkide suhtes.

Tehnilises kirjelduses võib täpsustada ka seda, kas nõutakse intellektu-aalomandi õiguste üleandmist.

Kõigi selliste riigihangete puhul, mille eseme kavandatud kasutajateks on füüsilised isikud, olenemata sellest, kas kasutajaks on üldsus või võrgustiku sektori hankija töötajad, peab kõnealune tehniline kirjeldus olema koostatud nii, et selles võetakse arvesse puudega inimeste ligi-pääsukriteeriumeid või arvestatakse kõigi kasutajatega, v.a nõuetekoha-selt põhjendatud juhtudel.

Kui kohustuslikud ligipääsunõuded võetakse vastu liidu õigusaktiga, määratletakse puudega inimeste ligipääsukriteeriumeid või kõigi kasuta-jatega arvestamist käsitlevad tehnilised kirjeldused kõnealusele seadu-sandlikule aktile viitamisega.

2. Tehniline kirjeldus peab võimaldama kõigile ettevõtjatele võrdse juurdepääsu hankemenetlusele ega tohi tekitada põhjendamatuid takis-tusi riigihangete avamisel konkrentsile.

3. Ilma et see piiraks kohustuslike siseriiklike tehniliste eeskirjade kohaldamist, kuivõrd need on liidu õigusega kooskõlas, sõnastatakse tehniline kirjeldus ühel järgmisel viisil:

- a) kirjeldades kasutusomadusi või funktsionaalseid nõudeid, sh kesk-konnanäitajaid, tingimusel et parameetrid on piisavalt täpsed, et pakkujad saaksid kindlaks teha hankelepingu eseme ning et võrgus-tiku sektori hankijad saaksid hankelepingu sõlmida;

▼B

b) viidates tehnilisele kirjeldusele ja tähtsuse järjekorras Euroopa standardeid ülevõtvatele riiklikele standarditele, Euroopa tehnilisele hinnangule, ühistele tehnilistele kirjeldustele, rahvusvahelistele standarditele, muudele Euroopa standardimisorganite kehtestatud tehnilistele etalonsüsteemidele või nendest mõne puudumisel riiklikele standarditele, riiklikele tehnilistele tunnustustele või riiklikele tehnilistele kirjeldustele ehitustööde projekteerimise, arvutuste ja tööde teostamise ning asjade kasutamise kohta;

c) kirjeldades punktis a osutatud kasutusomadusi või funktsionaalseid nõudeid, viidates punktis b osutatud tehnilisele kirjeldusele kui kasutusomadustele või funktsionaalsetele nõuetele vastavuse tagamise vahendile;

d) viidates teatavate omaduste puhul punktis b osutatud tehnilisele kirjeldusele ja muude omaduste puhul punktis a osutatud kasutusomadustele või funktsionaalsetele nõuetele.

4. Tehnilises kirjelduses ei nimetata kindlat marki ega allikat või eri protsessi, mis iseloomustab konkreetse ettevõtja tooteid või teenuseid, ega kaubamärki, patenti, liiki, kindlat päritolu ega teatavat tootmisviisi, mis võiks teatavaid ettevõtjaid või tooteid soosida või need välistada, välja arvatud juhul, kui see on hankelepingu eseme seisukohast põhjendatud. Erandkorras lubatakse sellist nimetamist, kui hankelepingu eset ei ole lõike 3 kohaselt võimalik piisavalt täpselt ja arusaadavalt kirjeldada. Sellisele viitele lisatakse märges „või samaväärne”.

5. Kui võrgustiku sektori hankija kasutab lõike 3 punktis b osutatud tehnilisele kirjeldusele viitamise võimalust, ei saa ta pakkumust tagasi lükata põhjusel, et pakutavad ehitustööd, asjad või teenused ei vasta tema poolt viidatud tehnilisele kirjeldusele, kui pakkuja tõendab oma pakkumuses mis tahes asjakohasel viisil, sealhulgas kasutades artikli 62 kohast tõendusmaterjali, et pakutavad lahendused rahuldavad tehnilises kirjelduses määratletud nõudeid samaväärsel viisil.

6. Kui võrgustiku sektori hankija kasutab lõike 3 punkti a kohast võimalust sõnastada tehniline kirjeldus kasutusomaduste või funktsionaalsete nõuete kirjeldamise teel, ei saa ta lükata tagasi asjade, teenuste või ehitustööde pakkumust, mis vastab Euroopa standardit ülevõtvale riiklikule standardile, Euroopa tehnilisele tunnustusele, ühtsele tehnilisele kirjeldusele, rahvusvahelisele standardile või Euroopa standardimisorgani kehtestatud tehnilisele etalonsüsteemile, kui nendes kirjeldustes käsitletakse tema poolt kindlaks määratud kasutusomadusi või funktsionaalseid nõudeid.

Oma pakkumuses tõendab pakkuja mis tahes asjakohasel viisil, sealhulgas artiklis 62 osutatud vahendeid kasutades, et standardile vastavad asjad, teenus või ehitustöö vastavad võrgustiku sektori hankija ette nähtud kasutusomadustele või funktsionaalsetele nõuetele.

Artikkel 61

Märgised

1. Kui võrgustiku sektori hankijad kavatsevad osta teatavate keskkonna-, sotsiaalsete või muude näitajatega ehitustöid, asju või teenuseid, võivad nad tehnilises kirjelduses, pakkumuste hindamise kriteeriumides või hankelepingu täitmise tingimustes nõuda, et kõnealustel ehitustöödel, teenustel või asjadel oleks konkreetne märgis, mis tõendab asjaomaste ehitustööde, teenuste või asjade vastavust nõutavatele omadustele, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) märgise nõuded puudutavad üksnes hankelepingu esemega seotud kriteeriume ning need sobivad hankelepingu esemeks olevate ehitustööde, asjade või teenuste omaduste kindlaksmääramiseks;
- b) märgise nõuded põhinevad objektiivselt kontrollitavatel ja mittedis-krimineerivatel kriteeriumidel;
- c) märgised on kehtestatud avatud ja läbipaistva menetlusega, milles saavad osaleda kõik asjaomased sidusrühmad, sealhulgas valitsusasutused, tarbijad, sotsiaalpartnerid, tootjad, turustajad ja valitsusvä-lised organisatsioonid;
- d) märgised on kättesaadavad kõikidele huvitatud isikutele;
- e) märgise nõuded määrab kindlaks kolmas isik, kelle üle märgist taot-leval ettevõtjal ei ole otsustavat mõju.

Kui võrgustiku sektori hankijad ei nõua, et ehitustööd, asjad või teenused peavad vastama kõigile märgise nõuetele, osutavad nad, milliseid märgise nõudeid nad silmas peavad.

Konkreetsed märgised nõudvad võrgustiku sektori hankijad aktsepteerivad kõiki märgiseid, mis kinnitavad, et ehitustööd, asjad või teenused vastavad samaväärsetele märgise nõuetele.

Kui ettevõtjal ei ole tõendatavalt ja temast mitteolenevatel põhjustel võimalik võrgustiku sektori hankija poolt nõutavat konkreetset märgist või samaväärset märgist ettenähtud tähtaja jooksul hankida, aktsepteerib võrgustiku sektori hankija muid asjakohaseid tõendeid, näiteks tootja tehnilist toimikut, tingimusel et asjaomane ettevõtja tõendab, et tema ehitustööd, asjad ja teenused vastavad konkreetse märgise nõuetele või võrgustiku sektori hankija osutatud konkreetsetele nõuetele.

2. Kui märgis vastab lõike 1 punktides b, c, d ja e esitatud nõuetele, kuid hõlmab ka nõudeid, mis ei ole seotud hankelepingu esemega, ei tohi võrgustiku sektori hankija nõuda märgise enda olemasolu, kuid võib tehnilises kirjelduses viidata märgise või vajaduse korral selle osade üksikasjalikele nõuetele, mis on seotud hankelepingu esemega ja mis sobivad selle eseme omaduste kindlaksmääramiseks.

Artikkel 62

Katsearuanded, sertifitseerimine ja muu tõendusmaterjal

1. Võrgustiku sektori hankija võib ettevõtjalt nõuda vastavushindamisasutuse katsearuande või sellise asutuse väljastatud tõendi esitamist tõendamaks tehnilises kirjelduses, lepingu pakkumuste hindamise või hankelepingu täitmise tingimustes esitatud nõude või kriteeriumi täitmist.

Kui võrgustiku sektori hankija nõuab konkreetse vastavushindamisasutuse koostatud sertifikaatide esitamist, aktsepteerib võrgustiku sektori hankija ka samaväärsete muude vastavushindamisasutuste sertifikaate.

Käesoleva lõike kohaldamisel käsitatakse vastavushindamisasutusena asutust, mis teostab vastavuse hindamist, sealhulgas kalibreerimist, testimist, sertifitseerimist ja kontrolle, mis on akrediteeritud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 765/2008 ⁽¹⁾.

2. Võrgustiku sektori hankija aktsepteerib lisaks lõikes 1 osutatud tõenditele ka muid asjakohaseid tõendeid, nagu tootja tehniline toimik, kui asjaomasel ettevõtjal puudub juurdepääs lõike 1 kohastele sertifikaatidele või katsearuannetele ning tal ei ole võimalik neid ettenähtud tähtaja jooksul hankida, tingimusel et selline juurdepääsu puudumine ei johtu asjaomase ettevõtja ning et see ettevõtja tõendab, et ehitustööd, asjad või teenused vastavad tehnilises kirjelduses, pakkumuste hindamise kriteeriumides või hankelepingu täitmise tingimustes sätestatud nõuetele või kriteeriumidele.

3. Liikmesriigid esitavad teistele liikmesriikidele nende taotlusel mis tahes teabe, mis on seotud artikli 60 lõike 6, artikli 61 ning käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaselt esitatud tõendite ja dokumentidega. Ettevõtja asukohaliikmesriigi pädevad asutused annavad sellist teavet kooskõlas artikliga 102.

Artikkel 63

Tehniliste kirjelduste edastamine

1. Hankelepingu sõlmimisest huvitatud ettevõtjate taotlusel teevad võrgustiku sektori hankijad neile kättesaadavaks tehnilised kirjeldused, millele nende asjade, ehitustööde või teenuste hankelepingutes korrapäraselt viidatakse, või tehnilised kirjeldused, mida nad kavatsevad kohaldada selliste hankelepingute suhtes, mille puhul riigihange kuulutatakse välja perioodilise eelteatega. Kõnealused kirjeldused tehakse elektrooniliste vahendite abil kättesaadavaks, võimaldades piiramatut ja täielikku otsest tasuta juurdepääsu.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

▼B

Tehnilised kirjeldused võib aga edastada muul kui elektroonilisel viisil, kui teatud hankedokumentidele ei saa elektrooniliste vahendite abil pakkuda piiramatut ja täielikku tasuta juurdepääsu ühel artikli 40 lõike 1 teises lõigus esitatud põhjustest või kui teatud hankedokumentidele ei saa elektrooniliste vahendite abil pakkuda piiramatut ja täielikku tasuta juurdepääsu põhjusel, et võrgustiku sektori hankijad kavatsevad kohaldada artikli 39 lõiget 2.

2. Kui kõnealused tehnilised kirjeldused põhinevad elektrooniliste vahendite abil kättesaadavatel dokumentidel, mis tehakse huvitatud ettevõtjatele kättesaadavaks, võimaldades piiramatut ja täielikku otsest tasuta juurdepääsu, piisab viite lisamisest kõnealustele dokumentidele.

*Artikkel 64***Alternatiivsed lahendused**

1. Võrgustiku sektori hankijad võivad lubada pakkujatel esitada alternatiivseid lahendusi, mis vastavad võrgustiku sektori hankijate kindlaksmääratud miinimumnõuetele, või neilt selliste lahenduste esitamist nõuda.

Võrgustiku sektori hankijad märgivad hankedokumentides, kas nad lubavad või nõuavad alternatiivseid lahendusi, ning juhul, kui nad seda lubavad või nõuavad, siis esitavad miinimumnõuded, millele alternatiivsed lahendused peavad vastama, ja nende alternatiivsete lahenduste esitamise tingimused, eelkõige märkides, kas alternatiivsed lahendused tuleb esitada üksnes juhul, kui esitatakse ka pakkumus, mis ei ole alternatiivne lahendus. Kui alternatiivsete lahenduste esitamine on lubatud või nõutav, tagavad nad ka, et pakkumuste hindamise kriteeriume on võimalik kohaldada kõnealustele miinimumnõuetele vastavate alternatiivsete lahenduste suhtes ja ka selliste nõuetele vastavate pakkumuste suhtes, mis ei ole alternatiivsed lahendused.

2. Asjade või teenuste hankelepingute sõlmimise menetluse korral ei lükka alternatiivsete lahenduste esitamist lubanud või nõudnud võrgustiku sektori hankijad alternatiivset lahendust tagasi üksnes seetõttu, et selle valimine tooks kaasa teenuste hankelepingu sõlmimise asjade hankelepingu asemel või asjade hankelepingu sõlmimise teenuste hankelepingu asemel.

*Artikkel 65***Hankelepingute osadeks jaotamine**

1. Võrgustiku sektori hankija võib otsustada sõlmida hankelepingu eri osadena ning võib määrata kindlaks nende osade suuruse ja eseme.

Võrgustiku sektori hankijad märgivad hanketeates, huvi kinnitamise ettepanekus või kui hanketeade on kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teade, siis pakkumuse esitamise või läbirääkimiste alustamise ettepanekus, kas pakkumused võib esitada ühe või mitme osa või kõigi osade kohta.

▼B

2. Võrgustiku sektori hankija võib, isegi juhul kui pakkumused võib esitada mitme osa või kõigi osade kohta, piirata ühe pakkujaga sõlmivatate hankelepingu osade arvu, tingimusel et osade maksimaalne arv, mille kohta võidakse ühe pakkujaga hankeleping sõlmida, on märgitud hanketeates või huvi kinnitamise, pakkumuse esitamise või läbirääkimiste alustamise ettepanekus. Võrgustiku sektori hankija märgib hanke-dokumentides objektiivsed ja mittediskrimineerivad kriteeriumid või eeskirjad, mida ta kavatseb kohaldada, et määrata kindlaks, milliste osade kohta hankeleping sõlmitakse, kui pakkumuste hindamise kriteeriumide kohaldamise tulemusena sõlmitaks ühe pakkujaga hankeleping maksimaalset arvu ületavate osade kohta.

3. Liikmesriigid võivad sätestada, et kui sama pakkujaga võib sõlmida hankelepingu rohkem kui ühe osa kohta, võib võrgustiku sektori hankija sõlmida hankelepingu, liites kokku mitu osa või kõik osad, kui ta on hanketeates või huvi kinnitamise, pakkumuse esitamise või läbirääkimiste alustamise ettepanekus märkinud, et jätab endale võimaluse seda teha, ning märgib, kuidas osasid või osade rühmasid võib liita.

4. Liikmesriigid võivad teha kohustuslikuks hankelepingute sõlmimise eraldi osadena nende siseriiklikus õiguses määratletavatel tingimustel ja võttes arvesse liidu õigust. Kohaldatakse lõike 1 teist lõiku ja vajaduse korral lõiget 3.

*Artikkel 66***Tähtaegade kehtestamine**

1. Osalemistaotluste ja pakkumuste laekumise tähtaegade määramisel võtavad võrgustiku sektori hankijad eelkõige arvesse hankelepingu keerulisust ja pakkumuste koostamiseks vajalikku aega, ilma et see piiraks artiklites 45–49 sätestatud miinimumtähtaegade kohaldamist.

2. Kui pakkumusi saab esitada üksnes pärast kohaga tutvumist või täiendavate dokumentide kontrollimist kohapeal, kehtestatakse pakkumuste laekumise tähtajad, mis ei ole pikemad artiklites 45–49 sätestatud miinimumtähtaegadest, nii et kõik asjaomased ettevõtjad oleksid teadlikud kogu pakkumuste esitamiseks vajalikust teabest.

3. Võrgustiku sektori hankija pikendab pakkumuste laekumise tähtaega, et kõik asjaomased ettevõtjad saaksid teada kogu pakkumuste esitamiseks vajaliku teabe, järgmistel juhtudel:

a) kui mis tahes põhjusel ei edastatud lisateavet, kuigi ettevõtjad taotlesid seda õigeaegselt, hiljemalt kuus päeva enne pakkumuste laekumiseks kehtestatud tähtaega. Artikli 45 lõikes 3 osutatud kiirendatud avatud menetluse puhul on see ajavahemik neli päeva;

b) kui hankedokumentides on tehtud olulisi muudatusi.

▼B

Tähtaega pikendatakse proportsionaalselt teabe või muudatuse olulisusega.

Kui lisateavet ei ole kas õigeaegselt taotletud või on selle tähtsus asjakohaste pakkumuste ettevalmistamiseks väike, ei ole võrgustiku sektori hankijad kohustatud tähtaegu pikendama.

2. j a g u

Avaldamine ja läbipaistvus*Artikkel 67***Perioodilised eelteated**

1. Võrgustiku sektori hankija võib kavandatavast riigihankest teavitamiseks avaldada perioodilise eelteate. Sellised teated sisaldavad VI lisa A osa I jao kohast teavet. Teated avaldab kas Euroopa Liidu väljaannete talitus või võrgustiku sektori hankija oma IX lisa punkti 2 alapunkti b kohases hankija profiilis. Kui võrgustiku sektori hankijad avaldavad perioodilise eelteate oma hankija profiilis, saadavad nad teate hankija profiilis perioodilise eelteate avaldamise kohta kooskõlas IX lisa punktiga 3 Euroopa Liidu väljaannete talitusele. Sellised teated sisaldavad VI lisa B osa kohast teavet.

2. Kui piiratud hankemenetluse ja väljakuulutamisega läbirääkimistega hankemenetluse puhul kuulutatakse riigihange välja perioodilise eelteatega, vastab teade järgmistele nõuetele:

- a) selles nimetatakse konkreetselt need asjad, ehitustööd või teenused, mis on sõlmitava hankelepingu esemeks;
- b) selles märgitakse, et hankeleping sõlmitakse piiratud või läbirääkimistega hankemenetluse teel, ilma et edaspidi avaldataks hanketeade, ning huvitatud ettevõtjatel palutakse oma huvist teatada;
- c) see sisaldab lisaks VI lisa A osa I jao kohasele teabele VI lisa A osa II jaos esitatud teavet;
- d) see on saadetud avaldamiseks 35 päeva kuni 12 kuud enne kuupäeva, mil saadetakse huvi kinnitamise ettepanek.

Selliseid teateid ei avaldata hankija profiilis. Vastavalt artiklile 72 võib siiski teate avaldada täiendavalt hankija profiilis riigi tasandil.

Perioodilises eelteates võib käsitleda maksimaalset 12 kuu pikkust ajavahemikku, mis algab selle teate avaldamiseks saatmise kuupäevast. Sotsiaalteenuste ja muude eriteenuste hankelepingute puhul võib artikli 92 lõike 1 punktis b osutatud perioodilises eelteates käsitleda siiski pikemat perioodi kui 12 kuud.

▼B*Artikkel 68***Kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teated**

1. Kui võrgustiku sektori hankijad otsustavad kehtestada kvalifitseerimissüsteemi vastavalt artiklile 77, tuleb selle süsteemi kohta avaldada X lisas osutatud teade, milles näidatakse ära kvalifitseerimissüsteemi eesmärk ning juhatatakse, kust leida selle toimimise reeglid.

2. Võrgustiku sektori hankijad esitavad süsteemi olemasolu teates kvalifitseerimissüsteemi kehtivusaja. Nad teavitavad Euroopa Liidu väljaannete talitust kehtivusaja mis tahes muutusest, kasutades järgmisi standardvorme:

- a) kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teate esitamise vorm, kui kehtivusaega muudetakse süsteemi kehtivust lõpetamata;
- b) artikli 70 kohane hankelepingu sõlmimise teade, kui süsteemi kehtivus lõpetatakse.

*Artikkel 69***Hanketeated**

Hanketeateid võib riigihanke väljakuulutamiseks kasutada mis tahes menetluse puhul. Need sisaldavad XI lisa vastavas osas esitatud teavet ja need avaldatakse kooskõlas artikliga 71.

*Artikkel 70***Hankelepingu sõlmimise teated**

1. Võrgustiku sektori hankijad, kes on teinud otsuse sõlmida hankeleping või raamleping, saadavad hiljemalt 30. päeval pärast hankelepingu või raamlepingu sõlmimist hankelepingu sõlmimise teate hankemenetluse tulemuste kohta.

Kõnealune teade sisaldab XII lisas esitatud teavet ja see avaldatakse kooskõlas artikliga 71.

2. Kui asjaomase hankelepingu puhul on riigihanke väljakuulutamiseks kasutatud perioodilist eelteadet ning võrgustiku sektori hankija on otsustanud, et ei sõlmi perioodilise eelteatega hõlmatud ajavahemikul täiendavaid hankelepinguid, sisaldab hanketeade vastavat märkust.

Artikli 51 kohaselt sõlmitud raamlepingu puhul ei ole võrgustiku sektori hankijad kohustatud saatma hankemenetluse tulemusi sisaldavat teadet iga kõnealusel raamlepingul põhineva hankelepingu kohta. Liikmesriigid võivad sätestada, et võrgustiku sektori hankija rühmitab raamlepingul põhinevate hankelepingutega seotud hankemenetluste tulemusi käsitlevad teated kvartalipõhiselt. Sel juhul edastab võrgustiku sektori hankija selliselt rühmitatud teated 30 päeva jooksul pärast iga kvartali lõppu.

▼B

Dünaamilisel hankesüsteemil põhineva iga hankelepingu sõlmimise puhul saadavad võrgustiku sektori hankijad hankelepingu sõlmimise teate 30 päeva jooksul pärast hankelepingu sõlmimist. Selliseid teateid võib siiski kvartalite kaupa rühmitada. Sel juhul edastavad nad selliselt rühmitatud teated 30 päeva jooksul pärast iga kvartali lõppu.

3. XII lisa alusel esitatud avaldamiseks mõeldud teave avaldatakse vastavalt IX lisale. Teatavad andmed hankelepingu või raamlepingu sõlmimise kohta võib jätta avaldamata, kui selliste andmete avaldamine takistaks õigusaktide rakendamist või oleks muul viisil vastuolus avalike huvidega või riivaks teatava avalik-õigusliku või eraõigusliku ettevõtja või võiks takistada ettevõtjate ausat konkureerimist.

Teadus- ja arendusteenuste hankelepingute puhul võib osutatavate teenuste olemust ja kogust hõlmav teave piirduda järgmisega:

a) märke „teadus- ja arendusteenused”, kui hankeleping on sõlmitud väljakuulutamisetähtaajaga läbirääkimistega hankemenetluse käigus kooskõlas artikli 50 punktiga b;

b) vähemalt sama üksikasjalik teave, kui märgiti riigihanke väljakuulutamiseks kasutatud teates.

4. Vastavalt XII lisale esitatud teave, mis on tähistatud avaldamiseks mittemõelduna, avaldatakse üksnes lihtsustatud kujul vastavalt IX lisale ning seda kasutatakse statistika tegemiseks.

Artikkel 71

Teadete avaldamise vorm ja viis

1. Artiklite 67–70 kohased teated sisaldavad VI lisa A ja B osas, X, XI, ja XII lisas osutatud teavet standardvormide kujul, sh paranduste standardvormide kujul.

Komisjon kehtestab need standardvormid rakendusaktidega. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artiklis 105 osutatud nõuandemenetluse kohaselt.

2. Artiklites 67–70 osutatud teated koostatakse, edastatakse elektrooniliste vahendite abil Euroopa Liidu väljaannete talitusele ja avaldatakse IX lisa kohaselt. Teated avaldatakse hiljemalt viis päeva pärast nende saatmist. Euroopa Liidu väljaannete talituse kulud seoses teadete avaldamisega kannab liit.

3. Artiklites 67–70 osutatud teated avaldatakse tervikuna liidu institutsioonide ametlikus keeles/ametlikes keeltes, mille valib võrgustiku sektori hankija. See keeleversioon või need keeleversioonid on ainsaks autentseks tekstiks/ainsateks autentseteks tekstideks. Iga teate olulistest elementidest avaldatakse kokkuvõtte liidu institutsioonide teistes ametlikes keeltes.

▼B

4. Euroopa Liidu väljaannete talitus tagab, et artikli 67 lõike 2 kohaste perioodiliste eelteadete, riigihanke väljakuulutamiseks kasutatavate artikli 52 lõike 4 punkti a kohase dünaamilise hankesüsteemi loomise teate ja artikli 44 lõike 4 punkti b kohase kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teadete täieliku teksti ja kokkuvõtte avaldamist jätkatakse:

a) perioodiliste eelteadete puhul 12 kuud või seni, kuni saadakse artikli 70 lõike 2 kohane hankelepingu sõlmimise teade, milles märgitakse, et hanketeatega hõlmatud 12 kuu pikkuse ajavahemiku jooksul täiendavaid hankelepinguid ei sõlmita. Sotsiaalteenuste ja muude eriteenuste hankelepingute puhul tuleb artikli 92 lõike 1 punktis b osutatud perioodilise eelteate esitamist jätkata selle algselt kehtestatud kehtivusaja lõpuni või kuni artikli 70 kohase hankelepingu sõlmimise teate laekumiseni, milles märgitakse, et täiendavaid hankelepinguid väljakuulutatud hankeperioodil ei sõlmita;

b) dünaamilise hankesüsteemi loomist hõlmavate hanketeadete puhul dünaamilise hankesüsteemi kehtivusaja lõpuni;

c) kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teadete puhul selle kehtivusaja lõpuni.

5. Võrgustiku sektori hankijad peavad olema suutelised esitama tõendeid teadete saatmise kuupäeva kohta.

Euroopa Liidu väljaannete talitus annab võrgustiku sektori hankijatele kinnituse teate kättesaamise ja saadud teabe avaldamise kohta, märkides ära avaldamise kuupäeva. Kõnealune kinnitus on tõend avaldamise kohta.

6. Võrgustiku sektori hankijad võivad avaldada ehitustööde, asjade või teenuste hankelepingute teateid, mille suhtes ei kohaldata käesoleva direktiivi kohaseid avaldamisnõudeid, tingimusel et kõnealused teated saadetakse Euroopa Liidu väljaannete talitusele elektrooniliste vahendite abil vastavalt IX lisas esitatud vormile ja edastamiskorrale.

Artikkel 72

Avaldamine riigi tasandil

1. Artiklites 67–70 osutatud teateid ja nende sisu ei avaldata riigi tasandil enne nende avaldamist artikli 71 kohaselt. Siiski võib avaldamine toimuda igal juhul riigi tasandil, kui võrgustiku sektori hankijale ei ole avaldamisest teatatud 48 tunni jooksul pärast artikli 71 kohaselt teate kättesaamise kinnitamist.

▼B

2. Riigi tasandil avaldatavad teated ei sisalda muud teavet kui see, mis sisaldub Euroopa Liidu väljaannete talitusele saadetud teadetes või mis avaldati hankija profiilis, kuid seal näidatakse ära kuupäev, mil teade saadeti Euroopa Liidu väljaannete talitusele või avaldati hankija profiilis.

3. Hankija profiilis ei avaldata perioodilisi eelteateid enne, kui Euroopa Liidu väljaannete talitusele on saadetud teade nende kõnealuses vormis avaldamise kohta; nendes märgitakse saatmise kuupäev.

*Artikkel 73***Hankedokumentide elektrooniline kättesaadavus**

1. Võrgustiku sektori hankija võimaldab elektrooniliste vahendite abil hankedokumentidele piiramatut ja täielikku tasuta juurdepääsu alates teate avaldamise kuupäevast kooskõlas artikliga 71 või alates kuupäevast, mil saadeti huvi kinnitamise ettepanek.

Kui hanketeateks on kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teade, võimaldatakse sellist juurdepääsu võimalikult kiiresti ja hiljemalt siis, kui saadetakse pakkumuse esitamise või läbirääkimiste alustamise ettepanek. Teate või kõnealuste ettepanekute tekstis märgitakse internetiaadress, kus hankedokumendid on kättesaadavad.

Kui hankedokumentidele elektrooniliste vahendite abil piiramatut ja täielikku tasuta juurdepääsu ei saa pakkuda ühel artikli 40 lõike 1 teises lõigus esitatud põhjustest, võib võrgustiku sektori hankija teatises või huvi kinnitamise ettepanekus märkida, et asjaomased hankedokumendid esitatakse muul kui elektroonilisel viisil kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2. Sellisel juhul tuleb pakkumuste esitamise tähtaega pikendada viie päeva võrra, välja arvatud artikli 45 lõikes 3 osutatud nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel ning kui tähtaeg on määratud vastastikusel kokkuleppel artikli 46 lõike 2 teise lõigu või artikli 47 lõike 2 teise lõigu kohaselt.

Kui hankedokumentidele elektrooniliste vahendite abil piiramatut ja täielikku tasuta juurdepääsu ei saa pakkuda, sest võrgustiku sektori hankija kavatseb kohaldada artikli 39 lõiget 2, märgib ta teatises või huvi kinnitamise ettepanekus või, kui riigihange kuulutatakse välja kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teatega, siis hankedokumentides, milliste teabe konfidentsiaalsuse kaitse alaste meetmete võtmist ta nõuab ja kuidas asjaomastele dokumentidele saab juurde pääseda. Sellisel juhul tuleb pakkumuste esitamise tähtaega pikendada viie päeva võrra, välja arvatud artikli 45 lõikes 3 osutatud nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel ning kui tähtaeg on määratud vastastikusel kokkuleppel artikli 46 lõike 2 teise lõigu või artikli 47 lõike 2 teise lõigu kohaselt.

▼B

2. Võrgustiku sektori hankija edastab kirjeldustega seotud lisateabe ja täiendavad dokumendid kõikidele hankemenetluses osalevatele pakkujatele vähemalt kuus päeva enne pakkumuste laekumise tähtaega, tingimusel et seda on aegsasti taotletud. Artikli 45 lõikes 3 osutatud kiirendatud avatud menetluse puhul on see ajavahemik neli päeva.

*Artikkel 74***Ettepanek taotlejatele**

1. Piiratud hankemenetluse, võistleva dialoogi menetluse, innovatsioonipartnerluse ja väljakuulutamisega läbirääkimistega hankemenetluse korral saadavad võrgustiku sektori hankijad valitud taotlejatele üheaegselt kirjaliku ettepaneku esitada oma pakkumused, osaleda dialoogis või alustada läbirääkimisi.

Kui hanketeatena kasutatakse artikli 44 lõike 4 punkti a kohaselt perioodilist eelteadet, esitavad võrgustiku sektori hankijad oma huvist teatanud ettevõtjatele üheaegselt kirjaliku ettepaneku kinnitada oma jätkuvat huvi.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ettepanekud sisaldavad viidet elektroonilisele aadressile, kus hankedokumendid on tehtud elektrooniliste vahendite abil vahetult kättesaadavaks. Ettepanekutega koos esitatakse hankedokumendid, kui nendele dokumentidele ei ole artikli 73 lõike 1 kolmandas või neljandas lõigus osutatud põhjustel tasuta piiramatut ja vahetut juurdepääsu ning neid ei ole juba tehtud muul viisil kättesaadavaks. Lisaks sisaldab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ettepanek XIII lisas ette nähtud teavet.

*Artikkel 75***Kvalifitseerimise taotlejate, taotlejate ja pakkujate teavitamine**

1. Võrgustiku sektori hankijad teavitavad iga taotlejat ja pakkujat võimalikult kiiresti raamlepingu või hankelepingu sõlmimise või dünaamilisse hankesüsteemi lubamise kohta tehtud otsustest, sh ka põhjustest, miks otsustati mitte sõlmida raamlepingut või hankelepingut, mille kohta oli esitatud hanketeade, või miks otsustati menetlust uuesti alustada või dünaamilist hankesüsteemi mitte luua.

2. Asjaomase taotleja või pakkuja taotlusel teavitavad võrgustiku sektori hankijad võimalikult kiiresti ja igal juhul 15 päeva jooksul alates kirjaliku taotluse saamisest:

- a) iga taotlejat, kelle taotlus tagasi lükati, osalemistaotluse tagasilükkamise põhjustest;

▼B

b) iga pakkuja, kelle pakkumus tagasi lükati, pakkumuse tagasilükkamise põhjustest, sealjuures artikli 60 lõigetes 5 ja 6 viidatud juhtudel põhjustest, miks otsustati, et tegemist pole samaväärsusega või et ehitustööd, asjad või teenused ei vasta kasutusomadustele või funktsionaalsetele nõuetele;

c) iga nõuetele vastava pakkumuse teinud pakkuja edukaks tunnistatud pakkumuse omadustest ja suhtelistest eelistest ning teatatakse talle ka edukaks tunnistatud pakkuja nimi või osapooled, kellega raamleping sõlmiti;

d) iga vastavaks tunnistatud pakkumuse teinud pakkuja pakkujatega läbiviidavate läbirääkimiste ja dialoogi korraldamisest ja edenemisest.

3. Võrgustiku sektori hankijad võivad otsustada, et teatavaid lõigetes 1 ja 2 osutatud andmeid hanklepingu või raamleping sõlmimise või dunaamilisse hankesüsteemi lubamise kohta ei avaldata, kui avaldamine takistaks õigusaktide rakendamist ega oleks muul põhjusel kooskõlas üldsuse huvidega või kahjustaks mõne konkreetse avalik-õigusliku või eraõigusliku ettevõtja või võiks takistada ettevõtjate ausat konkureerimist.

4. Võrgustiku sektori hankijad, kes loovad kvalifitseerimissüsteemi ja rakendavad seda, teavitavad kvalifitseerimise taotlejaid oma otsusest kvalifitseerimise kohta kuue kuu jooksul.

Kui otsuse tegemine võtab aega rohkem kui neli kuud taotluse esitamisest, teatab võrgustiku sektori hankija kvalifitseerimise taotlejale kahe kuu jooksul taotluse esitamisest pikema otsustusaja põhjused ja taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise tähtaja.

5. Kvalifitseerimise taotlejaid, kes ei kvalifitseeru, teavitatakse keeldumisotsusest ja põhjustest võimalikult kiiresti ja mitte hiljem kui 15 päeva jooksul alates keeldumisotsuse kuupäevast. Põhjenduste aluseks on artikli 77 lõikes 2 nimetatud kvalifitseerimiskriteeriumid.

6. Võrgustiku sektori hankijad, kes loovad kvalifitseerimissüsteemi ja rakendavad seda, võivad mõne ettevõtja diskvalifitseerida üksnes artikli 77 lõikes 2 viidatud kvalifitseerimiskriteeriumide alusel. Kavatsusest ettevõtjat diskvalifitseerida teatatakse talle kirjalikult ette vähemalt 15 päeva enne diskvalifitseerimise jõustumise kuupäeva, näidates ära selle sammu põhjuse või põhjused.

▼B

3. jagu

Osalejate valimine ja hankelepingute sõlmimine*Artikkel 76***Üldpõhimõtted**

1. Hankemenetluse osalejate valimisel järgitakse järgmisi eeskirju:
 - a) võrgustiku sektori hankijad, olles näinud ette eeskirjad ja kriteeriumid pakkujate või taotlejate kõrvaldamiseks artikli 78 lõike 1 või artikli 80 lõike 1 alusel, kõrvaldavad nende eeskirjadele ja kriteeriumidele vastavad ettevõtjad;
 - b) nad valivad välja pakkujad ja taotlejad vastavalt objektiivsetele eeskirjadele ja kriteeriumidele, mis on sätestatud artiklite 78 ja 80 kohaselt;
 - c) piiratud hankemenetluse, väljakuulutatud läbirääkimistega hankemenetluse, võistleva dialoogi ja innovatsioonipartnerluse puhul vähendavad nad vajaduse korral artikli 78 lõike 2 kohaselt selliste taotlejate arvu, kes on välja valitud käesoleva lõike punktide a ja b alusel.
2. Kui hanketeatena kasutatakse kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teadet ning selleks et valida välja konkreetseid hankelepinguid hõlmavas hankemenetluses osalejaid, teevad võrgustiku sektori hankijad järgmist:
 - a) kvalifitseerivad ettevõtjad artikli 77 alusel;
 - b) kohaldavad niimoodi kvalifitseeritud ettevõtjate suhtes lõike 1 neid sätteid, milles käsitletakse piiratud või läbirääkimistega hankemenetlust, võistlevat dialoogi või innovatsioonipartnerlust.
3. Osalejate väljavalmisel piiratud või läbirääkimistega hankemenetluse, võistleva dialoogi või innovatsioonipartnerluse puhul ei tohi võrgustiku sektori hankijad oma kvalifitseerimisotsustuse tegemisel või kriteeriumide ja eeskirjade ajakohastamisel:
 - a) kehtestada mõnede ettevõtjate suhtes haldus-, tehnilisi või finantstingimusi, mida teiste suhtes ei kehtestata;
 - b) nõuda katseid või tõendeid, mis dubleerivad juba olemasolevat objektiivset tõendusmaterjali.
4. Kui ettevõtja esitab teave või dokumendid on või tunduvad olevat mittetäielikud või vigased või kui konkreetsed dokumendid on puudu, võib võrgustiku sektori hankija, kui käesoleva direktiivi rakendamiseks siseriiklikus õiguses ei ole sätestatud teisiti, nõuda asjaomaselt ettevõtjalt vastava teabe või dokumentide esitamist, täiendamist, selgitamist või täitmist sobiva tähtaja jooksul, tingimusel et selline nõue esitatakse täielikus kooskõlas võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetega.

▼B

5. Võrgustiku sektori hankijad kontrollivad, et väljavalitud pakkuja te esitatud pakkumused vastavad pakumuste eeskirjadele ja nõuetele ning sõlmivad hankelepingu artiklites 82 ja 84 esitatud kriteeriumide alusel, võttes arvesse artiklit 64.

6. Võrgustiku sektori hankijad võivad otsustada mitte sõlmida hankelepingut pakkujaga, kes esitas parima pakumuse, kui nad on kindlaks teinud, et kõnealune pakumuse ei vasta artikli 36 lõikes 2 osutatud kohaldatavatele kohustustele.

7. Avatud menetluste puhul võivad võrgustiku sektori hankijad otsustada, et nad analüüsivad pakumusi enne pakkuja te vastavuse kontrollimist, tingimusel et järgitakse artiklite 76–84 asjakohaseid sätteid, sh eeskirja, et hankelepingut ei sõlmita pakkujaga, kes oleks tulnud artikli 80 kohaselt kõrvaldada või kes ei vasta kvalifitseerimise tingimustele, mis võrgustiku sektori hankija on kehtestanud kooskõlas artikli 78 lõikega 1 ja artikliga 80.

Liikmesriigid võivad esimeses lõigus kirjeldatud menetluse kasutamise keelata teatavat tüüpi riigihangete puhul või teatavatel juhtudel või piirata selle kasutamisega teatavat tüüpi riigihangete puhul või teatavatel juhtudel.

8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 103 vastu delegeeritud õigusakte XIV lisas esitatud loetelu ajakohastamiseks, kui loetellu on vaja lisada uusi kõikide liikmesriikide poolt ratifitseeritud rahvusvahelisi kokkuleppeid või kui kõik liikmesriigid ei ratifitseeri enam loetelus olevaid rahvusvahelisi kokkuleppeid või kui neid on muul viisil muudetud, näiteks on muudetud nende ulatust, sisu või nimetust.

1. alajagu

Kvalifitseerimine ja kvalitatiivne valik

Artikkel 77

Kvalifitseerimissüsteemid

1. Võrgustiku sektori hankijad võivad soovi korral luua ettevõtjate kvalifitseerimise süsteemi ja rakendada seda.

Kvalifitseerimissüsteemi kehtestavad või seda rakendavad võrgustiku sektori hankijad tagavad, et ettevõtjatel on igal ajal võimalik taotleda kvalifitseerimist.

2. Lõikega 1 ettenähtud süsteemil võivad olla erinevad kvalifitseerimisetapid.

Võrgustiku sektori hankijad kehtestavad kvalifitseerimist taotlevate ettevõtjate kõrvaldamise ja väljavalimise objektiivsed eeskirjad ja kriteeriumid ning kvalifitseerimissüsteemi rakendamise objektiivsed kriteeriumid ja eeskirjad, mis hõlmavad selliseid küsimusi nagu süsteemiga liitumine, kvalifikatsiooni perioodiline ajakohastamine ja süsteemi kehtivusaeg.

▼B

Kui need kriteeriumid ja eeskirjad hõlmavad tehnilisi kirjeldusi, kohaldatakse artikleid 60–62. Kriteeriume ja eeskirju võib vastavalt vajadusele ajakohastada.

3. Taotluse korral tehakse ettevõtjale kättesaadavaks lõikes 2 osutatud kriteeriumid ja eeskirjad. Kõnealustest ajakohastatud kriteeriumidest ja eeskirjadest teatatakse huvitatud ettevõtjatele.

Kui võrgustiku sektori hankija leiab, et teatavate teiste üksuste või asutuste kvalifitseerimissüsteem vastab tema nõuetele, teatab ta huvitatud ettevõtjatele niisuguste teiste üksuste või asutuste nimed.

4. Kvalifitseeritud ettevõtjate kohta peetakse kirjalikku registrit; selle võib jagada kategooriateks vastavalt hankelepingute tüüpidele, mille suhtes kvalifitseerimine kehtib.

5. Kui hanketeateks on kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teade, kasutatakse kvalifitseerimissüsteemiga hõlmatud konkreetsete ehitustööde, asjade või teenuste hankelepingute sõlmimiseks piiratud hankemenetlust või läbirääkimistega hankemenetlust, mille käigus kõik pakkujad ja osalejad valitakse nende taotlejate hulgast, kes juba on sellise süsteemi alusel kvalifitseeritud.

6. Kvalifitseerimise taotlusega või süsteemi alusel juba saadud kvalifikatsiooni ajakohastamise või säilitamisega seotud teenustasud on proportsionaalsed tekkivate kuludega.

*Artikkel 78***Kvalitatiivse valiku kriteeriumid**

1. Võrgustiku sektori hankijad võivad kehtestada objektiivsed eeskirjad ja kriteeriumid pakkujate või taotlejate kõrvaldamiseks ja väljavalimiseks; kõnealused eeskirjad ja kriteeriumid tehakse huvitatud ettevõtjatele kättesaadavaks.

2. Kui võrgustiku sektori hankijatel on vaja tagada asjakohane tasakaal hankemenetluse konkreetsete omaduste ja selle läbiviimiseks vajalike vahendite vahel, võivad nad piiratud või läbirääkimistega hankemenetluse, võistleva dialoogi või innovatsioonipartnerluse korral kehtestada objektiivsed eeskirjad ja kriteeriumid, mis kajastavad kõnealust vajadust ja võimaldavad võrgustiku sektori hankijal vähendada nende taotlejate arvu, kellele esitatakse pakkumuse esitamise või läbirääkimiste alustamise ettepanek. Väljavalitud taotlejate arvu puhul võetakse siiski arvesse piisava konkurentsi tagamise vajadust.

*Artikkel 79***Teiste üksuste suutlikkusele toetumine**

1. Kui kvalifitseerimissüsteemi alusel kvalifitseerimist taotlevate ettevõtjate kõrvaldamise ja väljavalimise eeskirjad ja kriteeriumid hõlmavad nõudeid ettevõtja majandus- ja finantssuutlikkusele või tehnilisele ja ametialasele suutlikkusele, võib ettevõtja vajaduse korral toetuda teiste

▼B

üksuste suutlikkusele, milline ka poleks tema ja nende üksuste vaheline juriidiline seos. Teenuseosutaja või töövõtja või ettevõtja juhtide haridust ja kutsekvalifikatsiooni või asjakohast töökogemust puudutavate kriteeriumide osas võivad ettevõtjad toetuda aga üksnes teiste üksuste suutlikkusele, kui viimati nimetud teevad selliseid ehitustöid või osutavad selliseid teenuseid, mille jaoks selline suutlikkus on nõutav. Kui ettevõtja soovib toetuda teiste üksuste suutlikkusele, tõendab ta võrgustiku sektori hankijale, et need vahendid on kättesaadavad kvalifitseerimissüsteemi kogu kehtivusaja jooksul, näiteks esitades sellistelt üksustelt saadud vastava kinnituse.

Kui võrgustiku sektori hankija osutab käesoleva direktiivi artikli 80 kohaselt direktiivis 2014/24/EL sätestatud kõrvaldamis- ja kvalifitseerimise tingimustele, kontrollib võrgustiku sektori hankija käesoleva direktiivi artikli 80 lõike 3 kohaselt, kas teised üksused, kelle suutlikkusele ettevõtja kavatseb toetuda, vastavad asjakohastele kvalifitseerimise tingimustele või kas esinevad kõrvaldamise alused, millele võrgustiku hankija osutanud vastavalt direktiivi 2014/24/EL artiklile 57. Võrgustiku sektori hankija nõuab, et ettevõtja asendaks üksust, kelle puhul esinevad kohustusliku kõrvaldamise alused, millele võrgustiku sektori hankija on osutanud. Võrgustiku sektori hankija võib nõuda või liikmesriik võib teda kohustada nõudma, et ettevõtja asendaks üksust, kelle puhul esinevad mittekohustusliku kõrvaldamise alused, millele võrgustiku sektori hankija on osutanud.

Kui ettevõtja toetub teiste üksuste suutlikkusele seoses majandusliku ja finantsseisundiga seotud kriteeriumidega, võib võrgustiku sektori hankija nõuda, et ettevõtja ja vastavad üksused vastutaksid hankelepingu täitmise eest ühiselt.

Samadel tingimustel võib artikli 37 lõikes 2 osutatud ettevõtjate rühm toetuda sama rühma teiste osaliste või teiste üksuste suutlikkusele.

2. Kui taotlejate ja pakujate kõrvaldamise ja väljavalimise objektiviisid eeskirjad ja kriteeriumid avatud, piiratud või läbirääkimistega hankemenetluse, võistleva dialoogi või innovatsioonipartnerluse korral hõlmavad nõudeid ettevõtja majandus- ja finantssuutlikkusele või tema tehnilisele ja ametialasele suutlikkusele, võib ettevõtja vajaduse korral ja teatava hankelepingu puhul toetuda teiste üksuste suutlikkusele, vaatamata sellele, milline on tema ja nende üksuste vaheline juriidiline seos. Teenuseosutaja või töövõtja või ettevõtja juhtide haridust ja kutsekvalifikatsiooni või asjakohast töökogemust puudutavate kriteeriumide osas võivad ettevõtjad toetuda aga üksnes teiste üksuste suutlikkusele, kui viimati nimetud teevad selliseid ehitustöid või osutavad selliseid teenuseid, mille jaoks selline suutlikkus on nõutav. Kui ettevõtja soovib toetuda teiste üksuste suutlikkusele, tõendab ta võrgustiku sektori hankijale, et vajalikud vahendid on talle kättesaadavad, näiteks esitades sellistelt üksustelt saadud vastava kinnituse.

▼B

Kui võrgustiku sektori hankija osutab käesoleva direktiivi artikli 80 kohaselt direktiivis 2014/24/EL sätestatud kõrvaldamis- ja kvalifitseerimise tingimustele, kontrollib võrgustiku sektori hankija käesoleva direktiivi artikli 80 lõike 3 kohaselt, kas teised üksused, kelle suutlikkusele ettevõtja kavatseb toetuda, vastavad asjakohastele kvalifitseerimise tingimustele või kas esinevad kõrvaldamise alused, millele võrgustiku hankija osutanud vastavalt direktiivi 2014/24/EL artiklile 57. Võrgustiku sektori hankija nõuab, et ettevõtja asendaks üksust, kes ei vasta asjakohasele kvalifitseerimise tingimusele või kelle puhul esinevad kohustusliku kõrvaldamise alused, millele võrgustiku sektori hankija on osutanud. Võrgustiku sektori hankija võib nõuda või liikmesriik võib teda kohustada nõudma, et ettevõtja asendaks üksust, kelle puhul esinevad mittekohustusliku kõrvaldamise alused, millele võrgustiku sektori hankija on osutanud.

Kui ettevõtja toetub teiste üksuste suutlikkusele seoses majandusliku ja finantsseisundiga seotud kriteeriumidega, võib võrgustiku sektori hankija nõuda, et ettevõtja ja vastavad üksused vastutaksid hankelepingu täitmise eest ühiselt.

Samadel tingimustel võib artikli 37 lõikes 2 osutatud ettevõtjate rühm toetuda sama rühma teiste osaliste või teiste üksuste suutlikkusele.

3. Seoses ehitustööde ja teenuste hankepingutega ning asjade kohaletoomise ja paigaldamistöödega asjade hankepingute puhul võib võrgustiku sektori hankija nõuda, et teatavaid olulisi ülesandeid teostaks pakkuja ise või kui pakumuse esitab artikli 37 lõike 2 kohane ettevõtjate rühm, siis selle rühma liige.

Artikkel 80

Kõrvaldamise aluste ja kvalifitseerimise tingimuste kasutamine vastavalt direktiivile 2014/24/EL

1. Kvalifitseerimissüsteemi alusel kvalifitseerimist taotlevate ettevõtjate kõrvaldamise ja väljavalimise objektiivsed eeskirjad ja kriteeriumid ning taotlejate ja pakujate kõrvaldamise ja väljavalimise objektiivsed eeskirjad ja kriteeriumid avatud, piiratud või läbirääkimistega hankemenetluse, võistleva dialoogi või innovatsioonipartnerluse korral võivad hõlmata direktiivi 2014/24/EL artiklis 57 loetletud kõrvaldamise aluseid kõnealuses direktiivis sätestatud tingimustel.

Kui võrgustiku sektori hankija on avaliku sektori hankija, hõlmavad kõnealused kriteeriumid ja eeskirjad direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõigetes 1 ja 2 loetletud kõrvaldamise aluseid kõnealuses artiklis sätestatud tingimustel.

Kui liikmesriigid seda nõuavad, hõlmavad kõnealused kriteeriumid ja eeskirjad direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõikes 4 loetletud kõrvaldamise aluseid kõnealuses artiklis sätestatud tingimustel.

▼B

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kriteeriumid ja eeskirjad võivad hõlmata direktiivi 2014/24/EL artiklis 58 sätestatud kvalifitseerimise tingimusi kõnealuses artiklis sätestatud tingimustel, eriti seoses aastakäibe piirmäärade nõuetega, nagu on sätestatud kõnealuse artikli lõike 3 teises lõigus.

3. Käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaldamisel kohaldatakse direktiivi 2014/24/EL artikleid 59–61.

*Artikkel 81***Kvaliteeditagamis- ja keskkonnajuhtimisstandardid**

1. Kui võrgustiku sektori hankijad nõuavad sõltumatute asutuste koostatud tõendeid selle kohta, et ettevõtja järgib teatavaid kvaliteeditagamisstandardeid ja sealhulgas puudega inimeste ligipääsu tagamise nõuet, viitavad võrgustiku sektori hankijad asjakohastele kvaliteeditagamissüsteemidele, mis põhinevad Euroopa standardite seerialtel, mille on kinnitanud akrediteeritud asutused. Nad tunnustavad teiste liikmesriikide asutuste samaväärseid tõendeid. Samuti aktsepteeritakse muid tõendeid samaväärsete kvaliteeditagamismeetmete kohta, kui asjaomasel ettevõtjal ei ole võimalik selliseid tõendeid saada ettenähtud tähtaja jooksul temast mitteolenevatel põhjustel, tingimusel et see ettevõtja tõendab, et kavandatavad kvaliteeditagamismeetmed vastavad nõutavatele kvaliteeditagamisstandarditele.

2. Kui võrgustiku sektori hankijad nõuavad sõltumatute asutuste koostatud tõendeid selle kohta, et ettevõtja järgib teatavaid keskkonnajuhtimissüsteeme või -standardeid, osutavad nad liidu keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemile (EMAS) või määruse (EÜ) nr 1221/2009 artikli 45 alusel nõuetele vastavaks tunnistatud muudele keskkonnajuhtimissüsteemidele või akrediteeritud asutuste koostatud asjakohastel Euroopa või rahvusvahelistel standarditel põhinevatele muudele keskkonnajuhtimissandarditele. Nad tunnustavad teiste liikmesriikide asutuste samaväärseid tõendeid.

Kui ettevõtjal ei ole tõendatavalt sellistele tõenditele juurdepääsu või võimalust saada neid tõendeid ettenähtud tähtaja jooksul temast mitteolenevatel põhjustel, aktsepteerib võrgustiku sektori hankija ka muud tõendusmaterjali keskkonnajuhtimismetmete järgimise kohta, tingimusel et asjaomane ettevõtja tõendab, et need meetmed on samaväärsed kohaldatava keskkonnajuhtimissüsteemi või -standardi kohaselt nõutavate meetmetega.

3. Liikmesriigid teevad teistele liikmesriikidele taotluse korral kättesaadavaks kogu teabe seoses dokumentidega, mis esitatakse tõendina lõigetes 1 ja 2 osutatud kvaliteeditagamis- ja keskkonnajuhtimisstandardite järgimise kohta.

▼B

2. alajaagu

Hankelepingu sõlmimine*Artikkel 82***Pakkumuste hindamise kriteeriumid**

1. Ilma et see piiraks siseriiklikke õigus- ja haldusnorme, mis käsitlevad teatavate asjade hinda või teatavate teenuste eest tasustamist, tuginevad võrgustiku sektori hankijad hankelepingute sõlmimisel majanduslikult soodsaimale pakkumusele.

2. Võrgustiku sektori hankija seisukohast majanduslikult soodsaim pakkumus tehakse kindlaks hinna või kulu alusel, kasutades kulutõhususe põhimõtet, näiteks olulusringi kulude alusel kooskõlas artikliga 83 ning see võib hõlmata parima hinna ja kvaliteedi suhet, mida hinnatakse kvaliteetivuseid, keskkonna- ja sotsiaalseid aspekte sisaldavate kriteeriumide alusel, mis on seotud asjaomase hankelepingu esemega. Sellised kriteeriumid võivad näiteks hõlmata järgmist:

- a) kvaliteet, sh tehniline väärtus, esteetilised ja funktsionaalsed omadused, ligipääsetavus, kõiki kasutajaid arvestav projekt, sotsiaalsed omadused, keskkonnaomadused ja innovaatilised omadused, kauplemine ja selle tingimused;
- b) hankelepingut täitma määratavate töötajate töökorraldus, kvalifikatsioon ja kogemus, kui töötajate kvalifikatsioon võib oluliselt mõjutada hankelepingu täitmise kvaliteeti; või
- c) müügijärgne hooldus ja tehniline abi ning tarnetingimused, nagu tarnekuupäev, tarneprotsess ja tarneperiood või valmimise aeg, varuosadega seoses võetavad kohustused ja tarnekindlus. Kulude element võib esineda ka fikseeritud hinna või kulude näol, millest tulenevalt ettevõtjad konkureerivad üksnes kvaliteedikriteeriumi alusel.

Liikmesriigid võivad ette näha, et võrgustiku sektori hankija ei või kasutada ainult hinda või ainult kulu pakkumuste hindamise ainusa kriteeriumina või piirata nende kasutamist teatavatele võrgustiku sektori hankijate kategooriatele või teatavat liiki hankelepingutele.

3. Pakkumuste hindamise kriteeriume käsitatakse seotuna hankelepingu esemega, kui need on seotud ehitustööde, asjade või teenustega, mis tehakse, tarnitakse või osutatakse selle hankelepingu alusel nende olulusringi mis tahes aspektides ja etappides, sealhulgas teguritega, mis on seotud järgmisega:

- a) nende ehitustööde, asjade või teenuste tootmise, osutamise või nendega kauplemise konkreetse protsessiga või
- b) konkreetse protsessiga nende olulusringi muus etapis,

isegi kui need tegurid ei ole nende oluliseks osaks.

▼B

4. Pakkumuste hindamise kriteeriumidega ei anta võrgustiku sektori hankijatele piiramatut valikuvabadust. Need peavad tagama toimiva konkurentsi võimaldamise ja nendega peavad kaasnema tehnilised kirjeldused, mis võimaldavad pakkujate esitatud teavet tõhusalt kontrollida, et hinnata, kui hästi vastavad pakkumused pakkumuste hindamise kriteeriumidele. Kahtluse korral kontrollib võrgustiku sektori hankija tegelikuses pakkujate esitatud teabe ning tõendite tõesust.

5. Võrgustiku sektori hankija märgib hankedokumentides suhtelise osakaalu, mille ta omistab igale valitud kriteeriumile majanduslikult soodsaima pakkumuse kindlakstegemisel, välja arvatud juhul, kui see tehakse kindlaks üksnes hinna alusel.

Nimetatud osakaalusid võib väljendada ligikaudsel viisil asjakohase maksimaalse vahemikuna.

Kui osakaalude kasutamine ei ole objektiivsetel põhjustel võimalik, esitab võrgustiku sektori hankija kriteeriumid tähtsuse vähenemise järjekorras.

*Artikkel 83***Olelusringi kulude arvestamine**

1. Olelusringi kulude arvestamisel võetakse asjakohases ulatuses osaliselt või täielikult arvesse toote, teenuse või ehitustöö olelusringi jooksul tekkivaid järgmisi kulusid:

a) võrgustiku sektori hankija või muude kasutajate kantavad kulud, nagu:

i) soetamisega seotud kulud;

ii) kasutamisega seotud kulud, nagu energia- ja muude ressursside tarbimine;

iii) hoolduskulud;

iv) kasutamisjärgsed kulud, nagu kogumise ja ringlussevõtu kulud;

b) keskkonnaga seotud välismõjude arvele kantavad kulud, mis on seotud toote, teenuse või ehitustööga nende olelusringi jooksul, kui neid saab rahaliselt hinnata ja kindlaks teha; nende kulude hulka võivad kuuluda kasvuhoonegaaside ja muude saasteainete heitega kaasnevad ning muud kliimamuutuste mõju leevendamise seotud kulud.

2. Kui võrgustiku sektori hankija hindab kulusid olelusringi kulude arvestamise alusel, märgib ta hankedokumentides, milliseid andmeid pakkujad peavad esitama, ning meetodi, mida võrgustiku sektori hankija kasutab nende andmete alusel olelustersükli kulude kindlaksmääramiseks.

Keskkonnaga seotud välismõjude arvele kantavate kulude hindamiseks kasutatav meetod peab vastama kõigile järgmistele tingimustele:

▼B

- a) see põhineb objektiivselt kontrollitavatel mittediskrimineerivatel kriteeriumidel. Eelkõige, kui see ei ole kehtestatud korduvaks või pidevaks kohaldamiseks, ei tohi see sobimatul viisil soodustada või ebasoodsasse olukorda panna teatavaid ettevõtjaid;
- b) see on kõigile huvitatud isikutele kättesaadav;
- c) nõutavaid andmeid saab tavapäraselt hoolas ettevõtja, sealhulgas WTO hankelepingu või muu, liidu jaoks siduva rahvusvahelise lepingu osaliseks oleva kolmanda riigi ettevõtja mõistlikke jõupingutusi tehes esitada.

3. Kui liidu õigusaktiga on tehtud kohustuslikuks olelusringi kulude arvestamise ühise meetodi kasutamine, tuleb olelusringi kulude arvestamiseks kasutada seda ühist meetodit.

Selliste seadusandlike aktide loetelu ja vajaduse korral neid täiendavate delegeeritud õigusaktide loetelu on esitatud XV lisas.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 103 vastu delegeeritud õigusakte kõnealuse loetelu ajakohastamiseks, kui selle loetelu ajakohastamine on vajalik tulenevalt uute õigusaktide vastuvõtmisest, millega tehakse kohustuslikuks ühise meetodi kasutamine või tunnistatakse kehtetuks või muudetakse kehtivaid õigusakte.

*Artikkel 84***Põhjendamatult madala maksumusega pakkumused**

1. Võrgustiku sektori hankija palub ettevõtjatel selgitada pakkumuses esitatud hindu või kulusid, kui pakkumused tunduvad olevat asjaomaste ehitustööde, asjade või teenuste kohta põhjendamatult madala maksumusega.
2. Lõikes 1 osutatud selgitused võivad eelkõige olla seotud järgnevaga:
 - a) tootmisprotsessi, osutatavate teenuste või ehitusmeetodi säästlikkus;
 - b) valitud tehnilised lahendused või erandlikult soodsad tingimused, mida pakkuja saab kasutada asjade tarnimisel, teenuste osutamisel või ehitustööde tegemisel;
 - c) pakkuja väljapakutud asjade, teenuste või ehitustööde originaalsus;
 - d) artikli 36 lõikes 2 osutatud kohustuste täitmine;
 - e) artiklis 88 osutatud kohustuste täitmine;
 - f) pakkuja võimalus saada riigiabi.

▼B

3. Võrgustiku sektori hankija hindab esitatud teavet, konsulteerides pakkujaga. Ta võib pakkumuse tagasi lükata üksnes siis, kui esitatud tõendid ei õigusta rahuldaval määral väljapakutud madalat hinda või kulusid, võttes arvesse lõikes 2 osutatud elemente.

Võrgustiku sektori hankija võib pakkumuse tagasi lükata, kui ta on kindlaks teinud, et pakkumus on põhjendamatult madala maksumusega, sest see ei vasta artikli 36 lõikes 2 osutatud kohaldatavatele kohustustele.

4. Kui võrgustiku sektori hankija teeb kindlaks, et pakkumus on põhjendamatult madala maksumusega, kuna pakkuja on saanud riigiabi, võib sellise pakkumuse üksnes kõnealusel põhjusel tagasi lükata ainult pärast pakkujaga konsulteerimist, kui pakkuja ei suuda võrgustiku sektori hankija määratud piisava ajavahemiku jooksul tõendada, et kõnealune abi sobib kokku siseturuga ELi toimimise lepingu artikli 107 tähenduses. Kui võrgustiku sektori hankija lükkab neil asjaoludel pakkumuse tagasi, teavitab ta sellest komisjoni.

5. Liikmesriigid teevad teistele liikmesriikidele taotluse korral halduskoostöö raames kättesaadavaks mis tahes nende käsutuses oleva teabe, näiteks õigusnormid, üldiselt kohaldatavad kollektiivlepingud või siseriiklikud tehnilised standardid, mis puudutavad lõikes 2 osutatud üksikasjadega seoses esitatavaid tõendeid ja dokumente.

4. ja gu

**Kolmandatest riikidest pärinevaid tooteid
sisaldavad pakkumused ja suhted nende
riikidega**

*Artikkel 85***Kolmandatest riikidest pärinevaid tooteid sisaldavad pakkumused**

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse pakkumustele, mis hõlmavad tooteid kolmandatest riikidest, millega liit ei ole mitmepoolselt ega kahepoolselt sõlminud kokkulepet, mis tagaks ühenduse ettevõtjatele võrreldava ja tõhusa juurdepääsu nende kolmandate riikide turgudele. See ei piira liidu ja selle liikmesriikide kohustusi kolmandate riikide suhtes.

2. Asjade hankelepingu sõlmimiseks tehtud pakkumuse võib tagasi lükata, kui kolmandatest riikidest pärit toodete osakaal, mille päritolu on kindlaks määratud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 952/2013, ⁽¹⁾ ületab 50 % pakkumuses sisalduvate toodete kogumaksumusest.

Käesoleva artikli kohaldamisel käsitletakse telekommunikatsioonivõrgu seadmetes kasutatavat tarkvara tootena.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

▼B

3. Kui käesoleva lõike teisest lõigust ei tulene teisiti, siis kahe või enama pakkumuse korral, mis on artiklis 82 sätestatud pakkumuste hindamise kriteeriumide seisukohast samaväärsed, eelistatakse pakku-musi, mida ei või käesoleva artikli lõike 2 alusel tagasi lükata. Käes-oleva artikli kohaldamisel käsitatakse selliste pakkumuste hindu võrdse-tena, kui hinnaerinevus ei ole suurem kui 3 %.

Pakkumust ei eelistata teisele, nagu on sätestatud esimeses lõigus, kui selle vastuvõtmine sunniks ostjat hankima olemasolevatest seadmetest erinevate tehniliste omadustega seadmeid, mis tooks kaasa ühildama-tuse, tehnilised raskused käitamisel ja hooldamisel või ebaproportsio-naalselt suured kulud.

4. Käesoleva artikli kohaldamisel ei võeta kolmandatest riikidest pärit toodete osakaalu kindlaksmääramisel lõike 2 alusel arvesse neid kolmandaid riike, kelle suhtes nõukogu otsusega kohaldatakse lõike 1 alusel käesoleva direktiivi sätteid.

5. Komisjon esitab nõukogule 31. detsembriks 2015 ja seejärel igal aastal aastaaruande, mis kajastab mitmepoolsetel või kahepoolsetel läbi-rääkimistel tehtud edusamme liidu ettevõtjate juurdepääsu tagamisel kolmandate riikide turgudele käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvates valdkondades, kõnealuste läbirääkimiste tulemusi ja kõigi sõlmitud kokkulepete praktilist rakendamist.

Artikkel 86

Suhted kolmandate riikidega ehitustööde, asjade ja teenuste hankelepingute alal

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõigist üldistest õigusala-stest või praktilistest raskustest, mida nende ettevõtjad teenuste hankelepin-gute sõlmimisel kolmandates riikides kogevad ja millest need neile ette kannavad.

2. Komisjon teatab nõukogule 18. aprilliks 2019 ja seejärel kindlate ajavahemike järel kolmandates riikides sõlmitavatest teenuste hankelepin-gutest ja nende riikidega selleteemalistel läbirääkimistel, eelkõige Maaailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) raames saavutatud edusammudest.

3. Komisjon püüab pöördumisega asjaomase kolmanda riigi poole parandada olukorda kõikjal, kus ta lõikes 2 viidatud ettekannete või muu teabe põhjal leiab, et teenuste hankelepingute sõlmimise kontekstis kolmas riik:

- a) ei võimalda liidu ettevõtjatele sama tõhusat juurdepääsu teenuste hankelepingute sõlmimisele, kui see on võimaldatud liidu poolt nimetatud riigi ettevõtjatele;
- b) ei võimalda liidu ettevõtjatele selle riigi ettevõtjatega võrdset koht-lemist või samu konkurentsivõimalusi või

▼B

c) kohtleb teiste kolmandate riikide ettevõtjaid paremini kui liidu ettevõtjaid.

4. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõigist õiguslastest või praktilistest raskustest, mida nende ettevõtjad hankelepinguid sõlmida püüdes kogevad kolmandates riikides XIV lisas loetletud rahvusvahelise tööõiguse sätete rikkumise tõttu, millest ettevõtjad neile ette kannavad.

5. Lõigetes 3 ja 4 viidatud asjaoludel võib komisjon igal ajal teha ettepaneku, et nõukogu võtaks vastu rakendusakti, millega katkestatakse või piiratakse selles rakendusaktis nimetatud ajavahemikuks teenuste hankelepingute sõlmimine:

- a) ettevõtjatega, kelle suhtes kehtib kõnealuse kolmanda riigi õigus;
- b) ettevõtjatega, kes on seotud punktis a määratletud ettevõtjatega ja kellel, kuigi nende registrijärgne asukoht on liidus, ei ole otsest ega toimivat seost liikmesriigi majandusega;
- c) ettevõtjatega, kelle esitatud pakkumuse esemeks on kõnealusest kolmandast riigist pärit teenused.

Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega niipea kui võimalik.

Komisjon võib teha ettepaneku kõnealuste meetmete kohta omal algatusel või liikmesriigi taotlusel.

6. Käesolev artikkel ei mõjuta liidu kohustuste täitmist kolmandate riikide suhtes, mis tulenevad rahvusvahelistest kokkulepetest riigihangete kohta, eriti Maailma Kaubandusorganisatsiooni raames.

IV PEATÜKK

Hankelepingu täitmine

Artikkel 87

Hankelepingute täitmise tingimused

Võrgustiku sektori hankija võib sätestada hankelepingu täitmise eritingimused, tingimusel et need on seotud hankelepingu esemega artikli 82 lõike 3 tähenduses ning need on esitatud hanketeates või hankedokumentides. Need tingimused võivad hõlmata majanduslikke, innovaatilisusega seotud, keskkonnavalaseid, sotsiaalseid või tööhõivealaseid kaalutlusi.

Artikkel 88

Allhanked

1. Artikli 36 lõikes 2 osutatud kohustuste täitmine alltöövõtjate poolt tagatakse oma vastutusala ja pädevuse piirides tegutsevate pädevate riiklike asutuste asjakohaste meetmetega.

▼B

2. Võrgustiku sektori hankija võib hankedokumentides paluda või liikmesriik võib nõuda, et pakkuja näitaks oma pakkumustes ära hankelepingu kõik osad, mis ta kavatseb lasta teha allhankena kolmandatel osapooltel, ja kõik allhangete väljapakutud täitjad.

3. Liikmesriigid võivad alltöövõtja taotluse korral ja kui hankelepingu olemus seda lubab, ette näha, et võrgustiku sektori hankija kannab alltöövõtjale otse üle nende teenuste, asjade või ehitustööde eest tasumisele kuuluvad maksed, mille alltöövõtja on osutanud või tarninud ettevõtjale, kellega hankeleping sõlmiti (peatöövõtjale). Sellised meetmed võivad sisaldada asjakohaseid mehhanisme, mis võimaldavad peatöövõtjal alusetud maksed vaidlustada. Kõnealust makseviisi käsitlev kord nähakse ette hankedokumentides.

4. Lõigete 1–3 kohaldamine ei piira peatöövõtja vastutuse küsimust.

5. Ehitustööde hankelepingute puhul ja nende teenuste osas, mida osutatakse rajatistel võrgustiku sektori hankija otsese järelevalve all, nõuab võrgustiku sektori hankija pärast hankelepingu sõlmimist ja hiljemalt siis, kui algab hankelepingu täitmine, et peatöövõtja teataks talle selliste ehitustööde või teenustega seotud ja selleks hetkeks teadaolevate alltöövõtjate nimed, kontaktandmed ja seaduslikud esindajad. Võrgustiku sektori hankija nõuab, et peatöövõtja teataks talle selle teabe mis tahes muutustest hankelepingu kehtivusaja jooksul ning sama teabe ka mis tahes uute alltöövõtjate kohta, kes asjaomaste ehitustööde või teenustega järgnevalt seotud on.

Olenemata esimesest lõigust võivad liikmesriigid sätestada kohutuse, et nõutav teave edastatakse otse peatöövõtja kohta.

Kui see on käesoleva artikli lõike 6 punkti b kohaldamise eesmärgil vajalik, lisatakse nõutavale teabele artikli 80 lõikes 3 osutatud alltöövõtjate endi kinnitused. Käesoleva artikli lõike 8 kohaste rakendusmeetmetega võib ette näha, et alltöövõtjad, kes kaasatakse pärast hankelepingu sõlmimist, esitavad enda kinnituse asemel tõendid ja muud täiendavad dokumendid.

Esimest lõiku ei kohaldata tarnijate suhtes.

Võrgustiku sektori hankijad võivad esimeses lõigus sätestatud kohustusi laiendada või liikmesriigid võivad nende laiendamist nõuda näiteks:

- a) asjade hankelepingutele, nende teenuste hankelepingutele, mis ei ole seotud rajatistel võrgustiku sektori hankija otsese järelevalve all osutatavate teenustega, või ehitustööde või teenuste hankelepingutega seotud tarnijatele;
- b) peatöövõtja alltöövõtjate alltöövõtjatele või alltöövõtuahelas veelgi allapoole.

▼B

6. Artikli 36 lõikes 2 osutatud kohustuste rikkumise vältimiseks võib võtta asjakohaseid meetmeid, näiteks:

a) kui liikmesriigi siseriiklik õigus näeb ette alltöövõtjate ja peatöövõtja solidaarvastutuse mehhanismi, peab asjaomane liikmesriik tagama asjakohaste eeskirjade kohaldamise vastavalt artikli 36 lõikes 2 sätestatud tingimustele;

b) avaliku sektori hankija võib kooskõlas käesoleva direktiivi artikli 80 lõikega 3 kontrollida, kas alltöövõtjate kõrvaldamine direktiivi 2014/24/EL artikli 57 kohaselt on põhjendatud, või liikmesriigid võivad temalt selle kontrollimist nõuda. Sellistel juhtudel nõuab avaliku sektori hankija, et ettevõtja asendaks alltöövõtjat, kelle puhul kontrollimine näitas kohustusliku kõrvaldamise aluste olemasolu. Avaliku sektori hankija võib nõuda või liikmesriik võib teda kohustada nõudma, et ettevõtja asendaks alltöövõtjat, kelle puhul näitas kontrollimine mittekohustusliku kõrvaldamise aluste olemasolu.

7. Liikmesriigid võivad oma siseriikliku õiguse alusel kehtestada rangemad eeskirjad või minna alltöövõtjatele otsemaksete tegemisel kaugemale, näiteks nähes ette, et alltöövõtjatele on võimalik otse maksta, ilma et nad peaksid otsemaksmist taotlema.

8. Liikmesriigid, kes on otsustanud näha lõigete 3, 5 või 6 kohased meetmed ette õigus- või haldusnormidega ning liidu õigust arvestades, täpsustavad nende meetmete rakendamise tingimused. Seejuures võivad liikmesriigid piirata nende meetmete kohaldatavust, näiteks teatavatele hankelepingu liikidele, võrgustiku sektori hankijate või ettevõtjate kategooriatele või teatavatele summadele.

*Artikkel 89***Hankelepingute muutmine nende kehtivusajal**

1. Hankelepinguid ja raamlepinguid võib ilma käesoleva direktiivi kohaselt uut hankemenetlust korraldamata muuta järgmistel juhtudel:

a) kui muudatused, sõltumata nende rahalisest väärtusest, olid esialgsetes hankedokumentides ette nähtud selgete, täpsete ja ühemõtteliste läbivaatamisklauslitega, mis võivad hõlmata hinna läbivaatamise klausleid või võimalusi. Sellistes klauslites märgitakse võimalike muudatuste või võimaluste ulatus ja olemus ning ka tingimused, mille korral neid võib kasutada. Nendega ei nähta ette muudatusi või võimalusi, millega muudetakse hankelepingu või raamlepingu üldist olemust;

b) selliste algse töövõtja vajalikuks osutunud täiendavate ehitustööde, teenuste või asjade puhul, olenemata nende maksumusest, mida esialgne riigihange ei sisaldanud, juhul kui töövõtja vahetamine:

▼B

- i) ei ole majanduslikel või tehnilistel põhjustel võimalik, kuna need ei ole omavahel vahetatavad või koostalitlusvõimelised olemasolevate seadmete, tarkvara, teenuste või rajatistega, mis tarniti või osutati esialgse riigihanke raames, ja
 - ii) põhjustaks võrgustiku sektori hankijale olulist ebamugavust või topeltkulusid;
- c) kui on täidetud järgmised kumulatiivsed tingimused:
- i) muudatus tuleneb olukorrast, mida hoolas võrgustiku sektori hankija ei saanud ette näha;
 - ii) muudatusega ei muudeta hankelepingu üldist olemust;
- d) kui uus töövõtja asendab seda töövõtjat, kellega võrgustiku sektori hankija algselt hankelepingu sõlmis, ühel järgmisel põhjusel:
- i) ühemõtteline läbivaatamisklausel või -võimalus kooskõlas punktiga a;
 - ii) algse töövõtja täielik või osaline asendamine, tulenevalt ettevõtte restruktureerimisest, sealhulgas ülevõtmisest, ühinemisest, omandamisest või maksejõuetuks muutumisest, teise algseid kvalitatiivseid kvalifitseerimise tingimusi täitva ettevõtjaga, kui sellega ei kaasne muid olulisi hankelepingu muudatusi ning selle eesmärk ei ole käesoleva direktiivi kohaldamisest kõrvale hoida, või
 - iii) võrgustiku sektori hankija täidab ise peatöövõtja kohustusi alltöövõtjate ees, kui see võimalus on siseriiklikus õiguses artikli 88 kohaselt ette nähtud;
- e) kui muudatused ei ole sõltumata oma maksumusest lõike 4 tähenduses olulised.

Võrgustiku sektori hankijad, kes on hankelepingut muutnud käesoleva lõike punktides b ja c sätestatud juhtudel, avaldavad *Euroopa Liidu Teatajas* sellekohase teate. Kõnealused teated sisaldavad XVI lisas esitatud teavet ja see avaldatakse kooskõlas artikliga 71.

2. Lisaks ja ilma et oleks vaja kontrollida, kas lõike 4 punktides a–d sätestatud tingimused on täidetud, võib hankelepinguid ilma käesoleva direktiivi kohaselt uut hankemenetlust korraldamata muuta, kui muudatuse maksumus on väiksem mõlemast järgmisest maksumusest:

- i) artiklis 15 sätestatud piirmäärad ning
- ii) 10 % algse hankelepingu maksumusest teenuste ja asjade hankelepingute puhul ning alla 15 % algse hankelepingu maksumusest ehitustööde hankelepingute puhul.

Siiski ei või muudatusega muuta hankelepingu või raamlepingu üldist olemust. Kui tehakse mitu järjestikust muudatust, hinnatakse kõnealust maksumust järjestikuste muudatuste kumulatiivse netomaksumuse alusel.

▼B

3. Lõikes 2 osutatud maksumuse arvutamisel on kontrollväärtuseks ajakohastatud maksumus, kui hankeleping sisaldab indekseerimisklauslit.

4. Hankelepingu või raamlepingu kehtivusajal tehtud muudatust käsitletakse lõike 1 punkti e tähenduses olulisena, kui sellega muutub hankeleping või raamleping olemuselt olulisel määral võrreldes algselt sõlmitud hankelepingu või raamlepinguga. Ilma et see piiraks lõigete 1 ja 2 kohaldamist, käsitletakse muudatust igal juhul olulisena, kui on täidetud üks või mitu järgmist tingimust:

- a) muudatusega lisatakse tingimusi, mis oleksid võimaldanud osaleda ka muudel kui algselt välja valitud taotlejatel või aktsepteerida muid kui algselt aktsepteeritud pakkumusi või mis oleksid hankemenetlusesse kaasanud täiendavaid osalejaid, kui neid oleks rakendatud algses hankemenetluses;
- b) muudatusega muudetakse hankelepingu või raamlepingu majanduslikku tasakaalu töövõtja jaoks soodsamaks viisil, mida ei olnud algses hankelepingus või raamlepingus ette nähtud;
- c) muudatusega laiendatakse hankelepingu või raamlepingu reguleerimisala märkimisväärselt;
- d) kui uus töövõtja asendab seda töövõtjat, kellega võrgustiku sektori hankija algselt hankelepingu sõlmis, muudel kui lõike 1 punktis d ette nähtud põhjustel.

5. Käesoleva direktiivi kohaselt uue hankemenetluse korraldamine on nõutav ehitustööde, asjade ja teenuste hankelepingu või raamlepingu kehtivusajal selle sätetesse muude kui lõigetes 1 ja 2 ette nähtud muudatuste tegemisel.

*Artikkel 90***Hankelepingute lõpetamine**

Liikmesriigid tagavad, et võrgustiku sektori hankijatel on võimalik vähemalt järgmistel juhtudel ja kohaldatava siseriikliku õigusega ette nähtud tingimuste kohaselt lõpetada ehitustööde, asjade või teenuste hankeleping selle kehtivusaja jooksul, kui ilmneb, et:

- a) hankelepingus tehakse olulisi muudatusi, mis oleks nõudnud uue hankemenetluse korraldamist vastavalt artiklile 89;
- b) töövõtja oli hankelepingu sõlmimise ajal ühes direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõikes 1 osutatud olukordadest ning oleks seetõttu tulnud hankemenetlusest kõrvaldada vastavalt käesoleva direktiivi artikli 80 lõike 1 teisele lõigule;
- c) hankelepingut ei oleks töövõtjaga tohtinud sõlmida, arvestades aluslepingutest ja käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste tõsist rikkumist, mida on kinnitanud Euroopa Liidu Kohus ELi toimimise lepingu artikli 258 kohases menetluses.

III JAOTIS

ERIHANGETE KORD

I PEATÜKK

*Sotsiaalteenused ja muud eriteenused**Artikkel 91***Sotsiaalteenuste ja muude eriteenuste hankelepingute sõlmimine**

XVII lisas loetletud sotsiaalteenuste ja muude eriteenuste hankelepingud sõlmitakse vastavalt käesolevale peatükile, kui hankelepingu maksumus on võrdne artikli 15 punktis c sätestatud piirmääraga või sellest suurem.

*Artikkel 92***Teadete avaldamine**

1. Võrgustiku sektori hankija, kes soovib sõlmida artiklis 91 osutatud teenuste hankelepingu, teatab oma kavatsusest ühel järgmisel viisil:

- a) hanketeates või
- b) pidevalt avaldatavas perioodilises eelteates. Perioodilises eelteates tuleb osutada konkreetsetel teenuste liikidele, mis on sõlmitavate hankelepingute esemeks. Selles tuleb märkida, et hankelepingud sõlmitakse ilma täiendavaid teateid avaldamata, ning paluda huvitatud ettevõtjatel oma huvist kirjalikult teatada; või
- c) pidevalt avaldatavas teates kvalifitseerimissüsteemi olemasolu kohta.

Esimest lõiku ei kohaldata aga juhul, kui teenuste hankelepingu sõlmimiseks oleks võidud kasutada väljakuulutamisetähtaegade läbiviimistega hankemenetlust vastavalt artikli 50 sätetele.

2. Võrgustiku sektori hankijad, kes on sõlminud artiklis 91 osutatud teenuste hankelepingu, teatavad tulemustest hankelepingu sõlmimise teatega. Nad võivad sellised teated kvartalite kaupa rühmitada. Sel juhul edastavad nad selliselt rühmitatud teated 30 päeva jooksul pärast iga kvartali lõppu.

3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud teated sisaldavad vähemalt XVIII lisa A, B, C või D osas osutatud teavet kooskõlas standardsete näidisteadetega. Komisjon kehtestab need standardvormid rakendusaktidega. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artiklis 105 osutatud nõuandemenetluse kohaselt.

4. Käesolevas artiklis osutatud teated avaldatakse artikliga 71 ette nähtud korras.

▼B

Artikkel 93

Hankelepingute sõlmimise põhimõtted

1. Liikmesriigid kehtestavad hankelepingute, mille suhtes kohaldatakse käesolevat peatükki, sõlmimist käsitlevad riiklikud eeskirjad, et tagada, et võrgustiku sektori hankijad järgivad läbipaistvuse ja ettevõtjate võrdse kohtlemise põhimõtteid. Liikmesriigid võivad kehtestada menetluseeskirjad, mida kohaldatakse selles ulatuses, milles need eeskirjad võimaldavad võrgustiku sektori hankijatel võtta arvesse kõnealuste teenuste eripärasid.

2. Liikmesriigid tagavad, et võrgustiku sektori hankijad võivad arvesse võtta vajadust tagada teenuste kvaliteet, katkematus, ligipääsetavus, taskukohasus, kättesaadavus ja terviklikkus, erinevate kasutajakategooriate, sealhulgas ebasoodsas olukorras olevate või haavatavate rühmade erivajaduste arvessevõtmine, kasutajate kaasamine ja neile suuremate õiguste andmine ning innovatsioon. Liikmesriigid võivad ka ette näha, et teenuseosutajaks valitakse kõige parema hinna-kvaliteedi suhtega pakkumus, võttes arvesse sotsiaalteenuste kvaliteedi ja jätkusuutlikkuse kriteeriume.

Artikkel 94

Teatavatele teenustele reserveeritud hankelepingud

1. Liikmesriigid võivad ette näha, et võrgustiku sektori hankijad, kes on avaliku sektori hankijad, võivad reserveerida organisatsioonidele õiguse osaleda hankelepingute sõlmimise menetluses üksnes artiklis 91 osutatud tervishoiu-, sotsiaal- ja kultuuriteenuste osutamiseks, mille CPV koodid on 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, 85000000-9 – 85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4, 98133110-8.

2. Lõikes 1 osutatud organisatsioon peab vastama kõikidele järgmistele tingimustele:

- a) tema eesmärk on osutada lõikes 1 osutatud teenustega seotud avalikke teenuseid;
- b) kasum reinvesteeritakse organisatsiooni eesmärgi täitmiseks. Kui kasum kas jaotatakse või jaotatakse ümber, peaks see põhinema osalusega seotud kaalutlustel;
- c) hankelepingut täitva organisatsiooni juhtimisstruktuur või omandisuhet põhinevad töötajate omandi või osalemise põhimõtetel või nõuavad töötajate, kasutajate või sidusrühmade aktiivset osalemist ning
- d) asjaomane avaliku sektori hankija ei ole asjaomaste teenuste osutamiseks sõlminud selle organisatsiooniga käesoleva artikli kohast hankelepingut viimase kolme aasta jooksul.

3. Hankelepingu maksimaalne kehtivusaeg ei tohi olla pikem kui kolm aastat.

▼B

4. Hanketeates viidatakse käesolevale artiklile.
5. Olenemata artiklist 108 hindab komisjon käesoleva artikli mõju ning esitab selle kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande 18. aprilliks 2019.

*II PEATÜKK****Ideekonkursside reguleerivad eeskirjad****Artikkel 95***Kohaldamisala**

1. Käesolevat peatükki kohaldatakse teenuste hankelepingu hankemenetluse osana korraldatava ideekonkursi suhtes, tingimusel et hankelepingu eeldatav maksumus käibemaksuta ja sealhulgas mis tahes võimalikud auhinnad või osalistele tehtavad maksed on vähemalt artikli 15 punktis a sätestatud summa suurus.
2. Käesolevat peatükki kohaldatakse kõigi selliste ideekonkursside suhtes, mille puhul on osalistele antavate auhindade ja neile tehtavate maksete kogusumma (sh artikli 50 punkti j kohaselt sõlmitava võimaliku teenuste hankelepingu, kui võrgustiku sektori hankija ei välista sellise hankelepingu sõlmimist hanketeatega) eeldatav maksumus käibemaksuta vähemalt artikli 15 punktis a sätestatud summa suurune.

*Artikkel 96***Teated**

1. Võrgustiku sektori hankijad, kes kavatsevad korraldada ideekonkursi, kuulutavad riigihanke välja ideekonkursi teate avaldamisega.

Kui nad kavatsevad sõlmida hiljem teenuse hankelepingu artikli 50 punkti j kohaselt, märgitakse see ära ideekonkursi teates.

Ideekonkursi korraldanud võrgustiku sektori hankijad avaldavad selle tulemuste kohta teate.

2. Hanketeade sisaldab XIX lisas osutatud teavet ja teade ideekonkursi tulemuste kohta sisaldab XX lisas osutatud teavet standardvormide kujul. Kõnealused standardvormid kehtestab komisjon rakendusaktidega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu artiklis 105 osutatud nõuandemenetluse kohaselt.

Teade ideekonkursi tulemuste kohta edastatakse Euroopa Liidu Väljaanne Talitusele 30 päeva jooksul pärast ideekonkursi lõppu.

▼B

Kui ideekonkursi tulemustega seotud teabe avaldamine takistaks õigusaktide rakendamist või oleks muul viisil vastuolus üldiste huvidega või kahjustaks konkreetse era- või avalik-õigusliku ettevõtja õigustatud ärihuve, või takistaks ausat konkurentsi ettevõtjate vahel, võib sellise teabe jätta avaldamata.

3. Artikli 71 lõikeid 2–6 kohaldatakse ka ideekonkurssidega seotud teadete suhtes.

*Artikkel 97***Ideekonkursside korraldamise ja osalejate valimise eeskirjad ja žürii**

1. Ideekonkursside korraldamisel kohaldavad võrgustiku sektori hankijad käesolevale I jaotisele ja käesolevale peatükile vastavalt kohandatud menetlust.

2. Ideekonkursil osalemist ei piirata:

- a) osutamisega liikmesriigi territooriumile või territooriumi osale;
 - b) põhjendusega, et vastavalt selle liikmesriigi õigusele, kus konkurss korraldatakse, peavad osalejad olema kas füüsilised või juriidilised isikud.
3. Kui ideekonkursist saab osa võtta piiratud arv osalejaid, kehtestavad võrgustiku sektori hankijad selged ja mittediskrimineerivad kvalifitseerimise tingimused. Igal juhul peab osalema kutsutud taotlejate arv olema piisav tegeliku konkurentsi tagamiseks.
4. Žürii koosneb üksnes füüsilistest isikutest, kes on ideekonkursil osalejatest sõltumatud. Kui konkursil osalejatelt nõutakse teatavat kutsekvalifikatsiooni, peab vähemalt kolmandikul žüriiliikmetest olema sama või sellega samaväärne kvalifikatsioon.

*Artikkel 98***Žürii otsused**

- 1. Žürii on oma otsustes ja arvamustes sõltumatu.
- 2. Žürii tutvub taotlejate anonüümselt esitatud plaanide ja projektidega ning teeb otsuse ainult konkursiteates märgitud kriteeriumide alusel.

▼B

3. Žürii märgib žüriiliikmete allkirjastatud aruandes ära projektide paremusjärjestuse, milles võetakse arvesse kõigi projektide eeliseid, ning lisab märkused ja kõik selgitamist vajavad punktid.
4. Anonüümsust säilitatakse niikaua, kuni žürii on kokku leppinud oma arvamuse või otsuse suhtes.
5. Vajaduse korral võib kutsuda taotlejaid vastama žürii poolt protokoli märgitud küsimustele, et selgitada projektide mis tahes tahke.
6. Žürii liikmete ja taotlejate vahelise dialoogi kohta koostatakse täiemahuline protokoll.

IV JAOTIS

JUHTIMINE*Artikkel 99***Jõustamine**

1. Korrektse ja tõhusa rakendamise tulemusliku tagamise eesmärgil tagavad liikmesriigid, et vähemalt käesolevas artiklis ette nähtud ülesandeid täidab üks või mitu asutust, organit või struktuuri. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõigist nende ülesannete täitmise õigust omavatest asutustest või struktuuridest.

2. Liikmesriigid tagavad, et jälgitakse riigihanke eeskirjade kohaldamist.

Kui jälgimist teostavad asutused või struktuurid tuvastavad omal algatusel või teabe saamisel konkreetse rikkumise või süsteemse probleemi, on neil õigus teavitada nendest probleemidest riiklikke auditooreid, kohtuid või muid asjaomaseid asutusi või struktuure, nagu ombudsman, riikide parlamendid või nende komisjonid.

3. Lõike 2 kohase jälgimise tulemused tehakse sobivate teavitusvahendite abil üldsusele kättesaadavaks. Samuti tehakse tulemused kättesaadavaks komisjonile. Näiteks võib need tulemused esitada käesoleva lõike teises lõigus osutatud jälgimist käsitlevates aruannetes.

Liikmesriigid edastavad komisjonile 18. aprilliks 2017 ja seejärel iga kolme aasta tagant jälgimist käsitleva aruande, mis sisaldab vajaduse korral teavet kõige sagedamini esinevate vale kohaldamise või õiguskindlusetuse allikate kohta, sealhulgas võimalike struktuursete või korduvate probleemide kohta eeskirjade kohaldamisel, VKEde osalemise taseme kohta riigihangetes ning hankepettuse, korruptsiooni, huvide konflikti ja muude tõsiste rikkumiste ennetamise, tuvastamise ja nende kohta nõuetele vastavalt andmete esitamise kohta.

▼B

Komisjon võib mitte sagedamini kui iga kolme aasta tagant nõuda liikmesriikidelt teavet riikliku strateegilise hankepoliitika praktilise rakendamise kohta.

Käesoleva lõike kohaldamisel käsitatakse VKEsid komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ ⁽¹⁾ määratletud tähenduses.

Käesoleva lõike kohaselt saadud andmete alusel esitab komisjon regulaarselt aruande riiklike hankepoliitikate rakendamise ja parimate tavade kohta siseturul.

4. Liikmesriigid tagavad, et:

a) liidu riigihankeõigustiku tõlgendamist ja kohaldamist käsitlev teave ja juhised on tasuta kättesaadavad, et aidata avaliku sektori hankijatel ja ettevõtjatel, eriti VKEdel, liidu riigihanke-eeskirju korrektselt kohaldada, ning

b) avaliku sektori hankijatele on kättesaadav toetus hankemenetluste ettevalmistamisel ja läbiviimisel.

5. Ilma et see piiraks üldist korda ja töömeetodeid, mille komisjon on kehtestanud liikmesriikidega suhtlemise jaoks, määravad liikmesriigid kontaktpunkti komisjoniga koostöö tegemiseks riigihankeid käsitlevate õigusaktide kohaldamise valdkonnas.

6. Avaliku sektori hankija säilitab kõigi sõlmitud hankelepingute koopiad vähemalt hankelepingu kehtivuse ajal, kui hankelepingu maksumus on:

a) 1 000 000 eurot või rohkem asjade ja teenuste hankelepingute puhul;

b) 10 000 000 eurot ehitustööde hankelepingute puhul.

Avaliku sektori hankija võimaldab neile hankelepingutele juurdepääsu; konkreetsete dokumentide või konkreetse teabe puhul võib juurdepääsu siiski keelata selles ulatuses ja neil tingimustel, mis on sätestatud kohaldatavate juurdepääsu dokumentidele ja andmekaitset käsitlevate liidu või siseriiklike eeskirjadega.

Artikkel 100

Üksikaruanded hankelepingute sõlmimise menetluse kohta

1. Võrgustiku sektori hankijad säilitavad asjakohast teavet iga käesoleva direktiiviga hõlmatud hankelepingu või raamlepingu kohta ning iga kord luuakse dünaamiline hankesüsteem. See teave on piisav, et nad saaksid hiljem õigustada otsuseid, mis on tehtud seoses:

a) ettevõtjate kvalifitseerimise ja väljavalimise ning hankelepingute sõlmimisega;

⁽¹⁾ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus mikroettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

▼B

- b) artikli 50 kohase väljakuulutamiseta läbirääkimistega menetluse kasutamisega;
- c) II jaotise II–IV peatüki mittekohaldamisega I jaotise II ja III peatüki alusel tehtavate eranditega;
- d) vajaduse korral põhjustega, miks on elektrooniliseks esitamiseks kasutatud muid kui elektroonilisi sidevahendeid.

Kui artikli 70 või artikli 92 lõike 2 kohane hankelepingu sõlmimise teade sisaldab käesoleva lõike kohaselt nõutavat teavet, võivad võrgustiku sektori hankijad osutada sellele teatele.

2. Võrgustiku sektori hankijad dokumenteerivad kõigi hankemenetluste kulgemise, ka elektrooniliste vahendite abil läbiviidavate. Selleks tagavad nad, et ta säilitavad piisavalt dokumente, et põhjendada hanke menetluse igas etapis tehtud otsuseid, nagu ettevõtjatega suhtlemist ja sisearutelusid, hankedokumentide ettevalmistamist, dialoogi ja läbirääkimisi, kui neid esines, valikut ning hankelepingute sõlmimist käsitlevad dokumendid. Neid dokumente säilitatakse vähemalt kolm aastat alates hankelepingu sõlmimise kuupäevast.

3. See teave või need dokumendid või selle peamised osad esitatakse taotluse korral komisjonile või artiklis 99 osutatud riiklikule asutusele, organile või struktuurile.

Artikkel 101

Liikmesriikide aruandlus ja statistiline teave

1. Komisjon vaatab läbi artiklites 67–71, 92 ja 96 osutatud ning IX lisa kohaselt avaldatavatest teadetest saadavate andmete kvaliteedi ja täielikkuse.

Kui käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud andmete kvaliteet ja täielikkus ei vasta artikli 67 lõikes 1, artikli 68 lõikes 1, artiklis 69, artikli 70 lõikes 1, artikli 92 lõikes 3 ja artikli 96 lõikes 2 sätestatud kohustustele, esitab komisjon asjaomasele liikmesriigile taotluse täiendava teabe saamiseks. Asjaomane liikmesriik esitab mõistliku aja jooksul komisjoni taotletud puuduva statistilise teabe.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile 18. aprilliks 2017 ja seejärel iga kolme aasta järel statistilise aruande riigihangete puhul, mille suhtes oleks olnud kohaldatav käesolev direktiiv, kui nende maksumus oleks ületanud artiklis 15 sätestatud asjaomase piirmäära, märkides nende riigihangete eeldatava kogumaksumuse asjaomasel perioodil. Sellise hinnangu koostamisel võib eelkõige lähtuda riiklikest avaldamisnõuetest tulenevalt kättesaadavatest andmetest või valimipõhistest hinnangutest.

▼B

Kõnealuse aruande võib integreerida artikli 99 lõikes 3 osutatud aruandesse.

*Artikkel 102***Halduskoostöö**

1. Liikmesriigid annavad üksteisele vastastikust abi ja kehtestavad omavahelise tõhusa koostöö meetmed, et tagada teabe vahetamine artiklites 62, 81 ja 84 osutatud küsimustes. Nad tagavad vahetatava teabe konfidentsiaalsuse.

2. Kõigi asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused vahetavad teavet kooskõlas eeskirjadega, mis käsitlevad üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel ning mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 95/46/EÜ ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2002/58/EÜ ⁽²⁾.

3. Et testida Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1024/2012 loodud siseturu infosüsteemi (IMI) kasutamise sobivust käesoleva direktiiviga hõlmatud teabe vahetamiseks, käivitatakse hiljemalt 18. aprillil 2015.

V JAOTIS

DELEGEERITUD VOLITUSED, RAKENDUSVOLITUSED JA LÕPPSÄTTED*Artikkel 103***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklites 4, 17, 40, 41, 76 ja 83 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 17. aprillist 2014.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 4, 17, 40, 41, 76 ja 83 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

▼B

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artiklite 4, 17, 40, 41, 76 ja 83 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 104***Kiirmenetlus**

1. Käesoleva artikli kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub viivitamata ja seda kohaldatakse seni, kuni selle suhtes ei esitata lõike 2 kohaselt vastuväidet. Delegeeritud õigusakti teatavakstegemisel Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjendatakse kiirmenetluse kasutamist.

2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes vastuväite esitada kooskõlas artikli 103 lõikes 5 osutatud menetlusega. Sellisel juhul tunnistab komisjon õigusakti viivitamata kehtetuks pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväide.

*Artikkel 105***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab riigihangete nõuandekomitee, mis on loodud nõukogu otsusega 71/306/EMÜ⁽¹⁾. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

*Artikkel 106***Ülevõtmine ja üleminekusätted**

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 18. aprilliks 2016. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

⁽¹⁾ Nõukogu 26. juuli 1971. aasta otsus 71/306/EMÜ riiklike ehitustöölepingute nõuandekomitee loomise kohta (EÜT L 185, 16.8.1971, lk 15).

▼B

2. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 võivad liikmesriigid lükata artikli 40 lõike 1 kohaldamise edasi kuni 18. oktoobrini 2018, välja arvatud siis, kui elektrooniliste vahendite kasutamine on kohustuslik vastavalt artiklitele 52, 53, 54, artikli 55 lõikele 3, artikli 71 lõikele 2 või artiklile 73.

Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 võivad liikmesriigid lükata kesksete hankijate puhul artikli 55 lõike 3 kohase artikli 40 lõike 1 kohaldamise edasi kuni 18. aprillini 2017.

Kui liikmesriik otsustab artikli 40 lõike 1 kohaldamise edasi lükata, näeb see liikmesriik ette, et võrgustiku sektori hankijad võivad igasuguse side ja kogu teabevahetuse puhul valida järgmiste sidevahendite vahel:

- a) elektroonilised vahendid artikli 40 kohaselt;
- b) post või muu sobiv kandja;
- c) faks;
- d) eelnimetatud vahendite kombinatsioon.

3. Kui liikmesriigid lõigetes 1 ja 2 osutatud sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 107

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2004/17/EÜ tunnistatakse kehtetuks 18. aprillil 2016.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitletakse viidetena käesolevale direktiivile ja neid loetakse vastavalt XXI lisa vastavustabelile.

Artikkel 108

Läbivaatamine

Komisjon vaatab läbi artiklis 15 sätestatud piirmäärade kohaldamisest tuleneva mõju siseturule, eelkõige sellised tegurid nagu piiriülene hankelepingute sõlmimine ja tehingute maksumus, ning esitab selle kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande 18. aprilliks 2019.

▼B

Kui see on võimalik ja asjakohane, kaalub komisjon ettepaneku tegemist suurendada järgmises läbirääkimistevoorus WTO riigihankelepingu alusel kohaldatavaid piirmäärasid. WTO riigihankelepingu alusel kohaldatavate piirmäärade muutmise korral järgneb aruandele vajaduse korral õigusakti ettepanek, millega muudetakse käesolevas direktiivis sätestatud piirmäärasid.

*Artikkel 109***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 110***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

I LISA

ARTIKLI 2 PUNKTI 2 ALAPUNKTIS A SÄTESTATUD TEGEVUSTE LOETELU

Juhul kui CPV ja NACE tõlgendamisel on erinevusi, kohaldatakse CPV nomenklatuuri.

NACE (1)					CPV kood
F JAGU			EHITUS		
Jaotis	Rühm	Klass	Valdkond	Märkused	
45			Ehitus	Käesolev jaotis hõlmab uute hoonete ehitamist ja seonduvaid töid, ennistamist ja remonttöid	45000000
	45.1		Objekti ettevalmistamine		45100000
		45.11	Hoonete lammuta- mine ja lõhkumine; pinnasetööd	Käesolevasse klassi kuulub: — hoonete ja muude rajatiste lammutamine, — ehitusplatside puhastamine, — kaevetööd, tagasitõrjumine, ehitus- platsi tasandamine ja profileeri- mine, kraavide kaevamine, kivide eemaldamine, lõhkamine jne. — ehitusplatsi ettevalmistamine kaevetöödeks: — kattekihi eemaldamine ja muud mineraalidega seotud ettevalmis- tustööd. Käesolevasse klassi kuulub veel: — ehitusplatsi kuivendamine. — põllumajandusmaa või metsa all oleva maa kuivendamine.	45110000
		45.12	Katsepuurimine ja läbindamine	Käesolevasse klassi kuulub: — katsepuurimine, katseläbindamine ja südamikpuurimine ehituslikel, geofüüsikalistel, geoloogilistel või muudel sellistel eesmärkidel. Käesolevasse klassi ei kuulu: — nafta- ja gaasipuuraukude puuri- mine, vt 11.20. — veekaevude puurimine, vt 45.25, — šahtide süvistamine, vt 45.25, — nafta- ja gaasiväljade uuring, geofüüsikaline, geoloogiline ja seismiline mõõdistamine, vt 74.20.	45120000

▼ B

NACE (1)					CPV kood
F JAGU			EHITUS		
Jaotis	Rühm	Klass	Valdkond	Märkused	
	45.2		Hoonete või nende osade ehitamine		45200000
		45.21	Hoonete üldehitus ja insenertehnilised tööd	Käesolevasse klassi kuulub: — iga tüüpi hoonete ehitamine; insenertehniliste rajatiste ehitamine, — sillad, kaasa arvatud tõstetud maanteede sillad, viaduktid, tunnelid ja metrood, — magistraalorustikud, magistraalside- ja elektriülekandeliinid, — linnatorustikud, linna side- ja elektriliinid, — abitööd linnades, — monteeritavate konstruktsioonide montaaž ja püstitamine objektil. Käesolevasse klassi ei kuulu: — nafta ja gaasi toomisega kaasnevad tegevused, vt 11.20, — monteeritavate ehitiste püstitamine omavalmistatud osadest, mis pole betoonist, vt jaotised 20, 26 ja 28, — staadionite, ujumisbasseinide, võimlate, tenniseväljakute ja muude spordirajatiste, välja arvatud vastavate hoonete ehitamine, vt 45.23, — hoonete seadmestik, vt 45.3, — hoonete viimistlus, vt 45.4, — arhitektuurilised ja insenertehnilised tegevused, vt 74.20, — ehitustööde projektijuhtimine, vt 74.20.	45210000 välja arvatud: – 45213316 45220000 45231000 45232000
		45.22	Katusekatete ja -sõrestike ehitamine	Käesolevasse klassi kuulub: — katuste tegemine, — katusekatete paigaldamine, — katuste hüdroisolatsioonitööd.	45261000

▼ B

NACE (1)					CPV kood
F JAGU			EHITUS		
Jaotis	Rühm	Klass	Valdkond	Märkused	
		45.23	Maanteede, teede, lennuväljade ja spordirajatiste ehitamine	Käesolevasse klassi kuulub: — kiirteede, tänavate, maanteede ning teiste sõidukitele ja jalakäijatele mõeldud teede ehitamine, — raudteede ehitamine, — lennuväljaradade ehitamine, — staadionite, ujumisbasseinide, võimlate, tenniseväljakute ja muude spordirajatiste, välja arvatud vastavate hoonete ehitamine, — tee- ja autoparklate katetele märgistuse tegemine. Käesolevasse klassi ei kuulu: — eelnev pinnase teisaldamine, vt 45.11.	45212212 ja DA03 45230000 välja arvatud: – 45231000 – 45232000 – 45234115
		45.24	Vesiehitiste ehitamine	Käesolevasse klassi kuulub: — järgmised tööd: — veeteede, mere-, jõe- ja huvisadamate (marinade), lüüside jms ehitamine, — paisude ja tammide rajamine, — süvendustööd, — veealused tööd.	45240000
		45.25	Teised eritöid hõlmavad ehitustööd	Käesolevasse klassi kuulub: — eri tüüpi hoonete ja rajatiste ehitamisel ette tulevad eritööd, mis nõuavad erioskusi või vahendeid, — vundamentide rajamine, kaasa arvatud vaiade rammimine, — veekaevude puurimine ja ehitamine, šahtide süvistamine, — tööstuslike teraselementide paigaldamine, — terase painutamine, — müüriladumine, — tellingute ja töötasapindade paigaldamine ja lahtivõtmine koos rentimisega, — korstnate ja tööstuslike ahjude ehitamine. Käesolevasse klassi ei kuulu: — tellingute rentimine ilma paigalduse ja lahtivõtmiseta, vt 71.32	45250000 45262000

▼B

NACE (1)					CPV kood
F JAGU			EHITUS		
Jaotis	Rühm	Klass	Valdkond	Märkused	
	45.3		Hoonete seadmestik		45300000
		45.31	Elektrijuhtmistiku ja furnituuri paigaldamine	Käesolevasse klassi kuulub: järgmiste süsteemide ja seadmete paigaldamine hoonetesse ja teistesse rajatistesse: — elektrijuhtmistik ja furnituur, — telekommunikatsioonisüsteemid, — elektriküttesüsteemid, — eraantennid, — tulekahjualarmid, — turvahäiresüsteemid, — liftid ja eskalaatorid, — piksevardad jms.	45213316 45310000 välja arvatud: – 45316000
		45.32	Isolatsioonitööd	Käesolevasse klassi kuulub: — soojus-, heli- ja vibratsiooniisolatsiooni paigaldamine hoonetesse ja teistesse rajatistesse. Käesolevasse klassi ei kuulu: — hüdroisolatsioonitööd, vt 45.22.	45320000
		45.33	Hoone torustikud	Käesolevasse klassi kuulub: — järgmiste süsteemide ja seadmete paigaldamine hoonetesse ja teistesse rajatistesse: — torustikud ja sanitaarseadmed, — gaasiseadmed, — kütte-, ventilatsiooni-, jahutus- või kliimaseadmed ja lõõrid, — sprinklersüsteemid. Käesolevasse klassi ei kuulu: — elektriküttesüsteemide paigaldus, vt 45.31.	45330000
		45.34	Muud seadmestikud	Käesolevasse klassi kuulub: — teede, raudteede, lennuväljade ja sadamate valgustus- ja signaalsioonisüsteemide paigaldamine, — abiseadmete ja -detailide jms paigaldamine hoonetesse ja teistesse rajatistesse.	45234115 45316000 45340000

▼ B

NACE (1)					CPV kood
F JAGU			EHITUS		
Jaotis	Rühm	Klass	Valdkond	Märkused	
	45.4		Hoonete viimistlus		45400000
		45.41	Krohvimine	Käesolevasse klassi kuulub: — hoonete või muude rajatiste katmine seest ja väljast krohvi või stukk-krohviga ning krohvia-lusvõrgu paigaldamine.	45410000
		45.42	Puitdetailide paigaldamine	Käesolevasse klassi kuulub: — puidust või teistest materjalidest valmisüste, akende ja nende raamide paigaldamine ning sisseehitatud köökide, treppide, poesisseseade jms paigaldamine, — siseviimistlustööd, nagu lagede, puidust seinakatete, liigutatavate vaheseinte jms paigaldamine. Käesolevasse klassi ei kuulu: — parketi ja teiste puidust põrandakatete paigaldamine, vt 45.43.	45420000
		45.43	Põranda- ja seinakatte-materjalide paigaldamine	Käesolevasse klassi kuulub: — järgmiste materjalide paigaldamine hoonetesse ja teistesse rajatistesse: — keraamilised, betoonist või tahutud kivist seina- või põrandaplaadid, — parkett ja teised puidust põrandakatted; vaibad ja linoleumpõrandakatted, — kaasa arvatud kummist ja plastikust põrandakatted, — terratso, marmorist, graniidist või kiltkivist põranda- või seinakatted, — tapeet.	45430000
		45.44	Värvimine ja klaasimine	Käesolevasse klassi kuulub: — hoonete värvimine seest ja väljast, — insener-tehniliste rajatiste värvimine, — klaasi, peeglite jms paigaldamine. Käesolevasse klassi ei kuulu: — akende paigaldamine, vt 45.42,	45440000

▼B

NACE (1)					CPV kood
F JAGU			EHITUS		
Jaotis	Rühm	Klass	Valdkond	Märkused	
		45.45	Muud viimistlus-tööd	Käesolevasse klassi kuulub: — erabasseinide paigaldamine, — hoonete välispindade puhastamine auru, liivapritsi vms abil, — muud hoonete lõpetamis- või viimistlustööd. Käesolevasse klassi ei kuulu: — hoonete ja teiste rajatiste seest puhastamine, vt 74.70.	45212212 ja DA04 45450000
	45.5		Ehitus- ja lammutus-seadmete rent koos operaatoriga		45500000
		45.50	Ehitus- ja lammutus-seadmete rent koos operaatoriga	Käesolevasse klassi ei kuulu: — ehitus- ja lammutusmasinate ja seadmete rent ilma operaatorita, vt 71.32.	45500000

⁽¹⁾ Nõukogu 9. oktoobri 1990. aasta määrus (EMÜ) nr 3037/90 (EÜT L 293, 24.10.1990, lk 1).

*II LISA***ARTIKLI 4 LÕIKES 3 OSUTATUD LIIDU ÕIGUSAKTIDE LOETELU**

Piisavat avalikustamist tagava menetluse käigus antud õigusi, mis on antud objektiivsete kriteeriumide alusel, ei käsitata käesoleva direktiivi artikli 4 kohaste eri- või ainuõigustena. Järgmisena loetletakse menetlused, millega tagatakse eelnevalt liidu teiste õigusaktide alusel lubade andmise piisav läbipaistvus ning mida ei käsitata käesoleva direktiivi artikli 4 kohaste eri- või ainuõigustena:

- a) loa andmine maagaasirajatiste kasutamiseks vastavalt direktiivi 2009/73/EÜ artiklis 4 sätestatud menetlusele;
- b) luba või pakkumuse esitamise ettepanek uute elektrijaamade ehitamiseks vastavalt direktiivi 2009/72/EÜ sätetele;
- c) vastavalt direktiivi 97/67/EÜ artiklis 9 sätestatud menetlustele tegevuslubade andmine seoses postiteenustega, mis ei ole reserveeritud ja mida ei reserveerita;
- d) menetlus loa andmiseks seoses tegevusega, mis hõlmab süsivesinike tootmist vastavalt direktiivile 94/22/EÜ;
- e) määruse (EÜ) nr 1370/2007 kohased hankepingud avaliku reisijateveoteenuse osutamiseks bussiga, trammiga, raudteel või metroos, mis on sõlmitud nimetatud määruse artikli 5 lõike 3 kohaselt võistuspakkumismenetluse alusel, tingimusel et selle pikkus vastab nimetatud määruse artikli 4 lõikele 3 või 4.

III LISA

ARTIKLI 34 LÕIKES 3 OSUTATUD LIIDU ÕIGUSAKTIDE LOETELU

- A. **Gaasi või soojusenergia transport või jaotus**
Direktiiv 2009/73/EÜ
- B. **Elektrienergia tootmine, ülekandmine või jaotamine**
Direktiiv 2009/72/EÜ
- C. **Joogivee tootmine, transport ja jaotamine**
[kanne puudub]
- D. **Raudteeteeninduse valdkonna võrgustiku sektori hankijad**
Raudtee-kaubavedu
Direktiiv 2012/34/EL
Rahvusvaheline reisijate raudteevedu
Direktiiv 2012/34/EL
Riiklik reisijate raudteevedu
[kanne puudub]
- E. **Linnarongi-, trammi- trollibussi- või bussiteeninduse valdkonna võrgustiku sektori hankijad**
[kanne puudub]
- F. **Postiteeninduse valdkonna võrgustiku sektori hankijad**
Direktiiv 97/67/EÜ
- G. **Nafta või gaasi ammutamine**
Direktiiv 94/22/EÜ
- H. **Kivisõe või muude tahkekütuste leiukohtade uuringud ja kaevandamine**
[kanne puudub]
- I. **Meresadama-, siseveesadama- või muu terminalivarustuse valdkonna võrgustiku sektori hankijad**
[kanne puudub]
- J. **Lennujaamaseadmete valdkonna võrgustiku sektori hankijad**
[kanne puudub]

IV LISA

ARTIKLIS 35 OSUTATUD RAKENDUSAKTIDE VASTUVÕTMISE
TÄHTAEG

1. Artiklis 35 osutatud rakendusaktid võetakse vastu järgmiste ajavahemike jooksul:

- a) 90 tööpäeva jooksul, kui vaba juurdepääsu asjaomasele turule eeldatakse artikli 34 lõike 3 esimese lõigu kohaselt;
- b) 130 tööpäeva jooksul muudel kui punktis a osutatud juhtudel.

Käesoleva lõike punktides a ja b sätestatud ajavahemikke pikendatakse 15 tööpäeva võrra, kui taotlusele ei ole lisatud põhjendatud seisukohta, mille on vastu võtnud kõnealuse tegevuse valdkonnas pädev sõltumatu siseriiklik ametiasutus ja milles on põhjalikult analüüsitud tingimusi artikli 34 lõike 1 võimalikuks kohaldamiseks asjaomase tegevuse suhtes kooskõlas artikli 34 lõigetega 2 ja 3.

Kõnealused tähtajad algavad esimesel tööpäeval, mis järgneb kuupäevale, mil komisjon saab artikli 35 lõikes 1 osutatud taotluse, või kui taotlusega esitatav teave ei ole täielik, siis tööpäeval, mis järgneb täieliku teabe saamisele.

Komisjon võib esimeses lõigus sätestatud ajavahemikke pikendada taotluse esitanud liikmesriigi või võrgustiku sektori hankija nõusolekul.

2. Komisjon võib paluda asjaomasel liikmesriigil või võrgustiku sektori hankijal või punktis 1 osutatud sõltumatul siseriiklikul ametiasutusel või muul pädeval siseriiklikul ametiasutusel esitada kogu vajalik teave või täiendada või selgitada teatavat teavet asjakohase ajavahemiku jooksul. Kui vastused saadakse hiljem või need ei ole täielikud, peatatakse punkti 1 esimese lõigu kohased ajavahemikud selleks ajaks, mis jääb teabetaotlusega ette nähtud ajavahemiku lõpu ning täieliku ja korrektse teabe saamise vahele.

*V LISA***PAKKUMUSTE, OSALEMISTAOTLUSTE, KVALIFITSEERIMISTAOTLUSTE JA KONKURSSIDEL PLAANIDE NING PROJEKTIDE ELEKTROONILISEKS VASTUVÕTMISEKS ETTE NÄHTUD VAHENDITELE JA SEADMETELE ESITATAVAD NÕUDED**

Pakkumuste, osalemistaotluste, kvalifitseerimistaotluste ja konkurssidel plaanide ning projektide elektrooniliseks vastuvõtmiseks ette nähtud vahendid ja seadmed peavad tehniliste vahendite ja asjakohaste menetlusviiside rakendamise kaudu tagama vähemalt järgmist:

- a) pakkumuste, osalemistaotluste ja kvalifitseerimistaotluste saamise ning plaanide ja projektide esitamise aega on võimalik täpselt kindlaks määrata;
- b) on võimalik tagada, et enne kehtestatud tähtaega ei ole kellelgi juurdepääsu eespool osutatud nõuete kohaselt edastatud andmetele;
- c) üksnes volitatud isikutel on võimalik määrata ja muuta saabunud andmete avamise kuupäeva;
- d) kvalifitseerimismenetluse, hankemenetluse või konkursi eri etappide jooksul peab kõigile esitatud andmetele või osale neist olema võimalik juurde pääseda ainult volitatud isikutel;
- e) üksnes volitatud isikud peavad võimaldama edastatud andmetele juurdepääsu ning alles pärast ette nähtud kuupäeva;
- f) kõnealuste nõuete kohaselt laekunud ja avatud andmetele peab olema võimalik juurde pääseda ainult isikutel, keda on volitatud nendega tutvuma;
- g) kui punktides b–f osutatud juurdepääsukeeldu või tingimusi rikutakse või püütakse rikkuda, siis on võimalik mõistliku kindlusega tagada, et rikkumine või selle katse on selgelt tuvastatav.

VI LISA

A OSA

PERIOODILISES EELTEATES AVALDATAV TEAVE

(millele on osutatud artiklis 67)

I. Igal juhul esitatav teave

1. Võrgustiku sektori hankija nimi, identifitseerimisnumber (kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud), aadress, sh NUTSi kood, telefoni- ja faksinumber, meili- ja internetiaadress, ning täiendavat teavet andva talituse kontaktandmed, kui need erinevad võrgustiku sektori hankija andmetest.
2. Peamine tegevus.
3. a) Hankelepingute puhul: osutatavate teenuste või tarnitavate asjade (CPV koodid) olemus ja kogus või maksumus.
- b) Ehitustööde hankelepingute puhul: osutatavate teenuste olemus ja ulatus, ehitustööde või ehitustööde osade üldised omadused, osutades ehitustöödele (CPV koodid).
- c) Teenuste hankelepingu puhul: riigihanke kogumaksumus iga kavandatud teenusekategooria kohta (CPV koodid).
4. Kuupäev, mil saadeti välja teade või teade selle teate avaldamisest hankijaprofiilis.
5. Muu asjakohane teave.

II. Täiendavad andmed, mis tuleb esitada, kui teadet kasutatakse riigihanke väljakuulutamiseks või kui selle alusel võib lühendada pakkumuste vastuvõtmise tähtaegu (artikli 67 lõige 2)

6. Märgi selle kohta, et huvitatud ettevõtjad peavad võrgustiku sektori hankijale teatama oma huvist hankelepingu või hankelepingute suhtes.
7. Meili- või internetiaadress, mille kaudu on piiramatult ja täielikult otsene tasuta juurdepääs hankedokumentidele.

Kui piiramatult ja täielikult otsene tasuta juurdepääs ei ole artikli 73 lõike 1 kolmandas ja neljandas lõigus osutatud põhjustel võimalik, teave selle kohta, kuidas saab hankedokumentidele juurde pääseda.

8. Vajaduse korral märgitakse, et hankeleping on reserveeritud kaitstud töökeskustele või et selle täitmine toimub kaitstud tööhõive programmide kontekstis.
9. Tähtaeg, mille jooksul võetakse vastu taotlusi pakkumuse esitamise või läbiarvutamise alustamise ettepaneku saamiseks.
10. Tarnitavate asjade olemus ja kogus või ehitustööde üldine olemus või teenusekategooria ja kirjeldus, märkides ära, kas kavandatakse raamlepingut (raamlepinguid), sealhulgas kõik võimalused lisahankeks ja eeldatav aeg nende võimaluste kasutamiseks ning kas ja mitu korda kavatakse hankelepingut pikendada. Uuendatavate hankelepingute puhul ka järgnevate hanke-teadete eeldatav avaldamisaeg. Märkida, kas tegemist on ostmise, üürimise, rentimise või liisimise või nende kombinatsiooniga.
11. Ehitustööde peamise tegemise koha NUTSi kood või asjade tarnimise või teenuste osutamise koha NUTSi kood; kui hankeleping on osadeks jaotatud, esitatakse vastav teave iga osa kohta.

▼B

12. Tarnetähtaeg, hankelepingu täitmistähtaeg või teenuste hankelepingu kestus ja võimaluse korral alguskuupäev.
13. Aadress, kuhu asjast huvitatud ettevõtjad teatavad oma huvist kirjalikult.
14. Osalemishuvist teatamise tähtaeg.
15. Keel või keeled, milles on lubatud esitada osalemistaotlusi või pakkumusi.
16. Tarnijatele seatud majanduslikud ja tehnilised tingimused ning neilt nõutavad tehnilised ja finantstagatised.
17. a) Hankemenetluste ettenähtud alguskuupäev hankelepingu või hankelepingute sõlmimise puhul (kui see on teada).
- b) Hankemenetluse liik (piiratud menetlus, sõltumata sellest, kas on rakendatud dunaamilist hankesüsteemi või mitte, või läbirääkimistega menetlus).
18. Vajaduse korral eritingimused, mida tuleb arvestada hankelepingu täitmisel.
19. Vajaduse korral märke selle kohta, kas:
 - a) nõutakse/lubatakse pakkumuste või osalemistaotluste elektroonilist esitamist;
 - b) kasutatakse elektroonilisi tellimusi;
 - c) kasutatakse elektroonilist arveldamist;
 - d) lubatakse elektroonilisi makseid.
20. Vaidlustusi menetleva ja vajaduse korral vahendusmenetlust teostava asutuse nimi ja aadress. Täpne teave kaebuse esitamise tähtaegade kohta või vajaduse korral selle talituse nimi, aadress, telefoni- ja faksinumbri ning meiliaadress, kust sellist teavet võib saada.
21. Kui on teada, siis artikli 82 kohased pakkumuste hindamise kriteeriumid. Välja arvatud juhul, kui majanduslikult kõige soodsam pakkumus valiti välja üksnes madalama hinna põhjal. Kui need ei ole avaldatud kirjeldustes või kui neid ei avaldata artikli 67 lõike 2 punktis b viidatud huvi kinnitamise ettepanekus, pakkumuse esitamise või läbirääkimiste alustamise ettepanekus, esitatakse kriteeriumid majanduslikult soodsaima pakkumuse väljaavalimiseks koos neile omistatavate kaaludega või, kus vaja, tähtsusjärjestusega.

B OSA**TEAVE, MIS SISALDUB HANKIJAPROFIILI LISATAVA PERIOODILISE EELTEATE AVALDAMISE TEADETES, MIDA EI KASUTATA HANKETEADETENÄ**

(millele on osutatud artikli 67 lõikes 1)

1. Võrgustiku sektori hankija nimi, identifitseerimisnumber (kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud), aadress, sh NUTSi kood, telefoni- ja faksinumber, meili- ja internetiaadress, ning täiendavat teavet andva talituse kontaktandmed, kui need erinevad võrgustiku sektori hankija andmetest.
2. Peamine tegevus.
3. CPV koodid.
4. Avaliku sektori hankija profiili internetiaadress (URL).
5. Eelteate hankijaprofiilis avaldamise teate saatmise kuupäev.

VII LISA

HANKEDOKUMENTIDES SISALDUV TEAVE ELEKTROONILISE OKSJONI KOHTA (ARTIKLI 53 LÕIGE 4)

Kui võrgustiku sektori hankija on otsustanud korraldada elektroonilise oksjoni, peavad hankedokumendid sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) pakumuse komponendid, mille maksumused pannakse elektroonilisele oksjonile, tingimusel, et need on mõõdetavad ja neid saab väljendada arvude või protsentidega;
- b) esitatava maksumuse võimalikud piirangud, mis tulenevad hankelepingu objektiga seotud kirjeldustest;
- c) teave, mida pakkujatele elektroonilise oksjoni käigus antakse, ning vajaduse korral teabe kättesaadavaks tegemise aeg;
- d) asjakohane teave elektroonilise oksjoni pidamise korra kohta;
- e) tingimused, mis võimaldavad pakkujatel pakumusi teha, eelkõige pakumuste tegemisel nõutavad minimaalsed erinevused;
- f) asjakohane teave kasutatavate elektrooniliste seadmete ning ühenduse korralduse ja ühenduse tehniliste kirjelduste kohta.

VIII LISA

TEATAVATE TEHNILISTE KIRJELDUSTE MÄÄRATLUSED

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „tehniline kirjeldus” – üks järgmistest:
 - a) asjade või teenuste hankelepingute puhul kirjeldus dokumendis, millega määratakse kindlaks asja või teenuse sellised nõutud omadused nagu kvaliteet, keskkonnaohutuse ja kliimanäitajad, universaalnõuetele (sealhulgas puudega inimeste ligipääs) vastav projekt ja vastavushindamine, tõhusus- ja kasutusnäitajad, ohutus või mõõtmised, sealhulgas tootele esitatavad nõuded, mis puudutavad nime, mille all seda müüakse, terminoloogiat, sümbboleid, katsetamist ja katsetamismeetodeid, pakendamist, märgistamist ja tähistamist, kasutusjuhendeid, tootmisprotsesse ja -meetodeid asja või teenuse olemusringi mis tahes etapis ning vastavuse hindamise kriteeriume;
 - b) ehitustööde hankelepingu puhul kõik tehnilised eeskirjad, mis on esitatud hankedokumentides ja millega määratletakse materjali, toote või tarne nõutavad omadused, nii et need lubavad materjali, toodet või tarnet kirjeldada viisil, mis vastab kasutusotstarbele, milleks võrgustiku sektori hankija seda vajab; nende omaduste hulka kuuluvad keskkonnaohutuse ja kliimanäitajad, universaalnõuetele (sealhulgas puudega inimeste juurdepääs) vastav projekt ja vastavushindamine, eksploatatsioonilised näitajad, ohutus või mõõtmised, sealhulgas kvaliteedi tagamise kord, terminoloogia, sümbolid, katsetamine ja katsetamismeetodid, pakendamine, märgistus ja tähistus, kasutusjuhendid, tootmisprotsessid ja -meetodid ehitustööde olemusringi mis tahes etapi jaoks; ühtlasi hõlmavad nimetatud omadused ehitustööde projekti ja maksumusega seotud ettekirjutusi, samuti katsetamise, järelevalve ja vastuvõtmise tingimusi ning ehitamise meetodeid, tehnoloogiat ja kõiki muid tehnilisi tingimusi, mida võrgustiku sektori hankija võib kehtestada vastavalt üldistele või erinormidele, mis seonduvad valmistööde või nende puhul kasutatavate materjalide või nende osadega;
- 2) „standard” – tunnustatud standardimisorgani poolt korduvaks või pidevaks kasutuseks vastuvõetud tehniline kirjeldus, mille järgimine ei ole kohustuslik ja mis kuulub ühte alljärgnevatest:
 - a) rahvusvaheline standard – mõne rahvusvahelise standardiorganisatsiooni vastu võetud ja avaldatud standard;
 - b) Euroopa standard – Euroopa standardiorganisatsiooni vastu võetud ja avaldatud standard;
 - c) siseriiklik standard – siseriikliku standardiorganisatsiooni vastu võetud ja avaldatud standard;
- 3) „Euroopa tehniline hinnang” – dokumenteeritud hinnang ehitustoote toimivuse kohta seoses selle põhiomadustega kooskõlas vastava Euroopa hindamisdokumendiga, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 305/2011⁽¹⁾ artikli 2 punktis 12;
- 4) „ühine tehniline kirjeldus” – tehniline kirjeldus IKT valdkonnas, mis on välja töötatud kooskõlas määruse (EL) nr 1025/2012 artiklitega 13 ja 14;
- 5) „tehniline etalon” – Euroopa standardimisorganite iga toode peale Euroopa standardite, mis on välja lastud turuvajaduste muutumist arvestavas korras.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta määrus (EL) nr 305/2011, millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ EMPs kohaldatav tekst (ELT L 88, 4.4.2011, lk 5).

IX LISA

AVALDAMISEGA SEOTUD TINGIMUSED

1. Teadete avaldamine

Võrgustiku sektori hankijad peavad saatma artiklites 67, 68, 69, 70, 92 ja 96 osutatud teated Euroopa Liidu Väljaannete Talitusele ning need avaldatakse vastavalt järgmistele eeskirjadele:

- a) artiklites 67, 68, 69, 70, 92 ja 96 osutatud teated avaldab Euroopa Liidu Väljaannete Talitus või võrgustiku sektori hankija, kui hankijaprofiilis avaldatakse eelteade vastavalt artikli 67 lõikele 1.

Lisaks sellele võivad võrgustiku sektori hankijad avaldada selle teabe internetis hankijaprofiilis, nagu on viidatud allpool lõike 2 punktis b;

- b) Euroopa Liidu Väljaannete Talitus annab võrgustiku sektori hankijale artikli 71 lõikes 5 osutatud kinnituse.

2. Täiendava või lisateabe avaldamine

- a) Võrgustiku sektori hankijad avaldavad hankedokumendid täies mahus internetis, välja arvatud juhul, kui artikli 73 lõike 1 kolmandas ja neljandas lõigus on sätestatud teisiti.
- b) Hankijaprofiilis võivad olla esitatud artikli 67 lõikes 1 viidatud perioodilised eelteated, teave käigus olevate pakkumuse esitamise ettepanekute kohta, kavandatavad riigihanked, sõlmitud hankelepingud, tühistatud menetlused ja muu üldine kasulik teave, nagu kontaktpunkt, telefoni- ja faksinumber, postiaadress ja meiliaadress. Hankijaprofiil võib samuti sisaldada artikli 72 kohaselt riiklikul tasandil avaldatud perioodilisi eelteateid, mida kasutatakse riigihanke väljakuulutamiseks.

3. Teadete elektroonilisel edastamisel kasutatav vorm ja edastamise kord

Teate elektrooniliselt saatmise vorm ja kord, mille on kehtestanud komisjon, on kättesaadavad internetis aadressil <http://simap.europa.eu>

X LISA

KVALIFITSEERIMISSÜSTEEMI OLEMASOLU TEATES AVALDATAV TEAVE

(nagu on osutatud artikli 44 lõike 4 punktis b ja artiklis 68)

1. Võrgustiku sektori hankija nimi, identifitseerimisnumber (kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud), aadress, sh NUTSi kood, telefoni- ja faksinumber, meili- ja internetiaadress, ning täiendavat teavet andva talituse kontaktandmed, kui need erinevad võrgustiku sektori hankija andmetest.
2. Peamine tegevus.
3. Vajaduse korral märgitakse, et hankeleping on reserveeritud kaitstud töö keskustele või et selle täitmine toimub kaitstud tööhõive programmide kontekstis.
4. Kvalifitseerimissüsteemi eesmärk (kaupade, teenuste või ehitustööde või nende liikide kirjeldus (CPV koodid), mida kõnealuse süsteemi kaudu hangitakse). Ehitustööde hankelepingute puhul ehitustööde peamise asukoha NUTSi kood või asjade ja teenuste hankelepingute puhul peamise tarnekoha või teenuste osutamise koha NUTSi kood.
5. Tingimused, mida ettevõtjad peavad täitma, et saada süsteemile vastav kvalifikatsioon, ja meetodid, millega iga tingimuse täitmist kontrollitakse. Kui nende tingimuste ja kontrollimeetodite kirjeldused on mahukad ja põhinevad dokumentidel, mis on huvitatud ettevõtjatele kättesaadavad, piisab põhiliste tingimuste ja meetodite kokkuvõttest ning viitest nimetatud dokumentidele.
6. Kvalifitseerimissüsteemi kehtivusaeg ja selle pikendamise formaalsused.
7. Märga selle kohta, et teadet käsitletakse hanketeatena.
8. Aadress, kust saab täiendavat teavet ja dokumente kvalifitseerimissüsteemi kohta (kui see aadress erineb punktis 1 nimetatud aadressidest).
9. Vaidlustusi menetleva ja vajaduse korral vahendusmenetlust teostava asutuse nimi ja aadress. Täpne teave vaidlustuste esitamise tähtaegade kohta või selle talituse nimi, aadress, telefoni- ja faksinumbrid ning e-posti aadress, kust sellist teavet võib saada.
10. Kui on teada, siis artikli 82 kohased pakkumuste hindamise kriteeriumid. Välja arvatud kui majanduslikult kõige soodsam pakkumus valiti välja üksnes hinna põhjal. Kui need ei ole avaldatud kirjeldustes või neid ei avaldata pakkumuse esitamise või läbirääkimiste alustamise ettepanekus, esitatakse kriteeriumid majanduslikult soodsaima pakkumuse väljaavalimiseks koos neile omistatavate kaaludega või, kus vaja, tähtsusjärjestusega.
11. Vajaduse korral märga selle kohta, kas:
 - a) nõutakse/lubatakse pakkumuste või osalemistaotluste elektroonilist esitamist;
 - b) kasutatakse elektroonilisi tellimusi;
 - c) kasutatakse elektroonilist arveldamist;
 - d) lubatakse elektroonilisi makseid.
12. Muu asjakohane teave.

XI LISA

HANKETEATES AVALDATAV TEAVE

(millele on osutatud artiklis 69)

A. AVATUD HANKEMENETLUS

1. Võrgustiku sektori hankija nimi, identifitseerimisnumber (kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud), aadress, sh NUTSi kood, telefoni- ja faksinumber, meili- ja internetiaadress, ning täiendavat teavet andva talituse kontaktandmed, kui need erinevad võrgustiku sektori hankija andmetest.
2. Peamine tegevus.
3. Vajaduse korral märgitakse, et hankeleping on reserveeritud kaitstud töö keskustele või et selle täitmine toimub kaitstud tööhõive programmide kontekstis.
4. Hankelepingu liik (asjade, ehitustööde või teenuste hankeleping, vajaduse korral märkida, et tegemist on raamlepingu või dünaamilise hankesüsteemiga), kirjeldus (CPV koodid). Vajaduse korral märkida, kas pakkumusi taotletakse ostmise, üürimise, rentimise või liisimise või mitme nimetatud tehingu kombineerimise eesmärgil.
5. Ehitustööde hankelepingute puhul ehitustööde peamise asukoha NUTSi kood või asjade ja teenuste hankelepingute puhul peamise tarnekoha või teenuste osutamise koha NUTSi kood.
6. Asjade ja ehitustööde puhul:
 - a) tarnitavate asjade olemus ja kogus (CPV koodid), sealhulgas kõik võimalused lisahankeks ja, kui võimalik, siis eeldatav aeg, millal neid võimalusi kasutatakse, ning kas ja mitu korda kavatakse hankelepingut pikendada. Uuendatavate hankelepingute puhul võimaluse korral ka tarnitavaid asju või osutatavate teenuste ulatust ja laadi ning ehitustööde üldist laadi (CPV koodid) käsitlevate järgnevat hanketeade eeldatav avaldamisaeg;
 - b) märke selle kohta, kas tarnijad võivad teha pakkumusi osa ja/või kõikide nõutud asjade kohta.

 Kui ehitustööde hankelepingu puhul on ehitustööd või hankeleping jaotatud mitmeks osaks, siis eri osade suurus ja võimalus teha pakkumus ühe osa, mitme osa või kõikide osade kohta;
 - c) ehitustööde hankelepingute puhul: teave ehitustööde või hankelepingu eesmärgi kohta, juhul kui hankeleping sisaldab ka projekteerimist.
7. Teenuste puhul:
 - a) tarnitavate asjade laad ja kogus, sealhulgas kõik võimalused lisahankeks ja, kui võimalik, siis eeldatav aeg, millal neid võimalusi kasutatakse, ning kas ja mitu korda kavatakse hankelepingut pikendada. Uuendatavate hankelepingute puhul, kui võimalik, hangitavate teenuste käsitlevate järgnevat hanketeade eeldatav avaldamisaeg;
 - b) märke selle kohta, kas õigus- või haldusnormiga on ette nähtud, et teenust võib osutada üksnes konkreetse kutseala esindaja;
 - c) viide asjakohasele õigus- või haldusnormile;

▼B

- d) märke selle kohta, kas juriidilised isikud peavad näitama teenuste osutamise eest vastutavate töötajate nimed ja kutsekvalifikatsiooni;
 - e) märke selle kohta, kas teenuse osutajad võivad teha pakkumusi kõnealuste teenuste osa kohta.
8. Kui on teada, siis märke selle kohta, kas lubatakse esitada alternatiivseid lahendusi.
 9. Tarnetähtaeg, hankelepingu täitmistähtaeg või teenuste hankelepingu kestus, ja võimaluse korral alguskuupäev.
 10. Meili- või internetiaadress, mille kaudu on piiramatu ja täielik otsene tasuta juurdepääs hankedokumentidele.

Kui piiramatu ja täielik otsene tasuta juurdepääs ei ole artikli 73 lõike 1 kolmandas ja neljandas lõigus osutatud põhjustel võimalik, teave selle kohta, kuidas saab hankedokumentidele juurde pääseda.

11. ►C2 a) pakkumuste laekumise tähtpäev, kui on kehtestatud dünaamiline hankesüsteem; ◄
 - b) aadress, kuhu need saadetakse;
 - c) keel või keeled, milles taotlused koostatakse.
12. a) Vajaduse korral pakkumuste avamisel osalema volitatud isikud;
 - b) avamise kuupäev, kellaaeg ja koht.
13. Vajaduse korral nõutavad tagatised ja garantiid.
14. Peamised rahastamis- ja maksetingimused ja/või viited sätetele, kus need on esitatud.
15. Vajaduse korral õiguslik vorm, mida pakkumusmenetluse võitnud ettevõtjate rühmalt nõutakse.
16. Pakkumusmenetluse võitnud ettevõtjale esitatavad majanduslikud ja tehnilised miinimumnõuded.
17. Tähtaeg, mille jooksul pakkumus peab jõus olema.
18. Vajaduse korral eritingimused, mida tuleb arvestada hankelepingu täitmisel.
19. Artiklis 82 osutatud kriteeriumid, mille alusel sõlmitakse hankeleping. Välja arvatud kui majanduslikult kõige soodsam pakkumus valiti välja üksnes hinna põhjal. Kui need ei ole kirjeldustes esitatud, esitatakse majanduslikult soodsaima pakkumuse väljavalimiseks kasutatavad kriteeriumid koos nende kaaludega või, kus vaja, tähtsustjärjestusega.
20. Vajaduse korral ja viide/viited perioodilise eelteate *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäeva(de)le või märke selle teate avaldamisest hankijaprofiilis, millele viidatakse hankelepingus.
21. Vaidlustusi menetleva ja vajaduse korral vahendusmenetlust teostava asutuse nimi ja aadress. Täpne teave kaebuse esitamise tähtaegade kohta või selle osakonna nimi, aadress, telefoni- ja faksinumbrid ning meiliaadress, kust sellist teavet võib saada.

▼B

22. Kuupäev, mil võrgustiku sektori hankija teate välja saatis.

23. Muu asjakohane teave.

B. PIIRATUD HANKEMENETLUS

1. Võrgustiku sektori hankija nimi, identifitseerimisnumber (kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud), aadress, sh NUTSi kood, telefoni- ja faksi-number, meili- ja internetiaadress, ning täiendavat teavet andva talituse kontaktandmed, kui need erinevad võrgustiku sektori hankija andmetest.

2. Peamine tegevus.

3. Vajaduse korral märgitakse, et hankeleping on reserveeritud kaitstud töö keskustele või et selle täitmine toimub kaitstud tööhõive programmide kontekstis.

4. Hankelepingu liik (asjade, ehitustööde või teenuste hankeleping, vajaduse korral märkida, et tegemist on raamlepinguga), kirjeldus (CPV koodid). Vajaduse korral märkida, kas pakkumusi taotletakse ostmise, üürimise, rentimise või liisimise või mitme nimetatud tehingu kombineerimise eesmärgil.

5. Ehitustööde hankelepingute puhul ehitustööde peamise asukoha NUTSi kood või asjade ja teenuste hankelepingute puhul peamise tarnekoha või teenuste osutamise koha NUTSi kood.

6. Asjade ja ehitustööde puhul:

a) tarnitavate asjade olemus ja kogus (CPV koodid), sealhulgas kõik võimalused lisahankeks ja, kui võimalik, siis eeldatav aeg, millal neid võimalusi kasutatakse, ning kas ja mitu korda kavatakse hankelepingut pikendada. Uuendatavate hankelepingute puhul võimaluse korral ka tarnitavaid asju või osutatavate teenuste ulatust ja laadi ning ehitustööde üldist laadi (CPV koodid) käsitlevate järgnevate hanketeade eeldatav avaldamisaeg;

b) märke selle kohta, kas tarnijad võivad teha pakkumusi osa ja/või kõikide nõutud asjade kohta.

Kui ehitustööde hankelepingu puhul on ehitustööd või hankeleping jaotatud mitmeks osaks, siis eri osade suurus ja võimalus teha pakkumus ühe osa, mitme osa või kõikide osade kohta;

c) teave ehitustööde või hankelepingu eesmärgi kohta, juhul kui hankeleping sisaldab ka projekteerimist.

7. Teenuste puhul:

a) tarnitavate asjade laad ja kogus, sealhulgas kõik võimalused lisahankeks ja, kui võimalik, siis eeldatav aeg, millal neid võimalusi kasutatakse, ning kas ja mitu korda kavatakse hankelepingut pikendada. Uuendatavate hankelepingute puhul, kui võimalik, hangitavaid teenuseid käsitlevate järgnevate hanketeade eeldatav avaldamisaeg;

b) märke selle kohta, kas õigus- või haldusnormiga on ette nähtud, et teenust võib osutada üksnes konkreetse kutseala esindaja;

c) viide asjakohasele õigus- või haldusnormile;

▼B

- d) märke selle kohta, kas juriidilised isikud peavad näitama teenuste osutamise eest vastutavate töötajate nimed ja kutsekvalifikatsiooni;
 - e) märke selle kohta, kas teenuse osutajad võivad teha pakkumusi kõnealuste teenuste osa kohta.
8. Kui on teada, siis märke selle kohta, kas lubatakse esitada alternatiivseid lahendusi.
 9. Tarnetähtaeg, hankepingu täitmistähtaeg või hankepingu kestus ja võimaluse korral alguskuupäev.
 10. Vajaduse korral õiguslik vorm, mida pakkumusmenetluse võitnud ettevõtjate rühmalt nõutakse.
 11. a) Osalemistaotluste laekumise tähtaeg;
 - b) aadress, kuhu need saadetakse;
 - c) keel või keeled, milles taotlused koostatakse.
 12. Pakkumuse esitamise ettepaneku saatmise lõppkuupäev.
 13. Vajaduse korral nõutavad tagatised ja garantiid.
 14. Peamised rahastamis- ja maksetingimused ja/või viited sätetele, kus need on esitatud.
 15. Teave ettevõtja olukorra ja minimaalsete majandus- ja tehniliste tingimuste kohta, mida ta peab täitma.
 16. Artiklis 82 osutatud kriteeriumid, mille alusel sõlmitakse hankeping. Välja arvatud kui majanduslikult kõige soodsam pakkumus valiti välja üksnes hinna põhjal. Kui need ei ole avaldatud kirjeldustes või neid ei avaldata pakkumuse esitamise ettepanekus, tuuakse ära kriteeriumid majanduslikult soodsaima pakkumuse väljavalimiseks koos neile omistatavate kaaludega või, kus vaja, tähtsustjärjestusega.
 17. Vajaduse korral eritingimused, mida tuleb arvestada hankepingu täitmisel.
 18. Vajaduse korral ja viide/viited perioodilise eelteate *Euroopa Liidu Teataja*s avaldamise kuupäeva(de)le või märke selle teate avaldamisest hankijaprofilis, millele viidatakse hankepingus.
 19. Vaidlustusi menetleva ja vajaduse korral vahendusmenetlust teostava asutuse nimi ja aadress. Täpne teave kaebuse esitamise tähtaegade kohta või vajaduse korral selle talituse nimi, aadress, telefoni- ja faksinumbrid ning meiliaadress, kust sellist teavet võib saada.
 20. Kuupäev, mil võrgustiku sektori hankija saatis teate välja.
 21. Muu asjakohane teave.

C. LÄBIRÄÄKIMISTEGA HANKEMENETLUS

1. Võrgustiku sektori hankija nimi, identifitseerimisnumber (kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud), aadress, sh NUTSi kood, telefoni- ja faksinumber, meili- ja internetiaadress, ning täiendavat teavet andva talituse kontaktandmed, kui need erinevad võrgustiku sektori hankija andmetest.
2. Peamine tegevus.

▼B

3. Vajaduse korral märgitakse, et hankeleping on reserveeritud kaitstud töö keskustele või et selle täitmine toimub kaitstud tööhõive programmide kontekstis.
4. Hankelepingu liik (asjade, ehitustööde või teenuste hankeleping, vajaduse korral märkida, et tegemist on raamlepinguga), kirjeldus (CPV koodid). Vajaduse korral märkida, kas pakkumusi taotletakse ostmise, üürimise, rentimise või liisimise või mitme nimetatud tehingu kombineerimise eesmärgil.
5. Ehitustööde hankelepingute puhul ehitustööde peamise asukoha NUTSi kood või asjade ja teenuste hankelepingute puhul peamise tarnekoha või teenuste osutamise koha NUTSi kood.
6. Asjade ja ehitustööde puhul:
 - a) tarnitavate asjade olemus ja kogus (CPV koodid), sealhulgas kõik võimalused lisahankeks ja, kui võimalik, siis eeldatav aeg, millal neid võimalusi kasutatakse, ning kas ja mitu korda kavatakse hankelepingut pikendada. Uuendatavate hankelepingute puhul võimaluse korral ka tarnitavaid asju või osutatavate teenuste ulatust ja laadi ning ehitustööde üldist laadi (CPV koodid) käsitlevate järgnevate hanketeadete eeldatav avaldamisaeg;
 - b) märke selle kohta, kas tarnijad võivad teha pakkumusi osa ja/või kõikide nõutud asjade kohta.

 Kui ehitustööde hankelepingu puhul on ehitustööd või hankeleping jaotatud mitmeks osaks, siis eri osade suurus ja võimalus teha pakkumus ühe osa, mitme osa või kõikide osade kohta;
 - c) ehitustööde hankelepingute puhul: teave ehitustööde või hankelepingu eesmärgi kohta, juhul kui hankeleping sisaldab ka projekteerimist.
7. Teenuste puhul:
 - a) osutatavate teenuste olemus ja kogus, sealhulgas kõik võimalused lisahankeks ja, kui võimalik, siis eeldatav aeg, millal neid võimalusi kasutatakse, ning kas ja mitu korda kavatakse hankelepingut pikendada. Uuendatavate hankelepingute puhul, kui võimalik, hangitavaid teenuseid käsitlevate järgnevate hanketeadete eeldatav avaldamisaeg;
 - b) märke selle kohta, kas õigus- või haldusnormiga on ette nähtud, et teenust võib osutada üksnes konkreetse kutseala esindaja;
 - c) viide asjakohasele õigus- või haldusnormile;
 - d) märke selle kohta, kas juriidilised isikud peavad näitama teenuste osutamise eest vastutavate töötajate nimed ja kutse kvalifikatsiooni;
 - e) märke selle kohta, kas teenuse osutajad võivad teha pakkumusi kõnealuste teenuste osa kohta.
8. Kui on teada, siis märke selle kohta, kas lubatakse esitada alternatiivseid lahendusi.
9. Tarnetähtaeg, hankelepingu täitmistähtaeg või hankelepingu kestus ja võimaluse korral alguskuupäev.
10. Vajaduse korral õiguslik vorm, mida pakkumusmenetluse võitnud ettevõtjate rühmalt nõutakse.

▼B

11. a) Osalemistaotluste laekumise tähtaeg;
b) aadress, kuhu need saadetakse;
c) keel või keeled, milles taotlused koostatakse.
12. Vajaduse korral nõutavad tagatised ja garantiid.
13. Peamised rahastamis- ja maksetingimused ja/või viited sätetele, kus need on esitatud.
14. Teave ettevõtja olukorra ja minimaalsete majandus- ja tehniliste tingimuste kohta, mida ta peab täitma.
15. Artiklis 82 osutatud kriteeriumid, mille alusel sõlmitakse hankeleping. Välja arvatud kui majanduslikult kõige soodsam pakkumus valiti välja üksnes hinna põhjal. Kui need ei ole avaldatud kirjeldustes või neid ei avaldata läbirääkimiste alustamise ettepanekus, tuuakse ära kriteeriumid majanduslikult soodsaima pakkumuse väljavalimiseks koos neile omistatavate kaaludega või, kus vaja, tähtsusjärjestusega.
16. Vajaduse korral võrgustiku sektori hankija poolt juba välja valitud ettevõtjate nimed ja aadressid.
17. Vajaduse korral eritingimused, mida tuleb arvestada hankelepingu täitmisel.
18. Vajaduse korral ja viide/viited perioodilise elteate *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäeva(de)le või märges selle teate avaldamisest hankijaprofiilis, millele viidatakse hankelepingus.
19. Vaidlustusi menetleva ja vajaduse korral vahendusmenetlust teostava asutuse nimi ja aadress. Täpne teave kaebuse esitamise tähtaegade kohta või vajaduse korral selle talituse nimi, aadress, telefoni- ja faksinumbrid ning meiliaadress, kust sellist teavet võib saada.
20. Kuupäev, mil võrgustiku sektori hankija teate välja saatis.
21. Muu asjakohane teave.

XII LISA

HANKELEPINGU SÕLMIMISE TEATES AVALDATAV TEAVE

(millele on osutatud artiklis 70)

I. Teave avaldamiseks *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽¹⁾

1. Võrgustiku sektori hankija nimi, identifitseerimisnumber (kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud), aadress, sh NUTSi kood, telefoni- ja faksinumber, meili- ja internetiaadress, ning täiendavat teavet andva talituse kontaktandmed, kui need erinevad võrgustiku sektori hankija andmetest.
2. Peamine tegevus.
3. Hankelepingu liik (asjade, ehitustööde või teenuste hankeleping ja CPV koodid; vajaduse korral märkida, kas tegemist on raamlepinguga).
4. Vähemalt kokkuvõtlik märke tarnitavate asjade, tehtavate ehitustööde või osutatavate teenuste liigi ja koguse kohta.
5. a) Hanke väljakuulutamise vorm (kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teade; perioodiline eelteade; pakkumuskutsed);
 b) teate *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäev(ad) ja viide/viited;
 c) hanke väljakuulutamisetähtaajaga sõlmitavate hankelepingute puhul viide artikli 50 asjakohasele sättele.
6. Hankemenetlus (avatud, piiratud või läbivõetud hankemenetlus).
7. Elektrooniliselt saadud pakkumuste arv:
 - a) väikestelt või VKEdelt saadud pakkumuste arv;
 - b) välismaalt saadud pakkumuste arv;
 - c) elektrooniliselt saadud pakkumuste arv.

Kui sõlmitakse mitu hankelepingut (osad, mitu raamlepingut), esitatakse kõnealune teave iga sõlmitud hankelepingu kohta.
8. Hankelepingu (te) või raamlepingu(te) sõlmimise kuupäev pärast selle/nende sõlmimise kohta otsuse tegemist.
9. Artikli 50 punktis h nimetatud soodustuste eest makstud hind.
10. Iga hankelepingu kohta eduka(te) pakkuja(te) nimi, aadress, sh NUTSi kood, telefoni- ja faksinumber, meili- ja internetiaadress, sealhulgas:
 - a) teave selle kohta, kas edukas pakkuja on VKE;
 - b) teave selle kohta, kas hankeleping sõlmiti konsortsiumiga.
11. Vajaduse korral märkida, kas hankelepingu suhtes on sõlmitud või võib sõlmida allhankelepinguid.
12. Hankelepingu sõlmimisel makstud hind või arvessevõetud kõrgeim ja madalaim pakkuvus.

⁽¹⁾ Punktides 6, 9 ja 11 nimetatud teavet käsitletakse avaldamisele mittekuuluva teabena, kui lepingu sõlmiv üksus leiab, et selle avaldamine võib kahjustada tundlikke ärihuve.

▼B

13. Läbivaatamise ja vajaduse korral vahendusmenetluse eest vastutava asutuse nimi ja aadress. Täpne teave kaebuse esitamise tähtaegade kohta või selle talituse nimi, aadress, telefoni- ja faksinumbrid ning meiliaadress, kust sellist teavet võib saada.

14. Vabatahtlik teave:

- hankelepingu selle osa suurus ja maksumus, mille suhtes võidakse sõlmida allhankelepinguid kolmandate isikutega,
- pakkumuste hindamise kriteeriumid.

II. Teave, mis ei ole avaldamiseks ette nähtud

15. Sõlmitud hankelepingute arv (kui hankelepingud sõlmiti mitme tarnijaga).

16. Iga sõlmitud hankelepingu maksumus.

17. Asja või teenuse päritolumaa (pärit ühendusest või väljastpoolt ühendust); viimasel juhul kolmandate riikide kaupa rühmitatuna).

18. Milliseid pakkumuste hindamise kriteeriume?

19. Kas hankeleping sõlmiti pakkujaga, kes esitas alternatiivse lahenduse vastavalt artikli 64 lõikele 1?

20. Kas oli pakkumusi, mis jäeti arvesse võtmata vastavalt artiklile 84 põhjusel, et nende maksumus oli põhjendamatult madal?

21. Kuupäev, mil võrgustiku sektori hankija teate edastas.

XIII LISA

ARTIKLIGA 74 ETTE NÄHTUD PAKKUMUSE ESITAMISE ETTEPANEKU, DIALOOGIS OSALEMISE ETTEPANEKU, LÄBIRÄÄKIMISTE ALUSTAMISE ETTEPANEKU VÕI HUVI KINNITAMISE ETTEPANEKU SISU

1. Artikliga 74 ette nähtud pakkumuse esitamise, dialoogis osalemise või läbirääkimiste alustamise ettepanek peab sisaldama vähemalt järgmist:

a) pakkumuste laekumise tähtpäev, aadress, kuhu need tuleb saata, ning keel või keeled, milles need koostatakse.

Võistleva dialoogi või innovatsioonipartnerluste vormis sõlmitavate hankelepingute puhul aga ei esitata kõnealust teavet läbirääkimiste alustamise ettepanekus, vaid see esitatakse pakkumuse esitamise ettepanekus;

b) võistleva dialoogi puhul konsultatsioonide alustamise kuupäev ja koht ning keel või keeled, mida kasutatakse;

c) viide mis tahes avaldatud hanketeatele;

d) viide kõigile lisatud dokumentidele;

e) pakkumuse hindamise kriteeriumid, kui need ei ole ära toodud kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teates, mida kasutatakse hanketeatena;

f) pakkumuste hindamise kriteeriumide suhtelised kaalud või vajaduse korral selliste kriteeriumide tähtsusejärjestus, kui see teave ei ole esitatud hanketeates, kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teates või tehnilistes kirjeldustes.

2. Kui riigihange kuulutatakse välja perioodilise eelteatega, kutsuvad võrgustiku sektori hankijad enne pakkuja või läbirääkimistes osalejate väljaalimist kõiki taotlejaid üles kinnitama asjaomase hankelepingu kohta avaldatava üksikasjaliku teabe alusel oma huvitatust.

Kõnealune ettepanek sisaldab vähemalt järgmist teavet:

a) tellitavate ehitustööde, asjade või teenuste olemus ja kogus, sealhulgas kõik valikuvõimalused seoses täiendavate hankelepingutega ja võimaluse korral selliste valikuvõimaluste kasutamise hinnanguline tähtaeg uuendatavate hankelepingute puhul ning võimaluse korral tulevaste hankekuuluste hinnangulised avaldamiskuupäevad;

b) menetluse liik: piiratud või läbirääkimistega hankemenetlus;

c) vajaduse korral kuupäev, mil asjade tarnimine või ehitustööde tegemine või teenuste osutamine peaks algama või lõppema;

d) kui elektroonilist juurdepääsu ei saa pakkuda, siis hankedokumentide taotluste esitamise aadress ja tähtaeg ning keel või keeled, milles need tuleb koostada;

e) võrgustiku sektori hankija aadress;

f) majanduslikud ja tehnilised tingimused, finantstagatised ja ettevõtjatelt nõutav teave;

g) pakkumuse esitamise ettepaneku objektiks oleva hankelepingu vorm: ostmine, üürimine, rentimine või liisimine koos väljaostuvõimalusega või nende kombinatsioon; ning

h) pakkumuste hindamise kriteeriumid ja nende suhtelised kaalud või vajaduse korral selliste kriteeriumide tähtsusejärjestus, kui see teave ei ole esitatud eelteates või tehnilises kirjelduses või pakkumuse esitamise või läbirääkimiste alustamise ettepanekus.

*XIV LISA***ARTIKLI 36 LÕIKES 2 OSUTATUD RAHVUSVAHELISTE SOTSIAAL-
JA KESKKONNAKONVENTSIIONIDE LOETELU**

- ILO konventsioon nr 87 – Ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse konventsioon
- ILO konventsioon nr 98 – Organiseerumisõiguse ja kollektiivse läbirääkimisõiguse kaitse konventsioon
- ILO konventsioon nr 29 – Sunniviisilise või kohustusliku töö konventsioon
- ILO konventsioon nr 105 – Sunniviisilise töö kaotamise konventsioon
- ILO konventsioon nr 138 – Vanuse alampiiri konventsioon
- ILO konventsioon nr 111 – Diskrimineerimisevastane (tööhõives ja töökohadel) konventsioon
- ILO konventsioon nr 100 – Võrdväärse töö eest mees- ja naistöötajate võrdse tasustamise konventsioon
- ILO konventsioon nr 182 – Lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatu keelustamise konventsioon
- Osoonikihi kaitsmise Viini konventsioon ja osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokoll
- Ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli Baseli konventsioon (Baseli konventsioon)
- Orgaaniliste püsisaasteainete piiramise Stockholmi konventsioon
- Teatavate ohtlike kemikaalide ja pestitsiididega rahvusvaheliseks kauplemiseks nõusoleku saamise korda käsitlev Rotterdami konventsioon, 10.9.1998, ja selle kolm piirkondlikku protokolli

XV LISA

ARTIKLI 83 LÕIKES 3 OSUTATUD LIIDU ÕIGUSAKTIDE LOETELU

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/33/EÜ

*XVI LISA***TEAVE, MIS AVALDATAKSE TEATES HANKELEPINGU MUUTMISE
KOHTA SELLE KEHTIVUSE AJAL**

(millele on osutatud artikli 89 lõikes 1)

1. Võrgustiku sektori hankija nimi, identifitseerimisnumber (kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud), aadress, sh NUTSi kood, telefoni- ja faksinumber, meili- ja internetiaadress, ning täiendavat teavet andva talituse kontaktandmed, kui need erinevad võrgustiku sektori hankija andmetest.
2. Peamine tegevus.
3. CPV koodid.
4. Ehitustööde peamise tegemise koha NUTSi kood või asjade tarnimise või teenuste osutamise koha NUTSi kood.
5. Hanke kirjeldus enne ja pärast muutmist: ehitustööde olemus ja ulatus, asjade olemus, kogus ja maksumus, teenuste olemus ja ulatus.
6. Vajaduse korral muudatusest tulenev maksumuse suurenemine.
7. Nende asjaolude kirjeldus, mis tingisid muutmise.
8. Hankelepingu sõlmimise otsuse kuupäev.
9. Vajaduse korral uue ettevõtja või uute ettevõtjate nimi, aadress, sh NUTSi kood, telefoni- ja faksinumber, meili- ja internetiaadress.
10. Teave selle kohta, kas hankeleping on seotud liidu vahenditest rahastatava projekti ja/või programmiga.
11. Läbivaatamise ja vajaduse korral vahendusmenetluse eest vastutava asutuse nimi ja aadress. Täpne teave läbivaatamismenetluse tähtaegade kohta või vajaduse korral lisateavet andva talituse nimi, aadress, telefoninumber, faksinumber ja e-posti aadress.

ARTIKLIS 91 OSUTATUD TEENUSED

CPV kood	Kirjeldus
75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 [koduabipersonali pakkumisteenistus]; 79624000-4 [põetuspersonali pakkumisteenistus] ja 79625000-1 [meditsiinipersonali pakkumisteenistus]; 85000000-9 kuni 85323000-9; 98133100-5, 98133000-4; 98200000-5 ja 98500000-8 [palgatöötajatega kodumajapidamised] ja 98513000-2 kuni 98514000-9 [tööjõuteenused kodumajapidamiste jaoks, personali vahendamise teenused kodumajapidamiste jaoks, bürootöötajad kodumajapidamiste jaoks, ajutine personal kodumajapidamiste jaoks, koduabiteenused ja koduteenused]	Tervishoiu- ja sotsiaalteenused ja nendega seotud teenused
85321000-5 ja 85322000-2, 75000000-6 [riigihaldus-, kaitse- ja sotsiaalkindlustusteenused], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; 79995000-5 kuni 79995200-7; 80000000-4 [haridus- ja koolitusteenused] kuni 80660000-8; 92000000-1 kuni 92700000-8 79950000-8 [näituste, messide ja kongresside organiseerimisteenused], 79951000-5 [seminaride organiseerimisteenused], 79952000-2 [ürituste organiseerimisteenused], 79952100-3 [kultuurisündmuste organiseerimisteenused], 79953000-9 [festivalide organiseerimisteenused], 79954000-6 [pidude organiseerimisteenused], 79955000-3 [moeetenduste organiseerimisteenused], 79956000-0 [messide ja näituste organiseerimisteenused]	Administratiivsed sotsiaalteenused, hariduse, tervishoiu ja kultuuri haldusteenused
75300000-9	Kohustusliku sotsiaalkindlustuse teenused (¹)
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Sotsiaaltoetuste teenused
98000000-3, 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 ja 98130000-3	Muud ühiskondlikud, sotsiaal- ja isikuteenused, sealhulgas ametiühingute, poliitiliste organisatsioonide, noorteühenduste ja muude organisatsioonide teenused
98131000-0	Usuorganisatsioonide teenused
55100000-1 kuni 55410000-7; 55521000-8 kuni 55521200-0 [55521000-8 eramajapidamiste toitlustusteenused, 55521100-9 toiduvalmistamise ja selle tarbijale kohaletoomise teenused, 55521200-0 toidu kohaletoomisteenus] 55510000-8 [sööklateenused], 55511000-5 [söökla ja muude piiratud klientuuriga selvekohvikute teenused], 55512000-2 [söökla haldamisteenused], 55523100-3 [koolisöögiteenused], 55520000-1 [toitlustusteenused], 55522000-5 [transpordiettevõtete toitlustusteenused], 55523000-2 [muude ettevõtete või asutuste toitlustusteenused], 55524000-9 [kooli toitlustusteenused]	Hotelli- ja restoraniteenused
79100000-5 kuni 79140000-7; 75231100-5	Õigusteenused, kui need ei ole artikli 21 punkti c kohaselt välja jäetud
75100000-7 kuni 75120000-3; 75123000-4; 75125000-8 to 75131000-3	Muud haldusteenused ja teenused valitsusele
75200000-8 kuni 75231000-4	Ühiskonnale pakutavad teenused

▼ **B**

CPV kood	Kirjeldus
75231210-9 kuni 75231230-5; 75240000-0 kuni 75252000-7; 794300000-7; 98113100-9	Vanglaga seotud teenused, avaliku turvalisuse ja päästeteenused, kui need ei ole artikli 21 punkti h kohaselt välja jäetud
79700000-1 kuni 79721000-4 [juurdlus- ja turvateenused, turvateenused, alarmjärelvalve teenused, valveteenused, järelvalveteenused, jälitussüsteemi teenused, põgenike jälitamisteenused, patrulliteenused, ametitöendite väljastamise teenused, juurdlusteenused ja detektiivibüroo teenused] 79722000-1 [grafoloogiateenused], 79723000-8 [jäätmete analüüsimise teenused]	Juurdlus- ja turvateenused
98900000-2 [eksterritoriaalsete organisatsioonide ja üksuste teenused] ja 98910000-5 [rahvusvaheliste organisatsioonide ja üksuste eriteenused]	Rahvusvahelised teenused
64000000-6 [posti- ja telekommunikatsiooniteenused], 64100000-7 [posti- ja kullerteenused], 64110000-0 [postiteenused], 64111000-7 [ajalehtede ja perioodikaga seotud postiteenused], 64112000-4 [kirjapostiteenused], 64113000-1 [pakipostiteenused], 64114000-8 [postkontori letiteenused], 64115000-5 [postkasti rentimine], 64116000-2 [nõudmiseni saadetiste postiteenused], 64122000-7 [kontorisisesed posti- ja käskjalateenused]	Postiteenused
50116510-9 [rehvide protekteerimine], 71550000-8 [sepateenused]	Mitmesugused teenused

(¹) Need teenused ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, kui neid korraldatakse majandushuvi mittepakkuvate üldhuviteenustena. Liikmesriikidel on vabadus korraldada kohustuslike sotsiaalteenuste või muude teenuste osutamist üldhuviteenustena või majandushuvi mittepakkuvate üldhuviteenustena.

XVIII LISA

**SOTSIAALTEENUSTE JA MUUDE ERITEENUSTE HANKELEPINGUID
KÄSITLEVATESSE TEADETESSE LISATAV TEAVE**

(millele on osutatud artiklis 92)

A osa. Hanketeade

1. Võrgustiku sektori hankija ja vajaduse korral lisateavet andva talituse nimi, identifitseerimisnumber (kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud), aadress koos NUTSi koodiga, telefoninumber, faksinumber, e-posti aadress ja internetiaadress.
2. Peamine tegevus.
3. Teenuste või nende kategooriate ning asjakohasel juhul hangitavate kaasnevate ehitustööde ja asjade kirjeldus, sh märke hõlmatud koguste või väärtuste kohta, ning CPV koodid.
4. Teenuste osutamise peamise koha NUTSi kood.
5. Vajaduse korral märgitakse, et leping on reserveeritud kaitstud töö keskustele või et selle täitmine toimub kaitstud tööhõive programmide kontekstis.
6. Ettevõtjatel seoses osalemisega täita tulevad peamised tingimused või vajaduse korral elektrooniline aadress, kust saab üksikasjalikku teavet.
7. Tähtaeg või tähtajad, mille jooksul tuleb võrgustiku sektori hankijaga osalemiseks ühendust võtta.
8. Muu asjakohane teave.

B osa. Perioodiline eelteade

1. Võrgustiku sektori hankija nimi, identifitseerimisnumber (kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud), aadress, sh NUTSi kood, ning meili- ja internetiaadress.
2. Asjaomase lepingu lühikirjeldus, sealhulgas CPV koodid.
3. Järgmine teave, kui see on juba teada:
 - a) ehitustööde puhul ehitustööde tegemise peamise koha NUTSi kood või toodete ja teenuste puhul peamise tarnekoha või teenuste osutamise koha NUTSi kood;
 - b) toodete tarnimise, ehitustööde tegemise või teenuste osutamise ajakava ja lepingu kehtivusaeg;
 - c) osalemistingimused, sealhulgas:

vajaduse korral märke selle kohta, kas riigihange on suunatud kaitstud töö keskustele või kas selle raames tehtavad tööd on suunatud kaitstud tööhõive programmidele;

vajaduse korral märke selle kohta, kas õigus- või haldusnormidega nähakse ette, et teenust võib osutada üksnes kindla kutseala esindaja;
 - d) kohaldatava hankemenetluse peamiste osade lühikirjeldus.
4. Märke selle kohta, et huvitatud ettevõtjad peavad võrgustiku sektori hankijale teatama oma huvist lepingu või lepingute suhtes, ning huvist teatamise tähtaeg ja aadress, kuhu osalemishuvist tuleb teatada.

▼B**C osa. Kvalifitseerimissüsteemi olemasolu teated**

1. Võrgustiku sektori hankija nimi, identifitseerimisnumber (kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud), aadress, sh NUTSi kood, ning meili- ja internetiaadress.
2. Asjaomase lepingu lühikirjeldus, sealhulgas CPV koodid.
3. Järgmine teave, kui see on juba teada:
 - a) ehitustööde puhul ehitustööde tegemise peamise koha NUTSi kood või toodete ja teenuste puhul peamise tarnekoha või teenuste osutamise koha NUTSi kood;
 - b) toodete tarnimise, ehitustööde tegemise või teenuste osutamise ajakava ja lepingu kehtivusaeg;
 - c) osalemistingimused, sealhulgas:

vajaduse korral märge selle kohta, kas riigihange on suunatud kaitstud töö keskustele või kas selle raames tehtavad tööd on suunatud kaitstud tööhõive programmidele;

vajaduse korral märge selle kohta, kas õigus- või haldusnormidega nähakse ette, et teenust võib osutada üksnes kindla kutseala esindaja;
 - d) kohaldatava hankemenetluse peamiste osade lühikirjeldus.
4. Märge selle kohta, et huvitatud ettevõtjad peavad võrgustiku sektori hankijale teatama oma huvist lepingu või lepingute suhtes, ning huvist teatamise tähtaeg ja aadress, kuhu osalemishuvist tuleb teatada.
5. Kvalifitseerimissüsteemi kehtivusaeg ja selle pikendamise formaalsused.

D osa. Lepingu sõlmimise teade

1. Võrgustiku sektori hankija ja vajaduse korral lisateavet andva talituse nimi, identifitseerimisnumber (kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud), aadress koos NUTSi koodiga, telefoninumber, faksinumber, e-posti aadress ja internetiaadress.
2. Peamine tegevus.
3. Vähemalt kokkuvõtlik märge teenuste olemuse ja koguse kohta ning vajaduse korral kaasnevate ehitustööde ja asjade kohta.
4. Teate *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise viide.
5. Saadud pakkumuste arv.
6. Väljavalitud ettevõtja nimi ja aadress või ettevõtjate nimed ja aadressid.
7. Muu asjakohane teave.

*XIX LISA***IDEEKONKURSI TEATES AVALDATAV TEAVE**

(millele on osutatud artikli 96 lõikes 1)

1. Võrgustiku sektori hankija nimi, identifitseerimisnumber (kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud), aadress, sh NUTSi kood, telefoni- ja faksinumber, meili- ja internetiaadress, ning täiendavat teavet andva talituse kontaktandmed, kui need erinevad võrgustiku sektori hankija andmetest.
2. Peamine tegevus.
3. Projekti kirjeldus (CPV koodid).
4. Konkursi laad: avatud või piiratud.
5. Avatud konkursi korral: projektide vastuvõtmise tähtaeg.
6. Piiratud konkursi korral:
 - a) kavandatud osalejate arv või ligikaudne arv;
 - b) vajaduse korral valitud osalejate nimed;
 - c) osalejate valimise kriteeriumid;
 - d) osalemistaotluste vastuvõtmise tähtaeg;
7. Vajaduse korral märge selle kohta, kas osaleda võib üksnes konkreetse kutseala esindaja.
8. Projektide hindamisel kasutatavad kriteeriumid.
9. Valitud žüriiliikmete nimed, kui see on asjakohane.
10. Märge selle kohta, kas žürii otsus on avaliku sektori hankijale kohustuslik.
11. Preemiate arv ja preemiasumma, kui see on asjakohane.
12. Vajaduse korral märge kõikidele osalejatele maksete tegemise üksikasjade kohta.
13. Märge selle kohta, kas auhinnasaajail lubatakse sõlmida täiendavaid hankelepinguid.
14. Läbivaatamise ja vajaduse korral vahendusmenetluse eest vastutava asutuse nimi ja aadress. Täpne teave kaebuse esitamise tähtaegade kohta või selle talituse nimi, aadress, telefoni- ja faksinumbrid ning meiliaadress, kust sellist teavet võib saada.
15. Teate saatmise kuupäev.
16. Muu asjakohane teave.

*XX LISA***TEAVE, MIS AVALDATAKSE TEATES IDEEKONKURSI TULEMUSTE KOHTA**

(millele on osutatud artikli 96 lõikes 1)

1. Võrgustiku sektori hankija nimi, identifitseerimisnumber (kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud), aadress, sh NUTSi kood, telefoni- ja faksinumber, meili- ja internetiaadress, ning täiendavat teavet andva talituse kontaktandmed, kui need erinevad võrgustiku sektori hankija andmetest.
2. Peamine tegevus.
3. Projekti kirjeldus (CPV koodid).
4. Osalejate üldarv.
5. Välismaalastest osalejate arv.
6. Konkursi võitja(d).
7. Vajaduse korral auhind või auhinnad.
8. Muu teave.
9. Viide ideekonkursi kutsele.
10. Läbivaatamise ja vajaduse korral vahendusmenetluse eest vastutava asutuse nimi ja aadress. Täpne teave kaebuse esitamise tähtaegade kohta või selle talituse nimi, aadress, telefoni- ja faksinumbrid ning meiliaadress, kust sellist teavet võib saada.
11. Teate saatmise kuupäev.

XXI LISA

VASTAVUSTABEL

Käesolev direktiiv	Direktiiv 2004/17/EÜ
Artikkel 1	—
Artikli 2 esimene lause	Artikli 1 lõige 1
Artikli 2 punkt 1	Artikli 1 lõike 2 punkt a
Artikli 2 punkt 2	Artikli 1 lõike 2 punkti b esimene lause
Artikli 2 punkt 3	Artikli 1 lõike 2 punkti b teine lause
Artikli 2 punkt 4	Artikli 1 lõike 2 punkt c
Artikli 2 punkt 5	Artikli 1 lõike 2 punkti d esimene lõik
Artikli 2 punkt 6	Artikli 1 lõike 7 esimene ja teine lõik
Artikli 2 punkt 7	Artikli 1 lõike 7 kolmas lõik
Artikli 2 punkt 8	Artikli 1 lõike 7 kolmas lõik
artikli 2 punkt 9	Artikli 34 lõige 1
Artikli 2 punkt 10	Artikli 1 lõige 8
Artikli 2 punkt 11	—
Artikli 2 punkt 12	Artikli 1 lõige 8
Artikli 2 punkt 13	—
Artikli 2 punkt 14	Artikli 1 lõige 11
Artikli 2 punkt 15	Artikli 1 lõige 12
Artikli 2 punkt 16	—
Artikli 2 punkt 17	Artikli 1 lõige 10
Artikli 2 punkt 18	—
Artikli 2 punkt 19	—
Artikli 2 punkt 20	—
Artikli 3 lõige 1	Artikli 2 lõike 1 punkti a esimene lõik
Artikli 3 lõige 2	—
Artikli 3 lõige 3	—
Artikli 3 lõige 4	Artikli 2 lõike 1 punkti a teine lõik
Artikli 4 lõige 1	Artikli 2 lõige 2
Artikli 4 lõige 2	Artikli 2 lõike 1 punkt b

▼B

Käesolev direktiiv	Direktiiv 2004/17/EÜ
Artikli 4 lõike 3 esimene lõik	Artikli 2 lõige 3
Artikli 4 lõike 3 teine ja kolmas lõik	—
Artikli 4 lõige 4	—
Artikli 5 lõige 1	—
Artikli 5 lõike 2 esimene lõik	—
Artikli 5 lõike 2 teine lõik	Artikli 1 lõike 2 punkti d teine ja kolmas lõik
Artikli 5 lõige 3	—
Artikli 5 lõike 4 esimene ja teine lõik	—
Artikli 5 lõike 4 kolmas lõik	—
Artikli 5 lõige 5	—
Artikli 6 lõike 1 esimene ja teine lõik	—
Artikli 6 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 9 lõike 1 teine lõik
Artikli 6 lõige 2	Artikli 9 lõike 1 esimene lõik
Artikli 6 lõike 3 punkt a	Artikli 9 lõige 2
Artikli 6 lõike 3 punkt b	—
Artikli 6 lõike 3 punkt c	Artikli 9 lõige 3
Artikkel 7	Artikli 3 lõige 1 ja lõige 3, artikli 4 lõige 1, artikli 7 punkt a
Artikkel 8	Artikli 3 lõiked 1 ja 2
Artikli 9 lõige 1	Artikli 3 lõige 3
Artikli 9 lõige 2	Artikli 3 lõige 4
Artikkel 10	Artikkel 4
Artikkel 11	Artikli 5 lõige 1
—	Artikli 5 lõige 2
Artikkel 12	Artikli 7 punkt b
Artikli 13 lõige 1	Artikli 6 lõige 1 ja lõike 2 punkti c lõpuosa
Artikli 13 lõike 2 punkt a	Artikli 6 lõike 2 punkt a
Artikli 13 lõike 2 punkt b	Artikli 6 lõike 2 punkt b

▼B

Käesolev direktiiv	Direktiiv 2004/17/EÜ
Artikli 13 lõike 2 punkti c alapunktid i ja ii	Artikli 6 lõike 2 punkti c esimene ja kolmas taane
—	Artikli 6 lõike 2 punkti c teine, neljas, viies ja kuues taane
Artikli 14 punkt a	Artikli 7 punkt a
Artikli 14 punkt b	Artikli 7 punkt a
—	Artikkel 8
—	I–X lisa
Artikkel 15	Artikkel 16, artikkel 61
Artikli 16 lõige 1	Artikli 17 lõige 1, artikli 17 lõige 8
Artikli 16 lõige 2	—
Artikli 16 lõige 3	Artikli 17 lõige 2, artikli 17 lõige 8
Artikli 16 lõige 4	—
Artikli 16 lõige 5	Artikli 17 lõige 3
Artikli 16 lõige 6	—
Artikli 16 lõige 7	Artikli 17 lõiked 4 ja 5
Artikli 16 lõige 8	Artikli 17 lõike 6 punkti a esimene ja teine lõik
Artikli 16 lõige 9	Artikli 17 lõike 6 punkti b esimene ja teine lõik
Artikli 16 lõige 10	Artikli 17 lõike 6 punkti a kolmas lõik ja lõike 6 punkti b kolmas lõik
Artikli 16 lõige 11	Artikli 17 lõige 7
Artikli 16 lõige 12	Artikli 17 lõige 9
Artikli 16 lõige 13	Artikli 17 lõige 10
Artikli 16 lõige 14	Artikli 17 lõige 11
Artikkel 17	Artikkel 69
Artikli 18 lõige 1	Artikli 19 lõige 2
Artikli 18 lõige 2	Artikli 19 lõige 1
Artikli 19 lõige 1	Artikli 20 lõige 1, artikli 62 punkt 1
Artikli 19 lõige 2	Artikli 20 lõige 2

▼B

Käesolev direktiiv	Direktiiv 2004/17/EÜ
Artikkel 20	Artikkel 22, artikli 62 punkt 1
Artikli 21 punkt a	Artikli 24 punkt a
Artikli 21 punkt b	Artikli 24 punkt b
Artikli 21 punkt c	—
Artikli 21 punkt d	Artikli 24 punkt c
Artikli 21 punkt e	—
Artikli 21 punkt f	Artikli 24 punkt d
Artikli 21 punkt g	—
Artikli 21 punkt h	—
Artikli 21 punkt i	—
Artikkel 22	Artikkel 25
Artikkel 23	Artikkel 26
Artikli 24 lõige 1	Artikkel 20a
Artikli 24 lõige 2	Artikkel 21, artikli 62 punkt 1
Artikli 24 lõige 3	Artikkel 21, artikli 62 punkt 1
Artikkel 25	—
Artikkel 26	—
Artikli 27 lõige 1	Artikli 22a lõpuosa, direktiivi 2009/81/EÜ artikkel 12
Artikli 27 lõige 2	—
Artikkel 28	—
Artikli 29 lõige 1	Artikli 23 lõige 1
Artikli 29 lõige 2	Artikli 23 lõige 1
Artikli 29 lõige 3	Artikli 23 lõige 2
Artikli 29 lõige 4	Artikli 23 lõike 3 punktid a–c
Artikli 29 lõige 5	Artikli 23 lõike 3 teine lõik
Artikli 29 lõige 6	Artikli 23 lõike 3 kolmas lõik
Artikkel 30	Artikli 23 lõige 4
Artikkel 31	Artikli 23 lõige 5
Artikkel 32	Artikli 24 punkt e
Artikli 33 lõiked 1 ja 2	Artikkel 27

▼B

Käesolev direktiiv	Direktiiv 2004/17/EÜ
Artikli 33 lõige 3	—
Artikli 34 lõike 1 esimene ja teine lause	Artikli 30 lõige 1, artikli 62 punkt 2
Artikli 34 lõike 1 kolmas lause	—
Artikli 34 lõike 1 neljas lause	Artikli 30 lõige 2, põhjendus 41
Artikli 34 lõike 2 esimene lõik	Artikli 30 lõige 2
Artikli 34 lõike 2 teine lõik	—
Artikli 34 lõige 3	Artikli 30 lõige 3
Artikli 35 lõige 1	Artikli 30 lõike 4 esimene lõik; lõike 5 esimene ja teine lõik
Artikli 35 lõige 2	Artikli 30 lõike 5 esimene ja teine lõik
Artikli 35 lõige 3	Artikli 30 lõike 4 teine lõik, lõike 5 neljas lõik; artikli 62 punkt 2
—	Artikli 30 lõike 4 kolmas lõik
Artikli 35 lõige 4	—
Artikli 35 lõige 5	Artikli 30 lõike 6 teine lõik
Artikli 35 lõige 6	Artikli 30 lõike 6 kolmas ja neljas lõik
Artikli 36 lõige 1	Artikkel 10
Artikli 36 lõige 2	—
Artikkel 37	Artikkel 11
Artikli 38 lõige 1	Artikli 28 esimene lõik
Artikli 38 lõige 2	Artikli 28 teine lõik
Artikkel 39	Artikkel 13
Artikli 40 lõige 1	Artikli 48 lõiked 1, 2 ja 4, artikli 64 lõige 1
Artikli 40 lõige 2	—
Artikli 40 lõige 3	Artikli 48 lõige 3, artikli 64 lõige 2
Artikli 40 lõige 4	—
Artikli 40 lõige 5	—
Artikli 40 lõige 6	Artikli 48 lõiked 5 ja 6, artikli 64 lõige 3
Artikli 40 lõike 7 esimene lõik	Artikli 70 lõike 2 punkti f teine lõik

▼B

Käesolev direktiiv	Direktiiv 2004/17/EÜ
Artikli 40 lõike 7 teine ja kolmas lõik	
Artikli 41 lõige 1	Artikli 1 lõige 13
Artikli 41 lõige 2	Artikli 70 lõike 2 punktid c ja d, artikli 70 lõike 2 teine lõik
Artikkel 42	—
Artikkel 43	Artikkel 12
Artikli 44 lõige 1	Artikli 40 lõiked 1 ja 2
Artikli 44 lõige 2	Artikli 40 lõige 2
Artikli 44 lõige 3	—
Artikli 44 lõige 4	Artikli 42 lõige 1 ja lõike 3 punkt b
Artikli 44 lõige 5	Artikli 40 lõike 3 algus
Artikli 45 lõike 1 esimene lõik	Artikli 1 lõike 9 punkt a
Artikli 45 lõike 1 teine ja kolmas lõik	Artikli 45 lõige 2
Artikli 45 lõige 2	Artikli 45 lõige 4
Artikli 45 lõige 3	—
Artikli 45 lõige 4	—
Artikkel 46	Artikli 1 lõike 9 punkt b, artikli 45 lõige 3
Artikkel 47	Artikli 1 lõike 9 punkt c, artikli 45 lõige 3
Artikkel 48	—
Artikkel 49	—
Artikli 50 punkt a	Artikli 40 lõike 3 punkt a
Artikli 50 punkt b	Artikli 40 lõike 3 punkt b
Artikli 50 punkt c	Artikli 40 lõike 3 punkt c
Artikli 50 punkt d	Artikli 40 lõike 3 punkt d
Artikli 50 punkt e	Artikli 40 lõike 3 punkt e
Artikkel 50, punkt f	Artikli 40 lõike 3 punkt g
Artikli 50 punkt g	Artikli 40 lõike 3 punkt h
Artikli 50 punkt h	Artikli 40 lõike 3 punkt j

▼B

Käesolev direktiiv	Direktiiv 2004/17/EÜ
Artikli 50 punkt i	Artikli 40 lõike 3 punkt k
Artikli 50 punkt j	Artikli 40 lõike 3 punkt l
Artikli 51 lõike 1 esimene ja teine lõik	Artikli 14 lõige 1, artikli 1 lõige 4
Artikli 51 lõike 1 kolmas lõik	—
Artikli 51 lõike 2 esimene ja teine lõik	—
Artikli 51 lõike 2 kolmas lõik	Artikli 14 lõige 4
Artikli 52 lõige 1	Artikli 1 lõige 5, artikli 15 lõige 1
Artikli 52 lõige 2	Artikli 15 lõige 2
Artikli 52 lõige 3	Artikli 15 lõike 2 viimane lause
Artikli 52 lõige 4	Artikli 15 lõige 3
Artikli 52 lõige 5	Artikli 15 lõige 4
Artikli 52 lõige 6	Artikli 15 lõige 6
Artikli 52 lõige 7	—
Artikli 52 lõige 8	—
Artikli 52 lõige 9	Artikli 15 lõike 7 kolmas lõik
Artikli 53 lõike 1 esimene lõik	Artikli 1 lõige 6, artikli 56 lõige 1
Artikli 53 lõike 1 teine ja kolmas lõik	Artikli 1 lõige 6
Artikli 53 lõige 2	Artikli 56 lõige 2
Artikli 53 lõige 3	Artikli 56 lõike 2 kolmas lõik
Artikli 53 lõige 4	Artikli 56 lõige 3
Artikli 53 lõige 5	Artikli 56 lõige 4
Artikli 53 lõige 6	Artikli 56 lõige 5
Artikli 53 lõige 7	Artikli 56 lõige 6
Artikli 53 lõige 8	Artikli 56 lõige 7
Artikli 53 lõige 9	Artikli 56 lõige 8
Artikkel 54	—
Artikli 55 lõige 1	Artikli 29 lõige 1

▼B

Käesolev direktiiv	Direktiiv 2004/17/EÜ
Artikli 55 lõige 2	Artikli 29 lõige 2
Artikli 55 lõige 3	—
Artikli 55 lõige 4	Artikli 29 lõige 2
Artikkel 56	—
Artikkel 57	—
Artikkel 58	Põhjendus 15
Artikkel 59	—
Artikli 60 lõige 1	Artikli 34 lõige 1
Artikli 60 lõige 2	Artikli 34 lõige 2
Artikli 60 lõige 3	Artikli 34 lõige 3
Artikli 60 lõige 4	Artikli 34 lõige 8
Artikli 60 lõige 5	Artikli 34 lõige 4
Artikli 60 lõige 6	Artikli 34 lõige 5
Artikli 61 lõige 1	Artikli 34 lõige 6
Artikli 61 lõige 2	Artikli 34 lõige 6
Artikli 62 lõige 1	Artikli 34 lõike 4 teine lõik, lõike 5 teine ja kolmas lõik; lõike 6 teine lõik, lõige 7
Artikli 62 lõige 2	Artikli 34 lõike 4 esimene lõik, lõike 5 esimene lõik, lõike 6 esimene lõik
Artikli 62 lõige 3	—
Artikkel 63	Artikkel 35
Artikli 64 lõige 1	Artikli 36 lõige 1
Artikli 64 lõige 2	Artikli 36 lõige 2
Artikkel 65	—
Artikli 66 lõige 1	Artikli 45 lõige 1
Artikli 66 lõige 2	Artikli 45 lõige 9
—	Artikli 45 lõige 10
Artikli 66 lõige 3	Artikli 45 lõige 9
Artikli 67 lõige 1	Artikli 41 lõiked 1 ja 2

▼B

Käesolev direktiiv	Direktiiv 2004/17/EÜ
Artikli 67 lõige 2	Artikli 42 lõige 3, artikli 44 lõige 1
Artikkel 68	Artikli 41 lõige 3
Artikkel 69	Artikli 42 lõike 1 punkt c, artikli 44 lõige 1
Artikli 70 lõige 1	Artikli 43 lõike 1 esimene lõik, artikli 44 lõige 1
Artikli 70 lõige 2	Artikli 43 lõike 1 teine ja kolmas lõik
Artikli 70 lõige 3	Artikli 43 lõiked 2 ja 3
Artikli 70 lõige 4	Artikli 43 lõige 5
Artikli 71 lõige 1	Artikli 44 lõige 1, artikli 70 lõike 1 punkt b
Artikli 71 lõike 2 esimene lause	Artikli 44 lõiked 2 ja 3
Artikli 71 lõike 2 teine ja kolmas lause	Artikli 44 lõike 4 teine lõik
Artikli 71 lõige 3	Artikli 44 lõike 4 esimene lõik
Artikli 71 lõige 4	—
Artikli 71 lõike 5 esimene lõik	Artikli 44 lõige 6
Artikli 71 lõike 5 teine lõik	Artikli 44 lõige 7
Artikli 71 lõige 6	Artikli 44 lõige 8
Artikli 72 lõige 1	Artikli 44 lõike 5 esimene lõik
Artikli 72 lõiked 2 ja 3	Artikli 44 lõike 5 teine ja kolmas lõik
Artikli 73 lõige 1	Artikli 45 lõige 6
Artikli 73 lõige 2	Artikli 46 lõige 2
Artikli 74 lõige 1	Artikli 47 lõike 1 esimene lause ja lõike 5 esimene lõik
Artikli 74 lõige 2	Artikli 47 lõike 1 teine lause ja lõike 5 teine lõik
Artikli 75 lõige 1	Artikli 49 lõige 1
Artikli 75 lõige 2	Artikli 49 lõike 2 esimene ja teine lõik
Artikli 75 lõige 3	Artikli 49 lõike 2 kolmas lõik
Artikli 75 lõiked 4, 5 ja 6	Artikli 49 lõiked 3, 4 ja 5

▼B

Käesolev direktiiv	Direktiiv 2004/17/EÜ
Artikli 76 lõige 1	Artikli 51 lõige 1
Artikli 76 lõige 2	Artikli 51 lõige 2
Artikli 76 lõige 3	Artikli 52 lõige 1
Artikli 76 lõige 4	—
Artikli 76 lõige 5	Artikli 51 lõige 3
Artikli 76 lõige 6	—
Artikli 76 lõige 7	—
Artikli 76 lõige 8	—
Artikli 77 lõige 1	Artikli 53 lõige 1
Artikli 77 lõige 2	Artikli 53 lõige 2
Artikli 77 lõige 3	Artikli 53 lõige 6
Artikli 77 lõige 4	Artikli 53 lõige 7
Artikli 77 lõige 5	Artikli 53 lõige 9
Artikli 77 lõige 6	—
Artikli 78 lõige 1	Artikli 54 lõiked 1 ja 2
Artikli 78 lõige 2	Artikli 54 lõige 3
Artikli 79 lõige 1	Artikli 53 lõiked 4 ja 5
Artikli 79 lõige 2	Artikli 54 lõiked 5 ja 6
Artikli 79 lõige 3	—
Artikli 80 lõige 1	Artikli 53 lõige 3, artikli 54 lõige 4
Artikli 80 lõige 2	—
Artikli 80 lõige 3	Artikli 53 lõige 3, artikli 54 lõige 4
Artikli 81 lõige 1	Artikli 52 lõige 2
Artikli 81 lõige 2	Artikli 52 lõige 3
Artikli 81 lõige 3	—
Artikli 82 lõige 1	Artikli 55 lõige 1
Artikli 82 lõige 2	Artikli 55 lõige 1
Artikli 82 lõige 3	—
Artikli 82 lõige 4	Põhjendus 1, põhjenduse 55 kolmas lõik

▼B

Käesolev direktiiv	Direktiiv 2004/17/EÜ
Artikli 82 lõige 5	Artikli 55 lõige 2
Artikkel 83	—
Artikli 84 lõige 1	Artikli 57 lõike 1 esimene lõik
Artikli 84 lõike 2 punkt a	Artikli 57 lõike 1 teise lõigu punkt a
Artikli 84 lõike 2 punkt b	Artikli 57 lõike 1 teise lõigu punkt b
Artikli 84 lõike 2 punkt c	Artikli 57 lõike 1 teise lõigu punkt c
Artikli 84 lõike 2 punkt d	Artikli 57 lõike 1 teise lõigu punkt d
Artikli 84 lõike 2 punkt e	—
Artikli 84 lõike 2 punkt f	Artikli 57 lõike 1 teise lõigu punkt e
Artikli 84 lõike 3 esimene lõik	Artikli 57 lõige 2
Artikli 84 lõike 3 teine lõik	—
Artikli 84 lõige 4	Artikli 57 lõige 3
Artikli 84 lõige 5	—
Artikli 85 lõiked 1, 2, 3 ja 4 ja artikkel 86	Artikli 58 lõiked 1–4, artikkel 59
Artikli 85 lõige 5	Artikli 58 lõige 5
Artikkel 87	Artikkel 38
Artikli 88 lõige 1	—
Artikli 88 lõige 2	Artikli 37 esimene lause
Artikli 88 lõige 3	—
Artikli 88 lõige 4	Artikli 37 teine lause
Artikli 88 lõiked 5–8	Artikli 40 lõike 3 punkt f
Artikkel 89	—
Artikkel 90	—
Artikkel 91	—
Artikkel 92	—
Artikkel 93	—
Artikkel 94	—
Artikkel 95	Artikkel 61
Artikli 96 lõige 1	Artikli 63 lõike 1 esimene lõik

▼B

Käesolev direktiiv	Direktiiv 2004/17/EÜ
Artikli 96 lõike 2 esimene lõik	Artikli 63 lõike 1 esimene lõik
Artikli 96 lõike 2 teine ja kolmas lõik	Artikli 63 lõike 1 teise lõigu esimene ja teine lause
Artikli 96 lõige 3	Artikli 63 lõige 2
Artikli 97 lõige 1	Artikli 65 lõige 1
Artikli 97 lõige 2	Artikli 60 lõige 2
Artikli 97 lõiked 3 ja 4	Artikli 65 lõiked 2 ja 3
Artikkel 98	Artikkel 66
Artikli 99 lõige 1	Artikli 72 esimene lõik
Artikli 99 lõiked 2–6	—
Artikkel 100	Artikkel 50
Artikkel 101	—
Artikkel 102	—
Artikkel 103	Artikli 68 lõiked 3 ja 4
Artikkel 104	Artikli 68 lõige 5
Artikli 105 lõiked 1 ja 2	Artikli 68 lõiked 1 ja 2
Artikli 105 lõige 3	—
Artikli 106 lõige 1	Artikli 71 lõike 1 esimene lõik
Artikli 106 lõige 2	—
Artikli 106 lõige 3	Artikli 71 lõike 1 kolmas lõik
Artikkel 107	Artikkel 73
Artikkel 108	—
Artikkel 109	Artikkel 74
Artikkel 110	Artikkel 75
—	I–X lisa
I lisa (v.a esimene lause)	XII lisa (v.a joonealune märkus 1)
I lisa esimene lause	XII lisa joonealune märkus 1
II lisa	—
III lisa punktid A, B, C, E, F, G, H, I ja J	XI lisa
III lisa punkt D	—

▼B

Käesolev direktiiv	Direktiiv 2004/17/EÜ
IV lisa punkti 1 esimene kuni kolmas lõik	Artikli 30 lõike 6 esimene lõik
IV lisa punkti 1 neljas lõik	—
IV lisa punkt 2	Artikli 30 lõike 6 esimene lõigu teine lause
V lisa punktid a–f	XXVI lisa punktid b–h
V lisa punkt g	—
VI lisa	XV lisa
VII lisa	Artikli 56 lõike 3 teise lõigu punktid a–f
VII lisa, v.a punkt 4	XXI lisa, välja arvatud punkt 4
VIII lisa punkt 4	XXI lisa punkt 4
IX lisa	XX lisa
X lisa	XIV lisa
XI lisa	XIII lisa
XII lisa	XVI lisa
XIII lisa punkt 1	Artikli 47 lõige 4
XIII lisa punkt 2	Artikli 47 lõige 5
XIV lisa	XXIII lisa
XV lisa	—
XVI lisa	XVI lisa
XVII lisa	XVII lisa
XVIII lisa	—
XIX lisa	XVIII lisa
XX lisa	XIX lisa
XXI lisa	XXVI lisa
—	XXII lisa
—	XXV lisa